

ANG SIMBAHAN NI JESUKRISTO SA MGA SANTOS SA ULAHING MGA ADLAW • SEPTYEMBRE 2018

Liahona

**Mga Tore sa Kalig-on:
Nag-alagad uban sa
Propeta, p. 12, 18**

Unsa ang Kahulugan Niini Nga Kini
ang Tinuod nga Simbahan? p. 24

Pagkakita og Kalig-on diha sa Istorya
sa Akong Katigulangan, p. 36

“ANG PIPILA SA LABING
EPEKTIBO NGA MGA HINAGIBAN
NI SATANAS MAO ANG PAGLIBOG,
PAGLINGLA, UG PAGPAMINUS
SA PAGKASENSITIBO NGADTO SA
ESPIRITWAL NGA BUTANG. . . .
DUNGAN KINING MAGLANGKOB
**SA DAKONG HAGIT SA
ATONG PANAHO.**”

ELDER KEVIN W. PEARSON

Gikan sa “Ayaw Biyai ang Manluluwas,” pahina 44.

LABING IMPORTANTING MGA ARTIKULO

- 6 **Mga Baruganan sa Pagpangalagad: Makigtambag mahitungod sa Ilang mga Panginahanglan**
- 12 **Presidente Dallin H. Oaks: Pagsunod sa mga Paagi sa Ginoo**
Ni Elder David A. Bednar
- 18 **Presidente Henry B. Eyring: Talagsaon nga Salabutan, Sama sa Bata nga Pagkamapainubsanon**
Ni Elder Jeffrey R. Holland

ANAA SA HAPIN

A Majestic Monument, ni Jolynn Forman. Si Presidente Brigham Young (1801–77) gikutlo sa makausa nga nag-ingon nga ang tulo ka mga sidlakanon nga mga tore sa Templo sa Salt Lake nagrepresentar sa Unang Kapangulohan ug sa Melchizedek Priesthood (sumala sa gi-report ni William Ward, sa “Who Designed the Temple?” *Deseret Weekly*, Abr. 23, 1892, 578). Ilha ang duha sa “mga tore” sa Unang Kapangulohan karon, si Presidente Dallin H. Oaks ug Presidente Henry B. Eyring, sa mga pahina 12 ug 18.

- 24 **Ang Tinuod nga Simbahan: “Alang sa Pagkasangkap sa mga Balaan”**
Ni Elder J. Devn Cornish
Mahimong wala kita makakita og kahingpitan sa miaging mga lider ug mga miyembro sa Simbahan, apan makasiguro kita nga ang doktrina nga gitudlo sa Simbahan—ang doktrina ni Kristo—hingpit.

- 26 **Mga Santos: Ang Istorya sa Simbahan—Kapitulo 7: Kauban nga mga Sulugoon**
Nagtinguha og giya sila si Joseph ug Oliver sa dihang nakabasa sila mahitungod sa bunyag samtang naghubad. Ang Ginoo nagandam og tulo ka lalaki aron mohatag og pagsaksi sa bulawan nga mga palid.

- 36 **Ang Gahum sa Hugot nga Pagtuo ug mga Istorya sa Pamilya**
Ni Adam C. Olson
Ang pagkasayud sa unsay naagian sa iyang mga katigulangan nakatabang ni Rosalene nga makakita og paglaum atol sa iyang kaugalingong mga pagsulay.

DALI NGA MABASA

- 4 **Mga Hulagway sa Hugot nga Pagtuo: Libuletswe Gofrey Mokgatle—Gauteng, South Africa**
- 10 **Sa Pulpito: Siguro Magpabilin Ko Kon Kinsa Ko**
Ni Jutta Baum Busche
- 34 **Ang Akong Notebook sa Komperensya: Abril 2018 nga Kinatibuk-ang Komperensya**
- 40 **Mga Tingog sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw**
- 80 **Hangtud sa Sunod Natong Panagkita: Gigiyahan pinaagi sa Buhi nga mga Propeta**
Ni Elder Mark E. Petersen

48

44 Ayaw Biyai ang Manluluwas

Ni Elder Kevin W. Pearson

Ang atong mga pagpamatuod kinahanglan nga padayong malig-on aron dili kita madala palayo.

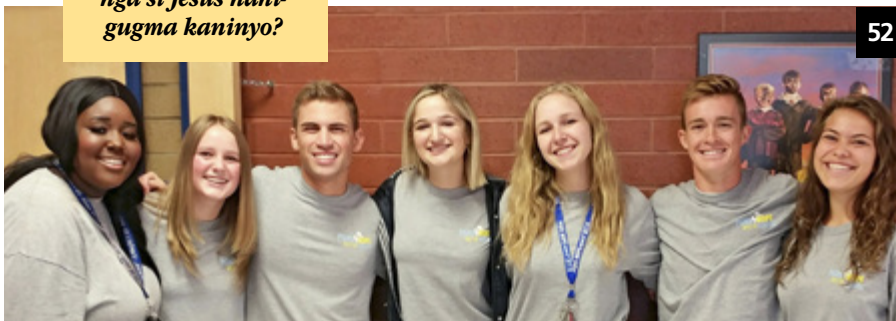
48 Pagdiskubre sa Akong Pagkabalaan

Ni Daiane Korth da Silva

Ang pagtan-aw sa akong kaugalingon sa paagi sa pagtan-aw sa kalibutan wala makapakonsiderar nako sa akong indibidwal nga bili.

Tan-awa kon inyo bang makit-an ang Liahona nga gitago dinhi niini nga isyu. Hint: Sa unsang paagi kamo makahinumdom nga si Jesus nahigugma kaninyo?

52

50 Usa Ka Ba ka Higala nga Sama sa Alpirel?

Ni Marissa Widdison

Makagamit kita og ginagmay nga mga pagpakita sa gugma aron makatabang sa mga higala kinsa nanglimbasug.

52 Mga Ambasador sa Paglaum: Pagtinabangay aron Mapugngan ang Paghikog

Ni Maryssa Dennis

56 Nawala sa Forbidden City

Ni Sarah Keenan

Makit-an pa ba kaha nako pag-usab ang akong mga klasmeyt niining naghuot sa mga tawo nga dili pamilyar nga siyudad?

58 Pagpadayag ngadto ni Propeta Joseph Smith—ug nganha Kanimo

Ni Ryan Carr

Sama sa gipakita ni Joseph Smith, walay gikinahanglan nga edad aron makadawat og personal nga pagpadayag.

60 Ang Gubat alang sa Inyong Kabubut-on

Ni David Dickson

Kon mas mosunod kita sa Manluluwas, mas hingpit natong masinati ang kagawasan nga mahatag sa kabubut-on.

62 Atong Luna

64 Poster: Tinuod nga Hugot nga Pagtuo kang Kristo

65 Ang Katapusang Pulong: Mga Propeta: Usa ka Timailhan sa Gugma sa Dios

Ni Elder Ulisses Soares

75

66 Ipadan-ag ang Imong Kahayag: Pag-amuma ug Pagpaambit

Ganahan kong motabang sa akong mga ginikanan sa pagpaambit ngadto sa uban sa among mga lagutmon.

68 Hugot nga Pagtuo, Paglaum, ug Grasya, Part 2: Usa ka Natubag nga Pag-ampo

Ni Megan Armknecht

70 Ang mga Apostoles Nagpamatuod kang Kristo

Ni Elder Neil L. Andersen

71 Kasiguroan gikan sa Unos

Ni Elder Joaquin E. Costa

Mituman si Noe sa Ginoo bisan bata pa, ug mao kana ang nakapabilin niyang luwas atol sa kata-lagman sa wala madugay.

72 Reading Club sa Basahon ni Mormon

74 Mga Pag-ampo sa Likod sa Entablado

Ni Emily B.

Dunggon sa Langitnong Amahan ang akong mga pag-ampo bisan asa pa ko.

75 Bisan Unsa Pa Man!

Ni Christian B.

GisuItihan nako ang akong higala nga si Jesukristo nahigugma niya, bisan unsa pa ang mahitabo.

76 Mga Istorya sa Kasulatan: Si Elijah ug ang Biyuda

Ni Kim Webb Reid

79 Koloranan nga Pahina: Makasulti Ko sa Tinuod

Internasyonal nga magasin sa Ang Simbahan ni Jesukristo sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw nga giimprinta sa Cebuano

Ang Unang Kapangulohan: Russell M. Nelson, Dallin H. Oaks, Henry B. Eyring

Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles:

M. Russell Ballard, Jeffrey R. Holland, Dieter F. Uchtdorf, David A. Bednar, Quentin L. Cook, D. Todd Christofferson, Neil L. Andersen, Ronald A. Rasband, Gary E. Stevenson, Dale G. Renlund, Gerrit W. Gong, Ulisses Soares

Editor: Hugo E. Martinez

Luyo-luyo sa mga Editors: Randall K. Bennett, Becky Craven

Mga Advisor: Brian K. Ashton, LeGrand R. Curtis Jr., Edward Dube, Sharon Eubank, Christina B. Franco, Donald L. Hallstrom, Douglas D. Holmes

Tigdumalang Direktor: Richard I. Heaton

Direktor sa mga Magasin sa Simbahan: Allan R. Loyborg

Business Manager: Garff Cannon

Tigdumalang Editor: Adam C. Olson

Luyo-luyo sa Tigdumalang Editor: Ryan Carr

Assistant sa Publikasyon: Francisca Olson

Team sa Pagsulat ug Pag-edit: Maryssa Dennis, David Dickson, David A. Edwards, Matthew D. Flitton, Lori Fuller, Garrett H. Garff, LaRene Porter Gaunt, Jon Ryan Jensen, Charlotte Larcabal, Michael R. Morris, Eric B. Murdock, Sally Johnson Odekir, Joshua J. Perkey, Jan Pinborough, Richard M. Romney, Mindy Selu, Chakell Wardleigh, Marissa Widdison

Tigdumalang Direktor sa Art: J. Scott Knudsen

Direktor sa Art: Tadd R. Peterson

Team sa Pagdesinyo: Jeanette Andrews, Fay P. Andrus, Mandie Bentley, C. Kimball Bott, Thomas Child, David Green, Colleen Hinkley, Eric P. Johnsen, Susan Lofgren, Scott M. Mooy, Emily Chieko Remington, Mark W. Robison, Brad Teare, K. Nicole Walkenhorst

Coordinator sa Intellectual Property: Collette Nebeker Aune

Tigdumala sa Produksyon: Jane Ann Peters

Team sa Produksyon: Ira Glen Adair, Julie Burdett, Thomas G. Cronin, Bryan W. Gygi, Ginny J. Nilson, Derek Richardson

Prepress: Joshua Dennis, Ammon Harris

Direktor sa Pag-impronta: Steven T. Lewis

Direktor sa Pagpang-apud-apod: Troy K. Barker

Paghubad: Shahlom Alinsug

Ipadala ang subskripsyon, mga pangutana, ug mga taho ngadto sa Dateline Philippines sa Liahona, The Church of Jesus Christ of Latter-day Saints, Temple Drive, Greenmeadows Subdivision, Quezon City 1110, Metro Manila, Philippines o sa P. O. Box 1505, Ortigas Center, Emerald Avenue, Pasig 1600, Metro Manila, Philippines. Numero sa telepono 635-9183. Presyo sa subskripsyon sa Pilipinas, P48 matag tuig, P4.00 matag gula, gawas sa mga espesyal nga isyu.

Sa pag-subscribe ug pag-renew sa magasin, bisitahi ang <http://store.lds.org>. Palihug ayaw kalimti sa pagbutang sa imong ward/branch isip address asa ipadala ang imong subskripsyon. Kon dunay mga pangutana mahitungod sa subskripsyon palihug tawag sa Church's Global Service Center (GSC) sa 1800-8-680-3950 alang sa mga subscriber sa PLDT ug Smart o 1800-1-441-0687 alang sa mga subscriber sa Globe.

Isumiter ang mga manuskrito ug mga pangutana online sa liahona.lds.org; kon ipadala ngadto sa Liahona, Room 2420, 50 East North Temple Street, Salt Lake City, UT 84150-0024, USA; o i-e-mail sa: liahona@ldschurch.org

Liahona (usa ka termino sa Basahon ni Mormon nga nagpasabut nga "kompas o direktor") gimantala sa Albanian, Armenian, Bislama, Bulgarian, Cambodian, Cebuano, Chinese, Chinese (simplified), Croatian, Czech, Danish, Dutch, English, Estonian, Fijian, Finnish, French, German, Greek, Hungarian, Icelandic, Indonesian, Italian, Japanese, Kiribatian, Korean, Latvian, Lithuanian, Malagasy, Marshallese, Mongolian, Norwegian, Polish, Portuguese, Romanian, Russian, Samoan, Slovenian, Spanish, Swahili, Swedish, Tagalog, Tahitian, Thai, Tongan, Ukrainian, Urdu, ug Vietnamese. (Ang kasagad magkalahi sa pinulongan.)

© 2018 sa Intellectual Reserve, Inc. Tanang mga katungod gigahin. Gigamit sa Ang Simbahan ni Jesukristo sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw nga may pagtugot. Gi-impronta sa Tinipong Bansa sa Amerika. Gi-impronta sa Pilipinas.

Copyright nga impormasyon: Gawas kon sa laing paagi gipasabut, ang mga indibidwal mahimong mokopya sa materyal gikan sa Liahona alang sa ilang personal, dili pangkomersyo nga paggamit (lakip sa mga calling sa Simbahan). Kini nga katungod mahimong kuhaon pag-usab sa bisan unsang panahon. Ang biswal nga material dili mahimong kopyahan kon kini adunay mga pagdili diha sa linya sa kredito sa maong artwork. Ang copyright nga mga pangutana kinahanglan ipadala ngadto sa Intellectual Property Office, 50 E. North Temple St., FL 13, Salt Lake City, UT 84150, USA; email: cor-intellectualproperty@ldschurch.org.

For Readers in the United States and Canada:

September 2018 Vol. 21 No. 9 LIAHONA (USPS 311-480) Cebuano (ISSN 1096-5114) is published monthly by The Church of Jesus Christ of Latter-day Saints, 50 East North Temple, Salt Lake City, UT 84150. USA subscription price is \$10.00 per year; Canada, \$12.00 plus applicable taxes. Periodicals Postage Paid at Salt Lake City, Utah. Sixty days' notice required for change of address. Include address label from a recent issue; old and new address must be included. Send USA and Canadian subscriptions to Salt Lake Distribution Center at address below. Subscription help line: 1-800-537-5971. Credit card orders (Visa, MasterCard, American Express) may be taken by phone. (Canada Post Information: Publication Agreement #40017431)

POSTMASTER: Send all UAA to CFS (see DMM 507.1.5.2).

NONPOSTAL AND MILITARY FACILITIES: Send address changes to Distribution Services, Church Magazines, P.O. Box 26368, Salt Lake City, UT 84126-0368, USA.

Anaa pay daghan sa Online [Internet]

Basaha ang mga artikulo ug pagsumiter ug imong kaugalingon sa liahona.lds.org

Pangita og mga mensahe nga makapadasig, nga ikapaambit (sa Iningles, Portuguese, ug Spanish) sa [facebook.com/liahona](https://www.facebook.com/liahona)

Pagpadala og feedback sa liahona@ldschurch.org

Pag-subscribe sa store.lds.org O bisitaha ang distribution center, hang-
yoa ang mga lider sa ward, o tawag sa
1-800-537-5971 (U.S. ug Canada)

MGA ICON GIKAN SA GETTY IMAGES

MGA HILISGUTAN NIINI NGA ISYU

Mga numero nagrepresentar sa unang pahina sa artikulo.

Basahon ni Mormon, 4, 22, 72

Bunyag, 26

Emerhensya, pagpangandam sa, 42

Espiritu Santo, 56, 58

Family history, 30

Gugma, 75

Hugot nga Pagtuo, 24, 36, 44, 68, 76

Indibidwal nga bili, 10, 43, 48, 75

Jesukristo, 44, 60, 65, 70, 75

Joseph Smith, 26, 58
Kabubut-on, 60

Kalisdanan, 4, 36, 42

Kasaysayan sa Simbahan, 24, 26, 58

Komunikasyon, 6

Langitnong Amahan, 43

Mga lider sa Simbahan, 12, 18

Pag-ampo, 56, 63, 68, 74

Pagkainahan, 40

Pagkamasulundon, 60, 71

Pagkamatitud-anon, 79

Paglikay sa paghikog, 50, 52

Pagpadayag, 26, 58, 80

Pagpamatuod, 44, 62

Pagpangalagad, 6

Panaghigalaay, 50, 52, 63

Priesthood, 26

Propeta, mga, 12, 18, 26, 76, 80

Pulong sa Kaalam, 41

Serbisyo, 6, 42, 66

MGA HULAGWAY SA HUGOT NGA PAGTUO

Nawad-an og panan-aw si Libuletswe sa dihang 21 anyos siya. Nakakat-on siya og daghang butang, apan wala gayud siya makakat-on og Braille. Ganahan siya nga mobasa sa mga kasulatan, busa nag-ampo siya sa Dios alang sa tabang.

CODY BELL, LITRATISTA

Libuletswe Gofrey Mokgatle

Gauteng, South Africa

Atol sa usa ka home teaching nga pagbisita, gisultihan nako ang usa ka sister nga among gibisitahan, “Dili ko makabasa sa mga kasulatan tungod kay dili ko makakita. Gusto kong moadto sa usa ka eskwelahan diin makakat-on ko unsaon pagbasa ug pagsulat og Braille.”

Ang iyang igsoon nagtrabaho sa usa ka eskwelahan alang sa mga buta. Gitabangan ko niya nga maka-aplay ko. Nagtuon ko og Braille kada adlaw. Momata pa gani ko sa gabii aron magpraktis sa pagbasa og Braille. Milungtad lamang kini og upat ka bulan aron makabasa ko niini.

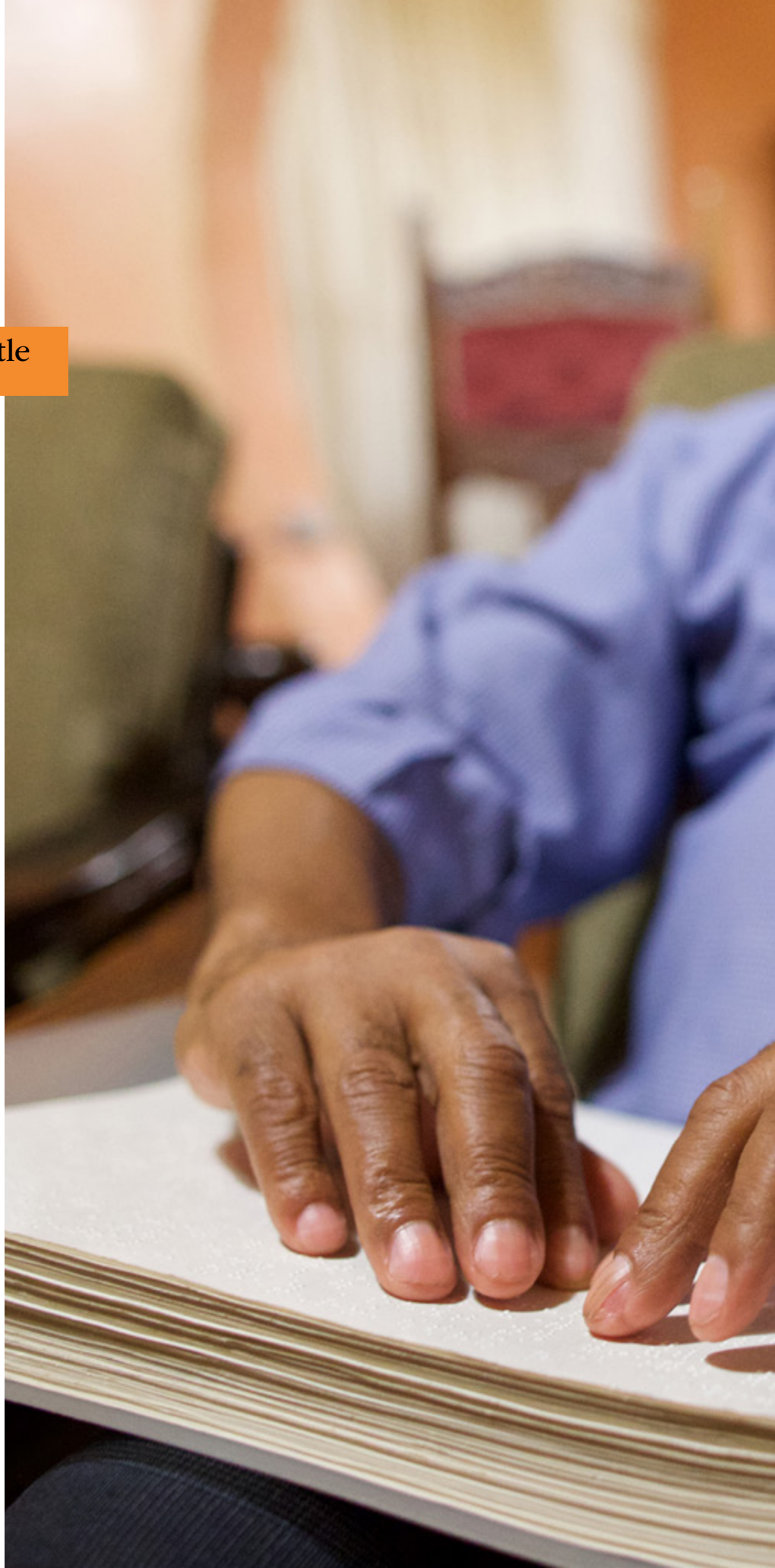
Nahuman ko sa pag-eskwela ug gisultihan ang akong branch president nga makabasa na ko karon og Braille. Gihatagan ko niya og kahon nga dunay manwal alang sa priesthood ug sa tanang kasulatan nga anaa sa Braille. Wala gyud ko masayud nga duna diay niadtong mga butanga ang Simbahan. Nianang higayuna nagsugod ko sa tinuoray nga pagkasabut ug pagkalingaw sa ebanghelyo.

Nasayud ko nga ang mga kasulatan tinuod. Nakakat-on ko gikan niini sa matag higayon nga magbasa ko niini. Kanunay nga dunay butang nga akong maangkon gikan niini.

PANGITA PA OG DUGANG

Pagkat-on og dugang mahitungod sa mga kapanguhaan bahin sa kakulangan [disability] diha sa lds.org/go/9184.

Makakita pa kamo og dugang nga Mga Hulagway sa Hugot nga Pagtuo diha sa lds.org/go/18.

Mga Baruganan sa Pagpangalagad

MAKIGTAMBAG MAHITUNGOD SA ILANG MGA PANGINAHANGLAN

Dili kinahanglan nga mag-inusara ka sa pagbuhat niini. Ang pagtambag makahatag og tabang nga imong gikinahanglan aron sa pagtabang sa uban.

Gidapit ka sa Dios sa pagpangalagad sa indibidwal o pamilya diha sa inyong ward o branch sumala sa ilang mga panginahanglan. Unsaon man nimo pagkahibalo kon unsa kadto nga mga panginahanglan? Ang baruganan sa pagtambag, nga mao ang gi-focus gayud sa Simbahan, mao ang yawe.

Human maghisgot kon unsa kaha ang atong ikonsiderar sa pagtambag, atong susihon ang:

1. Pakigtambag sa Langitnong Amahan.
2. Pakigtambag sa na-assign nga indibidwal ug pamilya.
3. Pakigtambag sa atong kauban.
4. Ug pakigtambag sa uban nga na-assign sa samang indibidwal o pamilya.

Ang pakigtambag sa atong mga lider mahinungdanon usab. Ang umaabut nga artikulo bahin sa Mga Baruganan sa Pagpangalagad diha sa *Liahona* mopakita sa pakigtambag sa mga lider ingon man usab sa tahas sa mga interbyu sa pagpangalagad niana nga proseso.

Unsa man ang Atong Itambag

Ang pagsabut sa mga panginahanglan mahinungdanon sa pagpangalagad sa usag usa. Pero unsang mga matang kadto nga mga panginahanglan, ug duna bay mas labaw pa sa mga panginahanglan nga angayan natong mahibaloan?

Ang mga panginahanglan moabut sa daghang matang. Kadtong atong serbisyuhan mahimong mag-atubang og mga hagit nga emosyonal, pinansyal, pisikal, pang-edukasyon, ug uban pa. Ang ubang mga panginahanglan mas taas og prayoridad kay sa uban. Ang uban atong matabangan; ang uban mahimong kita mismo ang mangita og ikatabang. Sa atong mga paningkamot nga makatabang sa pagtubag sa temporal nga mga panginahanglan, ayaw kalimot nga ang atong tawag sa pagpangalagad naglakip sa pagtabang sa uban nga mouswag diha sa dalan sa pakigsaad, mangandam ug modawat sa mga ordinansa sa priesthood nga gikinahanglan alang sa kahimayaan.

Agig dugang sa pagtambag mahitungod sa mga panginahanglan sa usa ka indibidwal o pamilya, kinahanglan kitang magtinguha nga mahibalo sa ilang mga kalig-on. Unsa nga mga butang nga wala sila magkinahanglan og tabang? Unsa ang ilang mga abilidad ug mga gasa nga makapanalangin sa uban? Sa unsang paagi nga haum kini nga makatabang sa pagtukod sa gingharian sa Dios? Ang mga kalig-on sa indibidwal mahimong sama ka importante sa pagsabut sa iyang mga panginahanglan.

1 Pakigtambag sa Langitnong Amahan

Usa sa sentro nga mga baruganan sa atong tinuohan mao nga ang Langitnong Amahan makig-istorya sa Iyang mga anak (tan-awa sa Mga Artikulo sa Hugot nga Pagtuo 1:9). Kon makadawat kita og bag-ong assignment nga mangalagad sa usa ka tawo, kinahanglan kitang makigtambag sa Langitnong Amahan diha sa pag-ampo, magtinguha og ideya ug panabut bahin sa ilang mga panginahanglan ug mga kalig-on. Kana nga proseso sa pagtambag pinaagi sa pag-ampo kinahanglang magpadayon sa tibuok natong assignment sa pagpangalagad.

Ang “Mga Baruganan sa Pagpangalagad” nga mga artikulo agitumong aron matabangan kita sa pagkat-on sa pag-atiman sa usag usa—dili ipaambit isip mga mensahe sa mga pagbisita. Kon makaila na kita niadtong kinsa atong gialagaran, ang Espiritu Santo moaghat kanato nga makahibalo unsa nga mensahe ang ilang gikinahanglan agig dugang sa atong pag-atiman ug kapuangod.

2 Pakigtambag sa mga Indibidwal ug mga Pamilya

Sa unsang paagi ug kanus-a nato duolon ang mga indibidwal ug mga pamilya nga kita gitawag nga moserbisyo mahimong magkalain-lain depende sa mga kahimtang, pero ang direkta nga pakigtambag sa indibidwal o pamilya gikinahanglan para sa pag-ugmad og mga relasyon ug pagsabut sa ilang mga panginahanglan, lakip na kon sa unsang paagi sila ganahang tabangan. Mahimo nimong ilangan ang pagpangutana hangtud makapalambo og usa ka makahuluganong relasyon. Samtang walay usa ra ka hustong paagi sa pagbuhat niana, ikonsiderar ang mosunod:

- Hibaloi kon sa unsang paagi ug kanus-a nila gustong makontak.
- Hibaloi ang mahitungod sa ilang mga interes ug mga background.
- Motungha nga dunay mga sugyot kon unsaon nimo pagtabang, ug hangyos sila alang sa ilang mga sugyot.

Samtang mag-ugmad kita og pagsalig, ikonsiderar ang paghisgot sa mga panginahanglan sa indibidwal o pamilya. Pangutana kon aghaton sa Espiritu Santo.¹ Pananglitan:

- Unsa nga mga hagit ang ilang giatubang?
- Unsa ang mga tumong sa ilang pamilya o sa indibidwal? Pananglitan, ganahan ba sila nga mahimong mas maayo sa pagpahigayon og regular nga family home evening, o mahimong mas self-reliant?
- Unsaon nato pagtabang nila sa ilang mga tumong ug mga hagit?
- Unsa nga mga ordinansa sa ebanghelyo ang mosunod diha sa ilang kinabuhi? Unsaon nato pagtabang nila aron makapangandam?

Hinumdumi ang pagtanyag og piho nga tabang, sama sa, “Unsang gabii nga makadala mi ninyo og pagkaon karong semanaha?” Ang dili klaro nga tanyag, sama sa, “Pahibaloa mi kon duna mi mahimo,” dili kaayo makatabang.

3 Pakigtambag sa Atong Kauban

Tungod kay ikaw ug ang imong kauban mahimong dili magkakuyog kanunay kon makig-istorya mo sa indibidwal o pamilya, importante ang pakigsabut ug pakigtambag samtang magtinguha mo og inspirasyon isip managkauban. Ania ang pipila ka pangutana nga ikonsiderar:

- Sa unsang paagi ug kapila mo makig-istorya sa usag usa isip magkauban?
- Unsaon sa usag usa ninyo paggamit ang inyong indibidwal nga mga kalig-on sa pagpangalagad sa mga panginahanglan sa pamilya o indibidwal?
- Unsang mga butanga ang inyong nakat-unan, unsa ang inyong mga kasinatian, ug unsa nga mga pag-aghat ang inyong nadawat sukad sa katapusang higayon nga naghisgot mo mahitungod sa indibidwal o pamilya?

4 Pakigtambag sa Uban nga Na-aassign

Mahimong maayo nga matag karon ug unya makig-istorya sa uban nga na-aassign sa pagpangalagad sa samang indibidwal o pamilya nga kamo na-aassign.

Pag-istoryahanay aron Masulbad ang mga Hagit

Si Elder Chi Hong (Sam) Wong sa Seventy migamit sa usa ka istorya gikan sa Marcos 2 sa atong panahon sa paghulagway kon sa unsang paagi nga ang magkaubang pakigtambag mihimong posible sa upat ka tawo nga makahunahuna kon unsaon nga matugutan ang usa ka tawo nga paralitiko nga maanaa sa presensya ni Jesus.

“Pwedeng mahitabo nga sama niini,” miingon si Elder Wong. “Upat ka mga tawo ang nagtuman og assignment gikan sa ilang bishop nga bisitahan, sa iyang balay, ang tawo nga paralitiko. . . . Sa bag-ohay nga ward council, human magkasabut bahin sa panginahanglan sa ward, ang bishop mihatag og ‘makaluwas’ nga assignment. Kining upat gisangunan sa pagtabang sa tawo nga paralitiko. . . .

“[Sa dihang miabut sila sa building kon asa si Jesus,] ang kwarto puno kaayo. Dili sila makaagi sa pultahan. Sigurado ko nga gisulayan nila ang tanan nga ilang mahunahunaan, apan dili gayud sila makaagi. . . . Nagsabut sila kon unsay sunod buhaton—unsaon nila pagdala sa tawo kang Jesukristo aron ayohon. . . . Duna silay plano—dili sayon, apan ila kining gibuhat.

“. . . ‘Ilang gibuslotan ang atop sa ibabaw niya; ug sa nakahimo na silag lungag, ilang gitonton ang higdaanan diin diha ang paralitiko’ (Marcos 2:4). . . .

“. . . ‘Sa pagkakita ni Jesus sa ilang pagsalig, siya miingon sa paralitiko, Anak, ang imong mga sala gipasaylo na’ (Marcos 2:5).”²

Ang pag-ugmad og mga relasyon usa usab ka importante nga bahin sa pakigtambag. Tan-awa usab sa artikulo nga Mga Baruganan sa Pagpangalagad nga “Pagtukod og Makahuluganong mga Relasyon [Building Meaningful Relationships],” sa Agosto 2018 nga isyu sa *Liahona*, diha sa pahina 6.

Pagdapit sa Paglihok

Si Elder Dieter F. Uchtdorf sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles miawhag, “Pagtinambagay, gamita ang tanang kapanguhaan nga anaa, tinguhaa ang inspirasyon sa Espiritu Santo, pangayo sa Ginoo alang sa Iyang pagtugot, ug dayon ihulho ang buktunan sa inyong mga sinina ug pagtrabaho.

“Ako mohatag kaninyo og saad: kon kamo mosunod niini nga sundanan, makadawat kamo og piho nga giya kon *kinsa*, *unsa*, *kanus-a*, ug *asa* ang pagsangkap pinaagi sa pamaagi sa Ginoo.”³ ■

MUBO NGA MGA SULAT

1. Tan-awa sa *Isangyaw ang Akong Ebanghelyo: Usa ka Giya sa Misyonaryo nga Pangalagad* (2004), 223.
2. Chi Hong (Sam) Wong, “Magkahiusa sa Pagluwas,” *Liahona*, Nob. 2014, 14–15.
3. Dieter F. Uchtdorf, “Pagsangkap pinaagi sa Pamaagi sa Ginoo,” *Liahona*, Nob. 2011, 55.

SIGURO MAGPABILIN KO KON KINSA KO

Ni Jutta Baum Busche

Kini nga series naghatag og gibug-aton sa kinabuhi sa mapahinunguron nga kababayan-an ug sa ilang mga mensahe, nga gikutlo gikan sa basahon nga *At the Pulpit: 185 Years of Discourses by Latter-day Saint Women* (2017).

Nahinumduman gayud nako ang mga pag-adjust nga kinahanglan namong himoon sa dihang miadto mi aron manimuyo sa Utah. Ang una nakong calling sa ward mao ang pagserbisyo isip magtutudlo sa Relief Society. Gibantayan nako og maayo ang ubang mga magtutudlo ug nakadayeg gayud sa ilang paningkamot nga maperpekto ang ilang pagtudlo. Bisan ang ilang mga hairdo ug limpyo nga sininaan nagpakita sa ilang paningkamot nga maperpekto. Nakadayeg ko kon unsa sila kamaayo ug kaensakto sa pinulongan nga Iningles. Unsaon man nako, uban sa akong dili maayo nga Iningles, nga masusama nila ug mahimong magtutudlo nila? Madasigon kong makat-on ug malipayon nga makadungog nga dunay stake preparation class alang sa mga magtutudlo sa Relief Society.

Sa dihang mitambong ko sa training meeting sa unang higayon, puno ko sa paglaum. Wala gyud ko kaandam alang sa pangutana nga gipangutana ngari nako kon unsa nga matang sa centerpiece [mga dekorasyon sa lame-sa] ang akong gamiton kon mohatag ko sa akong leksyon. Mibati gyud ko nga dili makamao! Wala koy ideya kon unsa ang centerpiece o unsa ang gamit niini sa pagpresentar og leksyon. Ang negatibong mga pagbati mahitungod sa akong kaugalingon nagsugod sa pagpaminus sa akong pagsalig. . . .

Nagpadayon ko sa pagbati nga ubos samtang nagtan-aw sa mga sister sa akong ward ug nakakita nila nga nananom sa hardin ug mihimo og de lata sa ilang abut. Nag-ehersisyo sila kada adlaw pinaagi sa pag-jogging. Nanahi sila ug nag-shopping og barato. . . . Nagdala sila og mga pagkaon sa bag-ong mga inahan ug sa mga masakiton diha sa ilang kasilinganan. Nag-atiman sila og tigulang nga ginikanan, usahay sa duha. . . . Matinudanon sila sa paghimo sa buhat sa templo, ug gikabalak-an nila ang pagapas sa pagsulat sa ilang mga journal.

Wala mahimutang tungod sa mga ehemplo nga maperpekto diha sa akong palibut, gidugangan nako ang akong mga paningkamot aron mahisama sa akong mga sister, ug nasagmuyo sa akong kaugalingon ug mibati pa gani nga sad-an kon dili ko makadagan kada buntag, makaluto sa tanan sa kaugalingon nakong pan, makatahi sa kaugalingon nakong mga sinina, o makaadto sa unibersidad. Mibati ko nga kinahanglan nakong mahisama sa kababayan-an kon asa ko nagpuyo, ug mibati ko nga pakyas ko tungod kay wala dayon nako mapahiangay ang akong kaugalingon sa ilang mga estilo sa pagpakabuhi.

Nakabenepisyo unta ko niining higayuna gikan sa istorya sa usa ka sais anyos kinsa, sa dihang gipangutana sa usa ka paryente, “Unsay gusto

MAHITUNGOD NI SISTER BUSCHE

Si Jutta Baum (n. 1935) nagdako didto sa Dortmund, Germany. Naminyo siya kang Enzo Busche niadtong 1955, ug ang duha nabunyagan niadtong Enero 19, 1958, sa usa ka pangpubliko nga swimming pool sa Dortmund. Niadtong Oktubre 1977,

mitambong sila og komperensya sa Berlin aron si Enzo, nga usa ka regional representative sa Simbahan, makahubad alang kang Presidente Spencer W. Kimball (1895–1985). Pagkahuman sa komperensya, nakig-istorya si Presidente Kimball kang Enzo sa pribadong paagi ug mitawag kaniya nga moserbisyo sa Unang Korum sa Seventy—nga usa ka full-time nga posisyon nga magkinahanglan nga ang mga Busche mobalhin.

Ang ilang unang assignment didto sa Munich, Germany, diin nangulo si Enzo sa misyon sulod sa duha ka tuig; dayon namalhin sila ngadto sa Utah niadtong 1980. Pirme silang nagbiyahe, nagbisita sa mga miyembro sa Simbahan sa tibuok kalibutan, ug si Jutta namulong atol sa mga regional conference kauban sa iyang bana.

Sa pagpahinungod sa Frankfurt Germany Temple niadtong 1987, nahimo sila nga presidente ug matron niini. Si Sister Busche wala pa gayud sukad mahimong usa ka temple worker, mao nga gitambagan siya ni Presidente Gordon B. Hinckley (1910–2008) atol sa usa ka training seminar, “Ang labing importante nga butang mao ang pagbaton og gugma ug ang paghigugma ug paghigugma pa gyud.” Kinasingkasing niyang gidawat ang iyang tambag. Gihangyo niya ang mga temple worker nga himoong nag-unang prayoridad ang pagtabang sa mga patron nga mobati sa Espiritu sa Dios.

Kining mensahe usa ka bahin gikan sa pakigpulong nga gihatag ni Sister Busche atol sa Women’s Conference sa Brigham Young University niadtong 1989.

nimo nga mahimo?” mitubag, “Siguro magpabilin lang ko kon kinsa ko. Gisulayan nako nga mahisama sa laing tawo. Napakyas ko sa matag higayon!” Sama niini nga bata, human sa balik-balik nga kapakyasan nga mahisama sa laing tawo, nakat-unan nako sa katapusan nga kinahanglan kong magpabilin kon kinsa ko. Hinoon, kasagaran dili kana sayon, tungod kay ang atong mga tinguha nga mohaum, nga mahimong mas maayo pa ug dayegon, o bisan ang yano lang nga maaprubahan modala kanato ngadto sa pag-sundog sa uban ug sa pagpaubos sa kaugalingon natong mga gigikanan, mga talento, ug mga palas-anon ug mga hagit. . . . Kinahanglan nakong makat-unan nga mabuntog ang akong

gibati nga kabalaka nga kon dili ko makasunod, wala gyud koy ayo.

. . . Sa dihang gisulayan nako pag-sundog ang talagsaon nakong mga sister samtang nagtudlo ko sa akong klase pinaagi sa usa ka espesyal nga dekorasyon sa lamesa ug laing mga pamaagi sa pagtudlo nga dili nako pamilyar, napakyas ko tungod kay ang Espiritu nakig-istorya gihapon nako sa German, dili Iningles. Pero sa dihang miluhod ko aron mangayo og tabang, nakat-unan nako nga magdepende sa Espiritu nga mogiya nako, nga sigurado sa kahibalo nga ako usa ka anak sa Dios. Kinahanglan nakong mahibalo ug *motuo* nga dili ko kinahanglang mosulay nga mahimong mas maayo pa kay sa uban aron

higugmaon ug dawaton sa akong Langitnong Amahan. . . .

. . . Ang atong mga paningkamot kinahanglang dili ang *mopahigayon* ni *mosunod* pero ang *mausab* pinaagi sa Espiritu. . . .

Daghang kabalaka ang mihigot kanato ngadto sa kalibutan. Ang mahimong matinuoron sa kasingkasing mopalingkawas kanato aron madiskubrihan ang kabubut-on sa Dios alang sa atong kinabuhi. . . .

. . . Bisan tuod nga hingpit kitang malambigit sa pagtubag sa atong inadlaw nga mga hagit ug mga oportunidad nga molambo, dili kita makatugot nga magpakabuhi og usa ka adlaw o usa ka minuto nga wala masayud bahin sa gahum nga anaa kanato. ■

Ni Elder
David A. Bednar

Sa Korum sa
Napulog Duha ka
mga Apostoles

PRESIDENTE DALLIN H. OAKS: Pagsunod sa mga Paagi sa Ginoo

*Sa higayon nga mahibalo si Presidente Oaks kon unsay
gustong ipabuhat sa Ginoo kaniya—iya kining buhaton.*

Human matawag nga moserbisyo isip usa ka sakop sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles niadtong Abril sa 1984, namalandong og maayo si Elder Dallin H. Oaks bahin sa iyang bag-ong tahas ug sa dili malikayan nga mga kausaban nga mahitabo sa iyang kinabuhi.

Dili kini ang unang higayon nga gihangyo si Elder Oaks nga biyaan ang iyang personal ug propesyonal nga “mga pukot [trabaho]” (tan-awa sa Mateo 4:18–20). Niadtong 1970 mi-resign siya sa iyang posisyon sa faculty sa University of Chicago Law School agig tubag sa pagdapit gikan sa mga lider sa Simbahan nga mahimong presidente sa Brigham Young University sa Provo, Utah, USA. Ganahan kaayo siyang magtudlo, mopahigayon og research, ug makig-interact sa mga estudyante sa abogasya didto sa Chicago. Apan mitubag siya pinaagi sa hugot nga pagtuo sa hangyo nga moserbisyo isip ang ika-walo nga presidente sa BYU.

Miatubag si Elder Oaks og susama nga sitwasyon niadtong 1984 human sa iyang tawag ngadto sa Napulog Duha, samtang mibiya na usab siya sa usa ka posisyon ug trabaho nga ganahan niya isip huwes sa korte suprema sa estado sa Utah. Hinoon, kini nga kausaban lahi.

Niadtong 1970, makatarunganon lang nga tingali nakahunahuna si Elder Oaks nga mobalik siya sa iyang

pangabogasya human sa iyang pagserbisyo sa BYU, nga gani sa katapusan maoy iyang gihimo. Apan ang tawag niadtong 1984 lahi—usa ka mapahinungurong pasalig sa iyang tibuok nga kalag ug tibuok kinabuhi ngadto sa Ginoo. Ang mahangturong kaimportante ug tibuok kalibutan nga nahisakop sa iyang bag-ong mga responsibilidad sa pagkatinuod bug-at.

Gihulagway ni Elder Oaks ang tinud-anay niyang mga hunahuna mahitungod niining importante nga transisyon:

“Atol niining panahon sa paghinuklog, namalandong sa paagi nga akong igahin ang nahabilin sa akong kinabuhi, nangutana ko sa akong kaugalingon kon unsa ako nga matang sa pagka-apostol. Mahimo ba kong usa ka abogado nga gitawag nga mahimong apostol, o mahimo ba kong usa ka apostol nga nahimong abogado sa una?”

Ang akong konklusyon mao nga ang tubag niining pangutana nagdepende kon sulayan nako pagpahiangay ang akong calling ngadto sa akong kaugalingong personal nga mga kwalipikasyon ug kasinatian, o mopaubos ba ko sa sakit nga proseso sa pagsulay og pagpahiangay sa akong kaugalingon ngadto sa akong calling.

“Sulayan ba nako sa pagpahigayon ang akong calling diha sa mga pamaagi sa kalibutan, o sulayan nako sa pagtino ug pagsunod ang mga pamaagi sa Ginoo?”

“Nakadesisyon ko nga sulayan nako sa pagusab ang akong kaugalingon aron mohaum sa akong calling, nga sulayan nako nga mahiangay ngadto sa mga kwalipikasyon ug espiritwal nga kahalangdon sa usa ka apostol. Usa kana ka hagit sa tibuok kinabuhi.”¹

Ang kinamagulangan sa tulo ka anak, si Dallin (layo sa wala) siyete anyos pa lang sa dihang namatay ang iyang amahan. Sa pagdako, mikuha siya og mga leksyon sa bayolin sa pipila lamang ka bulan apan mitabang sa iyang biyuda nga inahan sa daghang katuigan.

ang Anak sa Dios (tan-awa sa D&P 46:13–14). Nagtudlo siya sa doktrina sa Manluluwas uban sa kaklaro ug nagpamatuod bahin Kaniya nga may kombiksyon. Ang Ginoo mao ang iyang kahayag sa matag aspeto sa iyang kinabuhi. Sa higayon nga mahibalo si Dallin H. Oaks kon unsay gustong ipabuhat sa Ginoo kaniya—iya kining buhaton.

Pinaagi sa iyang mga pagtudlo sulod sa daghang katuigan, nakatabang si Presidente Oaks sa mga miyembro sa Simbahan nga mas hingpit nga masabtan ang katuyoan ug kaimportante sa plano sa Amahan bahin sa kaluwasan, ang Pag-ula sa Manluluwas, awtoridad ug mga yawe sa priesthood, ang sagra-dong ordinansa sa sakrament, ang proseso nga dili lamang “mobuhat” apan “mahimo,”

Ang balaanong grasya sa Ginoo, ang mga kasinatian sa kinabuhi, usa ka nagsuporta nga pamilya, ug ang personal nga mga kinaiya ug disiplina nga napalambo pinaagi sa makugihong pagtuon ug pagkat-on, pagtrabaho og maayo, ug mahigugmaong pagserbisyo nakapahimo kang Presidente Oaks sa “pagsunod sa mga pamaagi sa Ginoo” ug tinud-anay nga mahimong usa ka maisugong Apostol kinsa kausa nahimong usa ka abogado.

Daghang espiritwal nga mga gasa ang makिता diha sa kinabuhi ug pangalagad ni Presidente Dallin H. Oaks.

Hugot nga Pagtuo diha sa Manluluwas

Si Presidente Oaks napanalanginan og espiritwal nga gasa nga masayud pinaagi sa gahum sa Espiritu Santo nga si Jesukristo mao

ang mga kalainan diha sa atong kinabuhi sa maayo, mas maayo, ug labing maayo, ug daghan pang mga baruganan sa ebanghelyo. Ang iyang yano ug han-ay nga pamaagi sa pagkat-on sa ebanghelyo nakapalig-on sa pagtuo sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw sa tibuok kalibutan.

Integridad

Si Presidente Oaks usa ka tawo nga dunay integridad. Ang iyang mga gituohan ug kinaiya nakabase sa mga baruganan sa ebanghelyo, ug iyang gituman kon unsay iyang gituohan. Ang unsay dali dili gayud usa ka opsyon alang niya tungod kay determinado siya sa pagbuhat kon unsay matarung, bisan kon ang usa ka aksyon dili mopalambo sa iyang personal nga reputasyon o panglantaw. Walay mga pagpanglak-tud diha sa iyang kinabuhi—buhata ang mga butang sa sakto o ayaw na lang.

Ang iyang integridad makita diha sa iyang kaandam nga mosagubang sa mahagitong mga isyu ug mga buluhaton. Ug gibuhat niya kana sa hanas kaayo nga pamaagi—sa pamaagi sa Ginoo. Direkta siyang nagtudlo mahitungod sa mga hilisgutan sama sa pagpanalipod sa tradisyonal nga pamilya, pagtubag sa mga panghulga sa kagawasan sa relihiyon, pagprotektar sa mga bata gikan sa hinakog nga

Si Presidente Oaks ug ang namatay niyang asawa, nga si June, dunay upat ka anak nga babaye ug duha ka anak nga lalaki (ang kinamanghuran natawo human makuha kini nga litrato).

Nagtrabaho si Dallin Oaks isip tigsibya sa radyo ug transmitter engineer ug nahimamat si June samtang nagsibya sa mga dula sa basketball sa high school isip freshman sa kolehiyo. Naminyo sila niadtong 1952.

mga sala sa mga hamtong, ug pagkondenar sa kadautan sa pornograpiya.

Kaaghup

Ang personal ug propesyonal nga mga nakab-ot ni Presidente Oaks eksepsiyonal sa bisan unsang sumbanan. Apan nagpakita si Presidente Oaks og kaaghup ug usa ka espirital nga pagkamadawat ngadto sa pagkat-on gikan sa Espiritu Santo ug gikan sa mga tawo nga dunay nagkadaiyang mga background ug mga kasinatian.

Sa usa sa among mga miting sa korum, mipahayag si Elder Oaks og lig-ong opinyon mahitungod sa usa ka aksyon nga iyang gituohan nga kinahanglang ipadayon. Ang mga rason nga iyang gipamulong makapakumbin-ser, ug ang iyang kahibalo mahitungod sa isyu

dako. Ang iyang mga argumento nga pabor sa aksyon makapaagni.

Sa among pagtinambagay, usa ka sakop sa Napulog Duha nga dili pa kaayo dugay mipahayag og pag-uyon sa aksyon apan nagpanagana bahin sa gisugyot nga tayming. Mahimo untang tubagon ni Elder Oaks ang kabalaka pinaagi sa pagtubag og sama sa “Siguro duna koy mas daghang kasinatian bahin niining butanga kay kani-mo.” Apan wala niya buhata. Sa walay pagpakita og pagdependa o kayugot, gipangutana ni Elder Oaks ang iyang sakop sa korum, “Pwede ba ko nimong tabangan aron masabtan ang imong pagpanagana mahitungod sa tayming?”

Human maminaw og maayo sa iyang kaubang apostol, namalandong og kadali si Elder Oaks ug dayon miingon, “Ang punto nga imong gihimo importante. Wala nako makonsiderar og maayo ang mga implikasyon sa tayming niini nga aksyon sa paagi nga imong gibuhay, ug naagni ko nga ang gisugyot kinahanglang usbon base sa unsay atong nakat-unan niining panaghisgutan.”

Si Elder Oaks naminaw ug nakakat-on gikan sa iyang kauban nga sakop sa korum ug dayon milakaw diha sa kaaghup sa Espiritu sa Ginoo (tan-awa sa D&P 19:23) aron matuman ang gitinguha nga resulta. Alang ni Dallin H. Oaks, ang isyu dili gayud mahitungod sa unsay iyang gusto; kanunay kining mahitungod sa kon unsay gusto sa Ginoo ug mahitungod sa pagsunod sa Iyang mga pamaagi.

Pag-ila

Napanalanginan usab si Presidente Oaks og espiritwal nga gasa sa pag-ila ug sa abilidad nga makaila sa dugay nga molungtad

nga mga sangputanan sa mga gisugyot, mga desisyon, ug mga aksyon. Kini nga kapasidad makita diha sa usa ka pangutana nga kanunay niyang ipangutana sa iyang kaugalingon ug sa uban: “Asa man kini paingon?”² Ang usa ka tawo dili mahimong makig-istorya o makigtambag uban ni Presidente Oaks ug dili makaila dayon kon sa unsang paagi nga kining abilidad nakabenepisyo sa dili maihap nga mga indibidwal ug mga pamilya ug sa tibuk Simbahan atol sa iyang tibuk kinabuhi nga pagserbisyo sa Ginoo.

Sa usa ka gabii sa ting-init niadtong 1970, dunay makalilisang nga engkwentro si Presidente Oaks sa usa ka armadong kawatan didto sa Chicago’s South Side sa iyang pagbalik ngadto sa iyang gi-parking nga sakyanan. Ang iyang asawa, nga si June, naghulat kaniya diha sa sakyanan.

“Ihatag nako ang imong kwarta,” miingon ang kawatan.

“Wala koy kwarta,” mitubag si Brother Oaks, nga mipakita niya sa iyang walay sulod nga pitaka.

“Ihatag nako ang mga yawe sa imong sakyanan,” mimando siya. Ang mga yawe nahabilin sa sakyanan diha ni Sister Oaks. “Sultihi siya nga ablihan ang sakyanan,” miinsister ang kawatan. Miingon si Brother Oaks nga dili.

Nanghulga ang kawatan, “Buhaton nimo, o patyon ka nako.”

Kusganong miingon si Brother Oaks, “Dili nako kini buhaton.”

Samtang gibalik-balik sa kawatan ang iyang gimando ug mga pangpanghulga, nakakita si Brother Oaks og oportunidad sa pagkuha sa pusil palayo sa batan-ong lalaki. Sama sa gihulagway ni Presidente Oaks sa usa ka mensahe sa 1992 nga kinatibuk-ang komperensya, “Sa dihang molihok na unta ko, duna koy talagsaong kasinatian. Wala koy nakita nga bisan unsa o nadungog nga bisan unsa, apan *nasayud* ko bahin sa usa ka butang. Nasayud ko sa unsay mahitabo kon akong kuhaon kana nga pusil. Maglayugay mi, ug akong ition ang pusil ngadto sa dughan

1932: Natawo sa Provo, Utah, USA

1949: Niapil sa Utah National Guard usa ka tuig sa wala pa ang Korean War

1952: Naminyo ni June Dixon sa Salt Lake Temple

1954: Migradwar gikan sa Brigham Young University nga dunay degree sa accounting

1957: Migradwar gikan sa University of Chicago Law School

1957–58: Miserbisyo isip clerk alang sa Chief Justice sa Korte Suprema sa U.S. nga si Earl Warren

1958–61: Mipraktis og abogado sa Chicago, Illinois, USA

1961–70: Nagtudlo og abogado sa University of Chicago Law School

1971–80: Miserbisyo isip presidente sa Brigham Young University

1980–84: Miserbisyo isip huwes sa Korte Suprema sa Utah

1984: Gitawag ngadto sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles

1998: Si June Dixon Oaks, inahan sa ilang unom ka anak, namatay

2000: Naminyo ni Kristen M. McMMain sa Salt Lake Temple

2002–04: Miserbisyo isip Area President sa Pilipinas

2018: Gitawag isip Unang Magtatambag sa Unang Kapangulohan

nianang batan-ong lalaki. Mobuto kini, ug mamatay siya. Nasabtan usab nako nga dili gyud ko pwedeng magdala-dala diha sa akong konsyensya sa kamatayon nianang batan-ong lalaki sa tibuok nakong kinabuhi.”³

Kining milagrusong pagpakita sa gasa sa pag-ila nakapahimo ni Presidente Oaks sa pagresolbar sa komprontasyon ug sa katapusan nakaluwas sa iyang kaugalingong kinabuhi ug sa kinabuhi sa batan-ong kawatan.

Bag-o pa lang gayud, sa usa ka miting sa Missionary Executive Council, nga gipangulohan ni Elder Oaks nianang higayuna, nagtinambagay mi mahitungod sa usa ka sugyot nga may kalabutan sa mga misyonaryo nga nagserbisyo sa usa ka partikular nga dapit sa kalibutan. Human makapahayag ang tanang sakop sa council sa ilang panglantaw bahin nianang butanga, nangutana si Elder Oaks og pipila ka pangutana ug gi-summarize kon unsay nakat-unan. Dayon namahayag siya, “Wala nako batia nga human na kita niining butanga. Kinahanglan natong maghulat sa Ginoo ug dili mohimo og final nga desisyon karon.”

Ang mga panghitabo sa mga bulan human niana sa talagsaong paagi nakapakita sa inspirasyon nga nadawat nga ihulat kana nga desisyon. Ang council, nga naglihok ubos sa dinasig nga pagpangulo ni Elder Oaks, napanalanginan nga makahimo og saktong desisyon, sa saktong panahon, ug diha sa pamaagi sa Ginoo aron mapanalipdan ang mga misyonaryo ug mouswag ang buhat.

Pagkakomedyante ug Pagkamabination

Si Presidente Oaks dunay pagkakomedyante. Pananglitan, atol sa pagtapos sa usa ka paniudto nga gitambungan sa tanang sakop sa Napulog Duha, usa sa mga Kaigsoonan ang misugyot nga ang pagpabilin nga magmata nianang hapuna lisud human makatagamtam sa ingon ka lami nga pagkaon. Si Presidente Oaks mipahiyum og dako ug mitubag, “Kana kon dili ka makakita og maayong dapit nga makatulgan.”

Kanunay niyang binuangan ang iyang kaugalingon ug ang iyang pagkaupaw. Apan mahimo usab siya nga lig-ong tigpanalipod niadtong dunay gamay na lang nga buhok sa ilang mga ulo. Kanunay siyang mamahayag, “Ang Ginoo mihimo og daghang ulo, ug kadtong dili kaayo nindot iyang tabunan og buhok.”

Ang iyang mainiton ug abtik nga panabut makalingaw, ug dili gayud siya mapakyas sa pagpakita og konsiderasyon ug kamabination. Ang mga tawo kasagaran mokomentaryo human makauban ni Presidente Oaks nga ganahan sila kon giunsa niya sa pagpabati nila nga komportable tungod sa iyang pagkakomedyante, sa kasinsero sa iyang gugma, ug sa nagpakabana nga kinaiya.

Impluwensya sa Matarung nga mga Babaye

Sa tanang nakab-ot ug mga pasidungog nga may kalabutan sa iyang talagsaong kinabuhi, si Presidente Oaks mao ang unang moila sa talagsaong impluwensya sa tulo ka matarung nga mga babaye sa iyang kinabuhi: sila si Stella Harris Oaks, June Dixon Oaks, ug Kristen M. McMMain Oaks.

Siyete anyos pa lang si Dallin Oaks sa dihang ang iyang amahan, si Lloyd E. Oaks, nga usa ka doktor, namatay tungod sa tuberkulosis sa edad lamang nga 36. Gilubong siya sa ika-11 nga anibersaryo sa iyang kaminyoon ngadto sa inahan ni Presidente Oaks, nga si Stella Harris Oaks. Nagpabilin siyang wala maminyo og usab sa tibuok niyang kinabuhi ug mipadako sa ilang tulo ka anak.

“Napanalanginan ko og talagsaon kaayo nga inahan,” nahinumdom si Presidente Oaks. “Sigurado nga usa siya sa daghang halangdong mga babaye nga nabuhi sa ulahing mga adlaw.”⁴

Isip usa ka freshman sa BYU, nahimamat ni Presidente Oaks si June Dixon. Naminyo sila niadtong 1952 ug napanalanginan nga mahimong mga ginikanan sa unom ka anak. “Wala ko maninguha sa padayon nga taas nga lebel hangtud miabut si June sa akong kinabuhi,” miingon si Presidente Oaks. “Utang gayud nako ang akong mga nakab-ot ngadto niya.”⁵ Niadtong Hulyo 21, 1998, namatay si June tungod sa kanser.

Si June ug Dallin naghisgot mahitungod sa kaugmaon sa ilang pamilya sa wala pa siya mamatay. Ilang nauyonan nga ang pagminyo og usab mahimong usa ka panalangin ngadto niya ug sa ilang pamilya. Niadtong Agosto 25, 2000, naminyo si Elder Oaks kang Kristen M. McMMain.

Gihulagway ni Kristen Oaks ang iyang kinabuhi uban

ni Presidente Oaks pinaagi sa usa ka yano nga sentence: “Nagkahiusa kami sa buhat sa Ginoo, ug kini naghatag kanamo sa dili maihap nga mga panalangin.” Maghimo siya og mga panagpundok sa pamilya kutob sa mahimo tungod kay nagdala kini og dakong kalipay sa tibuok pamilya. Si June kanunay nga kabahin sa panag-istoryahanay.

Samtang magtudlo ug magpamatuod si Presidente Oaks mahitungod sa mga kamatuoran nga nalangkob diha sa “Ang Pamilya: Usa ka Pamahayag ngadto sa Kalibutan,” nahibalo gayud siya sa kaimportante nga mahimong usa ka bana ug amahan. Nakakat-on siya og mahinungdanong mga leksyon mahitungod sa mga responsibilidad nga gisaw-an sa mga bana ug mga asawa “sa paghigugma ug pag-amuma sa usag usa ug alang sa ilang mga anak”—ug nga “niining

sagrado nga mga kapangakohan, ang [mga bana ug] mga amahan ug ang [mga asawa ug] mga inahan adunay katungdanan sa pagtabang sa usag usa ingon nga magkauban.”⁶ Padayon ug sa labing maayo niyang abilidad, gipuy-an ni Presidente Oaks ang iyang kinabuhi sa pamilya nga nagsunod sa mga pamaagi sa Ginoo.

Ang Pagpahinungod sa Tibuok Kinabuhi

Niadtong Abril 6, 2018, gipaluyohan si Presidente Russell M. Nelson isip ang Presidente sa Ang Simbahan ni Jesukristo sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw, uban ni Presidente Dallin H. Oaks isip Unang Magtatambag sa

Naillan tungod sa paghimo sa mga tawo nga mobati nga giatiman, si Presidente Oaks mibiyahe sa tibuok kalibutan aron mangalagad ug mopaambit sa ebanghelyo.

Sa wala: Siya ug ang iyang kasamtangang asawa, nga si Kristen, namulong mahitungod sa paghimo og mga koneksyon sa pamilya atol sa 2018 Roots-Tech family history conference.

Unang Kapangulohan ug Presidente Henry B. Eying isip Ikaduhang Magtatambag.

Miabut si Presidente Oaks ngadto sa iyang bag-ong buluhaton diha sa tigdumalang korum sa Ang Simbahan ni Jesukristo sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw nga may “hilum ug mapadayunong pagpahinungod sa tibuok kinabuhi”⁷—usa ka kinabuhi nga gipahinungod ngadto sa Manluluwas ug sa Iyang gipahiuli nga Simbahan. Ang personal nga pagkadisipulo ni Presidente Oaks, gamhanang mga pagtulun-an, ug pagpadayon sa iyang matarung nga ehemplo makaimpluwensya sa positibong paagi sa mga tawo sa tibuok kalibutan ug motabang kanila sa pagsunod sa mga pamaagi sa Ginoo. ■

MUBO NGA MGA SULAT

1. Dallin H. Oaks, *The Lord’s Way* (1991), 7.
2. Tan-awa sa Dallin H. Oaks, “Where Will It Lead?” (debosyonal sa Brigham Young University, Nob. 9, 2004), speeches.byu.edu.
3. Dallin H. Oaks, “Bible Stories and Personal Protection,” *Liahona*, Nob. 1992, 39–40.
4. Don L. Searle, “Elder Dallin H. Oaks: ‘It Begins by Following the Other Apostles,’” *Ensign*, Hunyo 1984, 14.
5. Dallin H. Oaks, “The Student Body and the President” (debosyonal sa Brigham Young University, Sept. 9, 1975), 6, speeches.byu.edu.
6. “Ang Pamilya: Usa ka Pamahayag ngadto sa Kalibutan,” *Liahona*, Mayo, 2017, 145.
7. Tan-awa sa Dallin H. Oaks, “The Dedication of a Lifetime” (fireside alang sa mga young adult sa Church Educational System, Mayo 1, 2005), 2, broadcasts.lds.org.

Ni Elder
Jeffrey R. Holland

Sa Korum sa
Napulog Duha ka
mga Apostoles

PRESIDENTE HENRY B. EYRING:

Talagsaon nga Salabutan, Sama sa Bata nga Pagkamapainubsanon

*Ang detalyado nga kinabuhi ug kinaiya ni Presidente
Henry B. Eyring sama ka putli nga usahay daw nagsumpaki
[paradoxical].*

Usa sa mga anak nga lalaki ni Presidente Henry B. Eyring bag-ohay lang nga misulti, “Ang akong papa mahulagway sa duha ka pulong: putling tinguha.” Sigurado nga ang tanan nga nakahimamat niining bag-o nga Ikaduhang Magtatambag ngadto ni Presidente Russell M. Nelson, nga nakakita niya nga mi-interact sa uban, o nakadugong niya nga mihatag og usa ka wali mouyon. Sa pagkatinuod, morag kanang talagsaong nagkadaiya nga mga dimensyon sa kinabuhi ni Hal Eyring (sigun sa kanunayng nailhan sa iyang pamilya ug mga higala) usa ka taas nga pagpakita sa dili ordinaryo nga putli nga hiyas, usa ka mapadayunong pagpakita sa “putling tinguha”: nga mahimong anaa sa parehong pulong ug binuhatan sa tukma gayud kon unsay gusto sa Dios nga mamahimo ang Iyang mga anak.

Ang pamaagi ni Presidente Eyring sa pagkab-ot niana nga tumong sama ka klaro ug ka dili komplikado sa mismong buluhaton—ug dili ingon nga dili mahagiton! Gikan sa iyang pagkabata hangtud karon sa iyang sobra na sa 80 nga pangidaron, gibuhat ni Hal kining mga paningkamot aron mahimong matarung sa atubangan sa Dios pinaagi sa kinasingkasing nga pagtinguha—ug pagkahimong andam nga dili gayud molihok kon wala—ang giya sa Espiritu Santo, usa ka langitnong kauban nga iyang ipasabut sa hapit tanan niyang pagpakig-istorya,

matag administratibong desisyon nga iyang himoon, o matag pamahayag sa publiko nga iyang isulti. Ang pagtagamtam sa pakig-uban sa Espiritu Santo mao ang labing importante nga paagi ni Henry B. Eyring paingon sa celestial nga himaya. Usa kini ka pagpakita sa iyang tinuod nga sama sa bata nga pagkamapainubsanon. Ebidensya kini sa iyang dili ordinaryo nga espiritwal nga kaputli.

Katawan lang, ang daghang daw panagsumpaki sa iyang kinabuhi ang nakapahimo sa kaputli nga mas makapakurat hinoon. Natawo ug gipanganlan nga gisunod sa usa ka chemist nga dunay kahigayunan nga makadaug og Nobel prize, gisulayan ni Hal ang physics ug chemistry apan

mipili sa negosyo alang sa iyang akademi-kanhong trabaho, usa ka bag-ong hilisgutan sa pamilyang Eyring nga angay makat-unan. Dunay access sa talagsaong katigayunan, siya ug ang iyang asawa, nga si Kathleen, mipili sa ilang tibuok kinabuhi isip minyo nga magpuyo nga igo ra ug sa madaginutong paagi—usahay mainampingon kaayo sa ilang pinansyal (sama sa gireport sa ilang mga anak nga nangatawa). Naedukar sa propesyonal nga paagi sa usa sa nag-unang mga unibersidad sa Estados Unidos, nagtrabaho isip full professor sa lain, ug visiting fellow sa ikatulo, walay usa nga mas labaw pa sa unsay nakab-ot ni Hal sa bata nga pangidaron, apan gibiyahan niya kanang pagkainila sa akademya ug ang propesyonal nga

Sa wala: Nagdako sa New Jersey, USA, ang batan-ong Henry (naglingkod tupad sa iyang inahan) nakaangkon og pagpamatuod, bisan kon dunay pipila lamang ka mga miyembro sa Simbahan nga magpundok. Sa edad nga 13 anyos, siya ug ang iyang pamilya namalhin ngadto sa Utah tungod kay ang iyang amahan midawat og usa ka posisyon sa University of Utah. Nagdula si Henry og basketball alang sa East High School sa Salt Lake City.

kasiguroan aron pangulo-an ang usa ka wala mailhi nga duha ka tuig nga kolehiyo (nga wala mailhi sa bisan kinsa ug sa tanan niyang mga kaban sa Harvard, Stanford, ug MIT), usa ka eskwelahan nga wala pa gayud niya mabisitahi—ang Ricks College—sa usa ka siyudad kansang lokasyon wala gani siguro niya mapakita ni bisan kinsa—ang Rexburg, Idaho, USA.

Ang kaputli ug daw panagsumpaki nagpadayon. Hayag nga lapas pa sa kasagaran nga mga ehemplo nianang intelektwal nga kinaiya, si Presidente Eyring dili andam nga magdepende sa iyang kaugalingong talento o maayong paghukom sa paghimo og bisan unsa nga desisyon bahin sa mga butang nga dunay espiritwal nga sangputanan. Ingon ka maisugon nga mahimo sa usa ka tawo kon gikinahanglan ug lig-on nga

lapas pa sa naandan nga depinisyon sa kalig-on, dili gayud siya, sama sa giingon ni Presidente M. Russell Ballard (ug sa kaugalingong mga anak ni Presidente Eyring), “madali-dali sa paghimo og desisyon diha-diha dayon o sa pagpili og aksyon nga dili mag-amping. Dili gayud siya molihok sa bisan unsang paagi nga mobutang sa Simbahan o ni bisan kinsa nga siya responsable diha sa peligro.”¹

Usa ka katapusang ehemplo sa kaputli ug daw nagsumpaki nga anaa gayud mismo sa sentro sa kalag ni Henry B. Eyring mahimong mosumada sa integridad niining talagsaon nga tawo:

Kausa kinahanglan ni Presidente Eyring nga mopahigayon og sakrament ngadto sa usa ka

1933: Natawo sa Princeton, New Jersey, USA

1955: Migradwar sa University of Utah nga dunay degree sa physics

1959, 1963: Nakadawat og mga degree sa master of business administration ug doctor of business administration gikan sa Harvard University

1962: Naminyo ni Kathleen Johnson sa Logan Utah Temple

1962–71: Nagtudlo sa Graduate School of Business sa Stanford University sa California, USA

1971–77: Nagserbisyo isip presidente sa Ricks College

1980–85: Nagserbisyo isip Church Commissioner of Education

1985: Gitawag isip Unang Magtatambag sa Presiding Bishopric

1992: Gitawag ngadto sa Unang Korum sa Seventy

1992–2005: Nagserbisyo isip Church Commissioner of Education

1995: Gitawag ngadto sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles

2007: Gitawag isip Ikaduhang Magtatambag sa Unang Kapangulohan

2008: Gitawag isip Unang Magtatambag sa Unang Kapangulohan

2018: Gitawag isip Ikaduhang Magtatambag sa Unang Kapangulohan

grupo nga wala makaapil sa regular nga sakrament miting sa ward. Sa wala pa siya mopadayon nianang mabinationg aksyon, dali siyang nanawag ngadto sa bishop sa iyang ward aron magtinguha og pagtugot sa pagbuhat sa ingon. Siyempre, ang bishop andam ug mahigugmaong mitugot sa gihangyo.

Akong gihatag kining partikular nga panghitabo alang sa usa ka katuyoan. Sigurado nga ang leksyon klaro sa tanan. Usa kini ka sakop sa Unang Kapangulohan sa Simbahan ang mihangyo. Usa kini ka giordinahan nga Apostol, usa nga naghupot sa tanang yawe sa priesthood nga mahuptan ni bisan kinsa dinhi sa yuta. Kini ang tawo nga makahatag ug naghatag og direksyon sa tanang lider sa ward ug stake diha sa Simbahan, lakip na ang bishop sa iyang kaugalingong ward sa Bountiful, Utah, USA. Kini ang tawo nga makasapaw sa iyang mga yawe niadtong bisan kinsa nga lokal nga lider ug isip tigdumalang opisyal sa Simbahan kasagaran kinahanglang mobuhat sa ingon. Apan uban sa kaputli sa kasingkasing nga naghulagway sa tanan nga iyang gibuhat ug sa daw panagsumpaki nga dili tanan andam nga mopakita, kini mao si Presidente Henry B. Eyring nga mabinantayong misunod sa protocol nga gilati alang sa matag ordinaryong miyembro sa Simbahan bisan asa sa kalibutan, nga mapainubsanong mipresentar sa iyang hangyo sa atubangan sa dinihugan sa Ginoo ug mas andam nga modawat og tambag ug motuman sa desisyon sa iyang lokal nga lider.

Ang Sinugdanan sa Iyang Hugot nga Pagtuo

Kining abunda nga pagka-espirtwal ug dayag nga kaputli sa hugot nga pagtuo ni Presidente Eyring nagsugod og sayo. Natawo ngadto nila ni Henry ug Mildred Bennion Eyring niadtong Mayo 31, 1933, samtang si Henry Sr. usa ka inila sa kalibutan nga propesor sa Princeton University, gipadako si Hal sa usa ka rehiyon diin dunay gamay ra kaayo nga mga miyembro sa Simbahan nga ang mga Eyring mopahigayon og mga miting sa

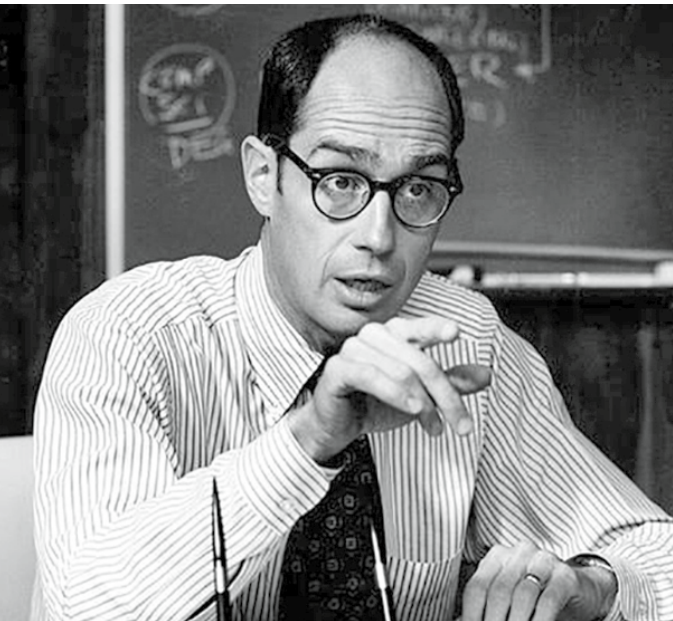
Igpapahulay diha sa ilang panimalay. Si Presidente Eyring mangomedyas human niana nga siya ug ang iyang manghud, nga si Harden, naglangkob sa tibuok Primary sa branch, ug ang ilang magulang, nga si Ted, naglangkob sa tibuok Young Men. Ang ilang inahan, nga si Mildred, mao ang pianist ug lider sa musika, bisan kon dili kaayo siya makahinumdom kon giunsa niya pagbuhat kadtong duha.

Bisan wala makahimo sa pagsimba sa dakong ward wala kini makapugong kang Hal gikan sa sinugdanan aron makaangkon og pagpamatuod. “Akong nakat-unan nianang higayuna,” nahinumdom siya, “nga ang Simbahan dili usa ka building; ang Simbahan dili gani sa kadaghan sa mga tawo. Mibati ko nga duol sa Langitnong Amahan ug nasayud [bisan nianang higayuna] nga ang Simbahan ni Jesukristo sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw Iyang simbahan; dili igsapayan nga ang among gamay nga branch nagpundok didto sa among kan-anan.”

Sa dihang 13 anyos na si Hal, gidawat sa iyang amahan ang usa ka dako nga posisyon sa University of Utah. Ang batan-ong Henry mitambong sa sayo sa buntag nga seminary ug nalingaw nga magdula sa basketball team sa iyang high school, apan sa kaugalingon niyang pag-angkon wala gayud makabaton og suod nga personal nga mga higala.

Samtang mibati og kaguol alang sa iyang kaugalingon usa ka adlaw niana, nakadawat siya og usa ka impresyon nga nakapausab sa iyang kinabuhi. Iyang gibati nga pasidaan kadto gikan sa Dios: “Sa umaabut, kon imong mahibaloan kon si kinsa gyud ka, magmahay ka nga wala nimo gamita sa mas maayo ang imong oras.” Mitubag siya niana nga pag-aghat pinaagi sa pagbasa sa Basahon ni Mormon pipila ka higayon isip tin-edyer. Mibati usab siya nga nagiyahan sa libro ni Presidente David O. McKay nga *Gospel Ideals*, nga, lakip sa ubang mga butang, nagtudlo niya kon unsaon ang saktong pagtratar sa mga babaye, usa ka debosyon nga iyang gipakita sa tibuok niyang kinabuhi ngadto sa iyang pinalanggang asawa, nga si Kathleen.

Sa wala: Si Presidente Eyring sakop sa faculty sa Graduate School of Business sa Stanford University sa wala pa gihangyo nga moserbisyo isip presidente sa Rick’s College (karon Brigham Young University–Idaho).

Sa ibabaw: Si Presidente Eyring ug ang iyang asawa, nga si Kathy, napanalanginan og upat ka anak nga lalaki ug duha ka anak nga babaye.

Usa ka Damgo nga Natuman

Sukad sa pagkabata, ang mga damgo gayud ni Hal mao ang magminyo ug magkapamilya. Pirme gayud siyang naghunahuna sa iyang umaabut nga mga anak nga gihatagan na niya sila sa kinatibuk-ang angga nga “Ang mga Pula og Buhok,” nga naghunahuna nila nga dunay pula nga buhok sama sa iyang mama.

Kini nga damgo natuman atol sa iyang pagserbisyo isip magtatambag sa Boston District

presidency, ang calling ni Hal sa Simbahan samtang nagpadayon sa iyang graduate work sa Harvard University human sa iyang undergraduate studies sa University of Utah. Isip usa ka estudyante sa doctoral sa ting-init sa 1960, girepresentar ni Hal ang district presidency atol sa usa ka debosyonal sa mga single adult nga gipahigayon sa Cathedral of the Pines didto sa habagatang-kasadpan sa New Hampshire, USA, usa ka natural nga amphitheater sa gawas nga sikat sa rehiyon. Atol sa kalihokan nakita niya ang usa ka batan-ong babaye nga nagsul-ob og pula ug puti nga sinina ug nakadayeg sa lunsay nga kamaayo nga iyang gipakita. Naghunahuna siya, “Kana ang labing maayo nga tawo nga akong nakita sukad. Kon makauban nako siya sa tibuok nakong kinabuhi, mahimo gyud kong maayo sa tanang gusto nakong mahimo.”

Ang batan-ong babaye mao si Kathleen Johnson gikan sa Palo Alto, California, USA, kinsa wala magtuo nga makaadto sa New England niana nga ting-init apan, tungod sa pagpamugos sa iyang higala, mitambong sa summer school uban niya sa Harvard. Human nianang debosyonal sa gawas, nakigsabut si Hal nga makigkita ni Kathy sa simbahan usa ka Dominggo niana ug nalipay nga makadungog nga malingaw siya nga magdula og tennis. Nagdulaan na si Hal og tennis pipila ka

higayon sa usa ka semana kauban ang usa ka higala sa kolehiyo ug hanas nga atleta, mao nga nagtuo siya nga ang pagdula og tennis mahimong usa ka ideyal nga unang date ug usa ka paagi aron makahimo siya og nindot kaayong impresyon. Unsay wala masulti ni Kathleen niya nga siya diay ang captain sa iyang tennis team sa high school! “Mas maayo pa siya nako,” nagbagulbol gihapon si Hal mahitungod sa dula. Usa kini sa unang talagsaong mga ehemplo sa iyang umaabut nga asawa sa mapainubsanong pagpuyo ug dayon sa pagtabang sa iyang bana sa pagbuhat sa ingon.

Usa ka Bag-ong Dalan

Human sa ilang pagminyo ug pagkatudlo ni Hal ngadto sa faculty sa business school sa Stanford University, usa ka gabii na kaayo sa Disyembre 1970, pipila pa lang ka bulan sa wala pa ma-release si Hal isip bishop sa student ward sa Palo Alto, nangutana si Kathy og usa ka pangutana nga wala damha. Sa dayong higda ni Hal human sa usa ka mahagitong adlaw, mitakilid si Kathy ug nangutana, “Sigurado ka ba nga imong gibuhat kon unsay angay nimong buhaton sa imong trabaho?”

Ang iyang pangutana nakapakurat sa iyang bana. Ang tanan sa ilang kinabuhi morag perpekto. Ang umaabut morag hayag ug klaro,

Gitawag isip Apostol niadtong 1995 (sa ibabaw), si Presidente Eyring nagserbisyo isip magtatambag sa tulo ka Presidente sa Simbahan: Gordon B. Hinckley (sa tuo), Thomas S. Monson, ug karon si Russell M. Nelson.

Sa tuo: Si Presidente Eyring mikaway gikan sa iyang dapit isip grand marshal sa 2012 Days of '47 parada sa Salt Lake City, Utah.

lakip na sa gipangandoy nga panimalay sa mga Eyring nga bag-ohay lang nga gidrowing ni Hal diha sa iyang journal. Naglakip kini sa mga detalye sama sa “usa ka kwarto alang sa mga proyekto, nga igong gidak-on ug dili dangug nga katrabahuan ug kabutangan og kayak,” kauban sa “dili mominus sa lima ka outlet sa kuryente diha sa lamesa sa kusina” ug “usa ka balay nga kapasilungan o kailisan sa mangaligo nga hilum nga dapit para magsulat.”

“Unsay buot nimong ipasabut?” Gipangutana ni Hal ang iyang asawa.

“Dili ka ba makahimo og mga pagtuon para ni Neal Maxwell?” misugyot siya, nga nagpasa-but sa bag-ong Commissioner of Education sa Simbahan. Bahin niini, wala makatingog si Hal. Kausa ra niya mahimamat si Neal A. Maxwell,

ug nasayud siya nga wala pa gayud siya mahimamat ni Kathleen. Gisulayan niya sa paghulagway ngadto sa iyang asawa nganong ang pagbalhin sa maong trabaho dili mohaum niya, apan miinsister siya nga bisan mag-ampo lang bahin sa maong butang. Iya dayon kining gibuhat, miluhod duol sa higdaanan ug mihalad og mubong pag-ampo. Sa dihang walay tubag nga miabut, gibati ni Hal nga nadesisyunan na ang maong butang ug natulog dayon.

Apan, pagkasunod buntag, nakadawat si Hal og duha ka lahi nga espirital nga mga impresyon nga mousab hangtud sa hangtud sa iyang trabaho ug sa iyang kinabuhi. Iyang nasulat ang duha diha sa iyang journal. Una,

“Ayaw gamita ang imong tawhanong paghukom aron mawala ang mga oportunidad nga gipresentar nganha nimo: pag-ampo mahitungod niining tanan nga dunay bukas nga hunahuna.” Ug ikaduha, “Buhata ang mga buluhaton nga gisangun diha sa Simbahan ug sa imong propesyon sa maayong paagi kutob sa imong mahimo; preparasyon kini.”

Ang unang impresyon miabut isip usa ka pagbadlong nga gisunod ni Hal human niana. Human balibari ang tulo ka lain-laing tanyag sa trabaho nga wala mag-ampo bahin niini, misantup sa iyang hunahuna ang mga pulong, “Ayaw na gyud usba kana nga sayop. Wala ka masayud kon unsay makaayo sa imong propesyon.”

Pinaagi niining espiritwal nga direksyon nga presko pa sa iyang hunahuna, andam na si Hal sa dihang wala pa kaabut og tulo ka semana human niana, nanawag si Commissioner Maxwell aron mag-iskedyul og miting uban

niya didto sa Salt Lake City. Midiretso si Brother Maxwell sa iyang tuyo. “Hangyuon ka nako nga mahimong presidente sa Ricks College,” miingon siya. Mitubag si Hal nga mag-ampo pa siya mahitungod niini. Iyang gibuhat ug ang mubo nga tubag nga iyang nadawat mao nga, “Ako kining eskwelahan.” Ang misunod, sama sa ilang giingon, kasaysayan na. Ang iyang serbisyo sa Simbahan sukad niana nahimong talagsaon kay kini dayag, nagpadayon nga miserbisyo isip Deputy Commissioner of Education ug dayon Commissioner (kaduha), gisundan sa mga tawag ngadto sa Presiding Bishopric, sa Korum sa Seventy, sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles, ug isip magtambag sa tulo ka Presidente sa Simbahan.

Apan sa tinuod gayud nga kahintang alang kang Hal, walay calling diha sa Simbahan nga mas importante alang

niya kay sa lain: “Ang kakapoy nga atong bation sa matag gutlo sa atong kinabuhi makatintal nato nga isalikway o dili dawaton ang calling sa pagserbisyo sa Manluluwas,” si Presidente Eyring nagtudlo. “Pipila niana nga calling morag dili importante, apan ang *akong* kinabuhi, ug ang akong pamilya, nausab alang sa mas maayo pinaagi sa akong pagdawat sa calling nga motudlo sa korum sa mga deacon. Gibati nako ang gugma sa mga deacon alang sa Manluluwas ug ang Iyang gugma alang nila.”²

Usa ka katapusang daw nagsumpaki: Hapit wala koy mahunahunaan nga akong nailhan ang mas supak sa panagbangi ug moabug sa kabayolente kay sa akong higala nga si Henry B. Eyring. Apan migradwar siya isip nag-una nga ROTC cadet sa iyang klase sa University of Utah ug miserbisyo sa iyang nasud nga dunay pasidungog sa Air Force sa Estados Unidos. Kon dunay tawo nga moadto sa gubat—ug sigurado nga didto kita sa usa nga nagsu-

god sa mga konseho sa langit—gustohon ninyo, una sa tanan, nga panguloan sa usa ka tawo nga nagdumot sa mismong hunahuna bahin sa gubat. Apan kon ang (espiritwal) nga gubat mahitabo, nan mangamuyo kamo alang niana nga lider nga maghunahuna og klaro, gani sa makinaadmanong paagi, sa pagsukod sa matag taktikal ug estratehikong opsyon batok sa gipadayag nga doktrina, ug magsunod ug magtinguha

sa kumpirmasyon sa Espiritu Santo sa matag desisyon nga iyang gihimo. Ang maong talagsaong depensa sa sagra-dong butang diha sa usa ka gubat batok sa bisan unsa nga dili balaan o pagpanamastamas nagpakita tingali sa katapusang kaputli sa usahay daw nagsumpaki nga kinabuhi ni Henry B. Eyring. Mapasigarbuhon kong moserbisyo diha sa iyang flight crew, sakay sa iyang barkong panggubat, o diha sa iyang foxhole. ■

Ang kasaysayan sa kinabuhi ni Presidente Eyring, ang *I Will Lead You Along: The Life of Henry B. Eyring*, nila ni Robert I. Eaton ug Henry J. Eyring, bililhon kaayo sa pag-andam niining artikulo. Ang uban sa personal nga mga naobserbahan ni Presidente Eyring ug ang bayograpikal nga background nagagikan niini nga tinubdan.

MUBO NGA MGA SULAT

1. Personal nga pagsinulatay, Abr. 25, 2018.
2. Henry B. Eyring, “Ngadto sa Akong mga Apo,” *Liahona*, Nob. 2013, 69.

Ni Elder J. Devn Cornish
General Authority Seventy

Ang Tinuod nga Simbahan

“Alang sa Pagkasangkap sa mga Balaan”

Sa pagkaron ikaw duna nay oportunidad nga mabasa ang unang pipila ka kapitulo sa volume 1 sa bag-ong upat ka volume nga gisugilon nga kasaysayan sa Simbahan, *Mga Santos: Ang Sugilanon sa Simbahan ni Jesukristo sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw*. Nindot nga makita kon sa unsang paagi nga ang kasaysayan sa Ang Simbahan ni Jesukristo sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw, nga gisaysay sa konteksto niini sigun sa nasinati niadtong kinsa nagpakabuhi niini, nag-ugmad sa atong pagtuo ug nagbag-o sa atong paglaum. Kita dunay pribilehiyo nga madala kanang kasaysayan sa paagi nga mahimong masabtan ug madayeg sa bisan asang dapita sa kalibutan ug sa tibuok Simbahan.

Ang mga impresyon nga aduna ang usa ka tawo gikan sa pagbasa sa kasaysayan sa Simbahan magdepende gayud kon unsay gilauman sa usa ka tawo nga makit-an niana nga kasaysayan. Atong mabasa ang kaugalingong pamahayag sa Ginoo nga kining Simbahan mao “lamang ang tinuod ug buhi nga simbahan diha sa ibabaw sa tibuok yuta” (D&P 1:30). Busa morag resonable ra nga maglaum nga ang kasaysayan sa tinuod nga Simbahan maghulagway sa wala masayop nga mga lider nga malampusong nag-implementar og sunod-sunod nga gipadayag nga mga direksyon nga naglambo ngadto sa usa ka hingpit nga organisasyon nga hilabihang gidawat ug gihangup. Pero dili kana ang gihulagway sa mga kasulatan ni girepresentar sa atong kasaysayan, tungod kay ang paghingpit sa Simbahan isip usa ka organisasyon dili mao ang nag-unang katuyoan sa Ginoo.

Unsa Man ang Katuyoan sa Simbahan?

Wala sa atong mga kasulatan, sa atong doktrina, o sa mga pagtulun-an sa mga apostoles ug mga propeta sa

ulahing mga adlaw nga gitudlo nga ang katuyoan sa Ginoo mao ang paghingpit o ang pagluwas sa Simbahan. Hinoon, ang katuyoan sa Simbahan mao ang “alang sa pagkasangkap sa mga balaan . . . hangtud makakab-ot kitang tanan sa pagkahiniusa sa pagtuo . . . sa kahamtong sa pagkatawo, sa sukod sa gidak-on sa kahupnganan ni Kristo” (Mga Taga-Efeso 4:12–13). Ang nag-unang katuyoan sa Ginoo mao ang paghingpit sa Iyang mga Santos. Ang Simbahan nagserbisyo sa pagsuporta niana nga tumong.

Sa ingon, malipay kita sa unsay atong makit-an sa atong kasaysayan kon magpaabut kita nga maghulagway kini kon sa unsang paagi nga ang proseso sa Pagpahiuli wala lamang moestablisar sa tinuod nga Simbahan sa Ginoo dinhi sa yuta pero mihatag usab og mga kasinatian nga pinaagi niini ang mga lider ug mga miyembro mahimong molambo paingon sa pagkahingpit samtang nakakat-on sila gikan sa ilang mga kadaugan ug sa ilang mga sayop. Ang ilang mga kasinatian makapalambo sa atong pagtuo diha sa Dios ug kang Kristo ug makatabang kanato nga makita kon sa unsang paagi nga ang atong pag-apil niining sama nga balaanong gigiyahan nga proseso makapausab ug makapanalangin kanato. Sa laing pagkasulti, ang kasaysayan sa Simbahan naghatag kanato og paglaum nga kita usab sa katapusan mahimong “hingpit diha [kang Kristo]” (Moroni 10:32).

Unsay Gipasabut Nga Kini Mao ang Tinuod Nga Simbahan?

Kon ang mga lider ug mga miyembro sa nangagi nakahimo sa pag-establisar sa Simbahan ni Kristo bisan kon ang ilang mga paningkamot usahay dili perpekto, ug kon

usahay nakahimo sila og mga sayop, nan unsa may gipasabut sa pag-ingon nga kini mao ang tinuod nga Simbahan? Nagpasabut kini nga mahimong kita dunay kompleto nga pagsalig sa kabalido sa gipahiuli nga awtoridad sa priesthood, sa makaluwas nga mga ordinansa, sa gipadayag nga doktrina, sa mga kasulatan, ug sa hiniusang mga korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles ug sa Unang Kapanguloohan. Nagpasabut kini nga mahimo kitang masayud nga ang Manluluwas Mismo ang nagdumala sa Simbahan ug nga ang Espiritu Santo mosaksi ngadto sa tanang sinsero nga nagtinguha sa kamatuoran bahin niining mga butanga. Nagpasabut kini nga pinaagi sa pagpaningkamot sa pagtuman sa mga pakigsaad nga may kalabutan sa mga ordinansa, ug padayon nga paghinulsol, bisan kon dili perpekto pero sinsero nga mga tawo sama ninyo ug nako magpuyo sa celestial nga himaya uban sa Dios ug kang Kristo ug sa atong mga pamilya sa kahangturan, pinaagi sa Pag-ula ni Jesukristo.

Among gibati ang pribilehiyo sa pagpresentar niining gisugilon nga kasaysayan sa Ang Simbahan ni Jesukristo sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw, ug kami nag-awhag kaninyo nga magpadayon sa pagbasa sa nahabilin sa series sa paggawas sa matag volume. Matinud-anon kini sa mga rekord ug sa mga kamatuoran nga anaa. Masaligon kami

nga ang matinuoron nga pagbasa niining kasaysayan mopalambo sa atong pagtuo bahin sa gugma sa Langitnong Amahan ug sa gahum sa Pag-ula ni Kristo, mopalambo sa atong pagsaksi bahin sa balaanong direksyon ni Propeta Joseph Smith ug sa Pagpahiuli, ug makahatag kanato og paglaum nga kita makadawat usab sa tanang panalangin nga Ilang gisaad ngadto sa mga matinud-anon. ■

Si Elder Cornish nagserbisyo isip Assistant Executive Director sa Church History Department sa panahon nga kini nga artikulo giandam.

Ang kapitulo 7 sa *Mga Santos* makita sa mosunod nga artikulo. Ang tibuok nga unang volume anaa sa 14 ka pinulongan nga inimprinta gikan sa store.lds.org ug libre diha sa Gospel Library app ug sa internet sa saints.lds.org. Anaa usab kini sa English, Spanish, ug Portuguese sa popular nga e-book ug audio book nga mga platform.

Aron makakat-on og dugang mahitungod sa makapadasig nga mga panghitabo sa kasaysayan sa Simbahan, apil sa tibuok kalibutan nga debosyonal, usa ka Face to Face nga panghitabo uban ni Elder Quentin L. Cook sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles sa Septyembre 9, 2018. Bisitaha ang YSAface2face.lds.org alang sa mga detalye ug sa pagsumiter og sayo sa mga pangutana.

Kapitulo 7

Kauban nga mga Sulugoon

Kini ang kapitulo 7 sa bag-ong upat ka volume nga gisugilon nga kasaysayan sa Simbahan nga giulohan og Mga Santos: Ang Sugilanon sa Simbahan ni Jesukristo sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw. Kini nga basahon anaa sa 14 ka pinulongan nga gi-imprinta, diha sa Church History nga seksyon sa Gospel Library app, ug sa mga santos.lds.org. Ang nag-unang mga kapitulo gimantala sa miaging mga isyu ug anaa sa 47 ka pinulongan diha sa Gospel Library app ug sa mga santos.lds.org.

Tugnaw ug basa ang tingpamulak niadtong 1829 hangtud na sa Mayo. Samtang ang mga mag-uuma sa Harmony nagpabilin sa sulod, gilangay ang ilang pagtanom sa tingpamulak hangtud nga moarang-arang ang panahon, si Joseph ug Oliver mihubad sa rekord kutob sa ilang mahimo.¹

Miabut na sila sa istorya sa nahitabo tali sa mga Nephite ug Lamanite sa diha nga namatay si Jesus sa Jerusalem. Naghisgut kini sa grabe nga mga linog ug bagyo nga milaglag sa katawhan ug miusab sa porma sa yuta. Ang ubang mga siyudad nangan-unlod sa yuta, samtang ang uban midilaab ug nangasunog. Nagpangilat sa kalangitan sulod sa daghang oras ug nawala ang adlaw, ang baga nga kangitngit mitabon sa mga naluwas. Nanghilak ang mga tawo sulod sa tulo ka adlaw, nagbangutan tungod sa ilang mga patay.²

Sa katapusan, ang tingog ni Jesukristo milusot sa kangitngit. “Dili ba kamo karon mobalik ngari kanako,” nangutana Siya, “ug maghinulsol sa inyong mga sala, ug makabig, aron Ako moayo kaninyo?”³ Gikuha Niya ang kangitngit, ug ang katawhan naghinulsol. Wala madugay, daghan kanila nanagpundok sa templo sa dapit nga gitawag og Bountiful, diin naghigut sila sa talagsaong mga kausaban sa yuta.⁴

Samtang nag-istoryahanay ang mga tawo sa usag usa, ilang nakita ang Anak sa Dios nga nanaug gikan sa langit. “Ako si Jesukristo,” miingon Siya, “kinsa gipamatud-an sa mga propeta nga moanhi sa kalibutan.”⁵ Nagpabilin Siya kauban nila sa makadiyot, mitudlo sa Iyang ebanghelyo, ug misugo kanila nga magpabunyag pinaagi sa pagpaunlod alang sa kapasayloan sa mga sala.

“Bisan kinsa ang motuo kanako, ug magpabunyag, ang mao maluwas,” miingon Siya. “Sila kadtong makapanunod sa gingharian sa Dios.”⁶ Sa wala pa mosaka sa langit, gihatagan Niya ang matarung nga mga lalaki og awtoridad nga mobunyag niadtong mituo Kaniya.⁷

Samtang naghubad sila, si Joseph ug Oliver naapektuhan kaayo niini nga mga pagtulun-an. Sama sa iyang igsoong si Alvin, si Joseph wala pa gayud mabunyagi, ug gusto niyang mas masayud pa kabahin sa ordinansa ug sa awtoridad nga gikinahanglan sa paghimo niini.⁸

Niadtong Mayo 15, 1829, mituang na ang ulan ug si Joseph ug Oliver miadto sa kakahoyan duol sa Suba sa Susquehanna. Nangluhod, nangutana sila sa Dios kabahin sa bunyag ug sa kapasayloan sa mga sala. Samtang nagampo sila, ang tingog sa Manunubos misulti og kalinaw ngadto kanila, ug usa ka anghel mipakita diha sa kahayag sa panganod. Gipaila niya ang iyang kaugalingon nga mao si Juan Bautista ug gipatong ang iyang mga kamot sa ilang mga ulo. Hingpit nga kalipay ang mipuno sa ilang kasing-kasing samtang giliyukan sila sa gugma sa Dios.

“Diha kaninyo nga akong kauban nga mga sulugoon,” mideklarar si Juan, “sa ngalan sa Mesiyas ako motugyan sa Pagkapari [priesthood] ni Aaron, nga naghupot sa mga yawe sa pagpangalagad sa mga anghel, ug sa ebanghelyo sa paghinulsol, ug sa bunyag pinaagi sa pagpaunlod alang sa kapasayloan sa mga sala.”⁹

Hinay ang tingog sa anghel, apan daw midulot kini sa kinahiladman ni Joseph ug Oliver.¹⁰ Mipasabut siya nga ang Aaronic Priesthood naghatag kanila og awtoridad sa pagpahigayon og mga bunyag, ug misugo siya kanila sa pagbunyag sa usag usa human sa iyang pagbiya. Miingon usab siya nga makadawat sila sa dili madugay og dugang nga gahum sa priesthood, nga mohatag kanila og awtoridad sa pagtugyan sa gasa sa Espiritu Santo sa usag usa ug ngadto sa ilang mabunyagan.

Human mibiya si Juan Bautista, si Joseph ug Oliver miadto sa suba ug miubog sa tubig. Unang gibunyagan ni Joseph si Oliver, ug sa paghaw-as dayon niya sa tubig, si Oliver misugod sa pagpanagna mahitungod sa mga butang nga mahitabo sa dili madugay. Gibunyagan dayon ni Oliver si Joseph, kinsa mihaw-as gikan sa suba ug nanagna mahitungod sa pagsugod sa simbahan ni Kristo, nga gisaad sa Ginoo nga i-establisar taliwala kanila.¹¹

Misunod sa instruksyon ni Juan Bautista, mibalik sila sa kakahoyan ug mi-orden sa usag usa ngadto sa Aaronic priesthood. Sa ilang pagtuon sa Biblia, ingon man sa ilang paghubad sa karaan nga rekord, si Joseph ug Oliver

kanunayng makabasa mahitungod sa awtoridad alang sa paglihok diha sa ngalan sa Dios. Karon sila mismo nagdala na niana nga awtoridad.

Human sa ilang bunyag, nakaplagan ni Joseph ug Oliver nga ang mga kasulatan nga kaniadto daw lisud ug mister-yuso kalit lang nga nahimong mas tin-aw. Ang kamatuoran ug panabut misulod sa ilang mga hunahuna.¹²

Didto sa New York, ang higala ni Oliver nga si David Whitmer naghinam-hinam nga makakat-on pa og dugang mahitungod sa buhat ni Joseph. Bisan og nagpuyo si David sa Fayette, mga kwarenta y otso ka kilometro gikan sa Manchester, siya ug si Oliver nagkahigalaay samtang si Oliver nagtudlo sa eskwelahan ug nagpuyo sa mga Smith. Kanunay silang mag-istorya mahitungod sa bulawang mga palid, ug sa dihang mibalhin si Oliver sa Harmony, misaad siya nga mosulat ngadto ni David mahitungod sa paghubad.

Ang mga sulat nagsugod sa pagpangabut wala madugay human niana. Misulat si Oliver nga nasayud si Joseph og mga detalye mahitungod sa iyang kinabuhi nga dili masayran ni bisan kinsa gawas kon pinaagi sa pagpadayag gikan sa Dios. Gihulagway niya ang mga pulong sa Ginoo ngadto ni Joseph ug ang paghubad sa rekord. Sa usa ka sulat, gipaambit ni Oliver ang pipila ka linya sa hinubad, nagpamatuod sa katinuod niini.

Ang laing sulat mipahibalo ni David nga kabubut-on sa Dios nga dad-on niya ang iyang mga hayop ug karwahe ngadto sa Harmony aron sa pagtabang

nila ni Joseph, Emma, ug Oliver sa pagbalhin ngadto sa panimalay sa mga Whitmer sa Fayette, diin didto nila humanon ang paghubad.¹³ Ang mga tawo sa Harmony dili na kaayo maabi-abihon sa mga Smith. Dunay pipila ka tawo nga mihulga pa gani sa pag-ataki kanila, ug kon dili pa sa impluwensya sa pamilya ni Emma, tingali grabe silang mapasakitan.¹⁴

Gipaambit ni David ang mga sulat ni Oliver ngadto sa iyang mga ginikanan ug mga igsoon, kinsa nagkauyon nga i-welcome si Joseph, Emma ug Oliver sa ilang panimalay. Ang mga Whitmer kaliwat sa German og sinultihan nga mga nanimuyo sa maong dapit ug nailhan sa ilang kakugi ug karelihiyuso. Igo ang kadul-on sa ilang umahan ngadto

*Kanunay nang mabasahan
nila ni Joseph ug Oliver ang
mahitungod sa awtoridad
sa paglihok pinaagi sa
ngalan sa Dios. Karon sila
mismo nagdala na niana
nga awtoridad.*

sa balay sa mga Smith aron mabisitahan apan igo ang gilayon nga dili sila maisturbo sa mga kawatan.¹⁵

Gusto ni David nga moadto dayon sa Harmony, apan gipahinumduman siya sa iyang amahan nga duna pa siyay duha ka adlaw nga bug-at nga mga buluhaton sa dili pa siya makabiya. Panahon na sa tingtanom, ug kinahanglang modaro si David og walo ka ektarya ug moabuno sa yuta og plaster of paris aron sa pagtabang sa ilang trigo nga motubo. Miingon ang iyang amahan nga kinahanglang siyang mag-ampo una aron masayud kon gikinahanglang ba gayud nga mobiya na siya dayon.

Gisunod ni David ang tambag sa iyang amahan, ug

samtang nag-ampo siya, gibati niya ang Espiritu nga nagsulti kaniya sa paghومان sa iyang buluhaton sa balay sa dili pa moadto sa Harmony.

Pagkasunod buntag, miadto si David sa umahan ug nakita ang mga laray sa naglagitom nga tudling nga gidaro na nga wala pa man kadto madaro sa miaging gabii. Sa dugang nga pagsuhid sa umahan, nakita niya nga mga duha ug tunga ka ektarya ang gidaro na sa tibuk gabii, ug ang daro naghulat kaniya diha sa katapusang tudling, andam na aron tiwason niya ang trabaho.

Natingala ang amahan ni David sa dihang nahibaloan niya ang nahitabo. “Sigurado nga dunay gamhanang kamot nga nagbuhat niini,” miingon siya, “ug sa akong hunahuna kinahanglang ka nga moadto dayon sa Pennsylvania human nimo maabuno ang plaster of paris.”

Mitrabaho og maayo si David sa pagdaro sa nahabiling umahan ug sa pagandam sa yuta alang sa malampusong pagpananom. Dihang nahuman na siya, gitaud niya ang iyang karwahe ngadto sa lig-ong pundok sa mga kabayo ug mibiyahen padulong sa Harmony nga mas sayo kay sa gidahuman.¹⁶

Sa dihang mibalhin na silang Joseph, Emma, ug Oliver sa Fayette, ang inahan ni David na-busy og maayo. Si Mary Whitmer ug ang iyang bana, si

Peter, duna nay walo ka anak nga nag-edad og kinse ug hangtud sa traynta, ug ang pipila nga wala na magpuyo sa balay anaa ra sa duol nagpuyo. Ang pag-atiman sa ilang mga panginahanglang maoy tibuk adlaw nga buluhaton ni Mary, ug ang tulo ka mga bisita nakahatag og dugang nga buluhaton. Adunay pagtuo si Mary sa tawag ni Joseph ug wala magreklamo, apan gikapoy na siya.¹⁷

Hilabihan ang kainit sa Fayette niana nga ting-init. Samtang nanglaba si Mary ug nangandam og pagkaon, si Joseph nagdiktar sa hinubad didto sa ibabaw nga lawak. Si Oliver kasagaran ang misulat alang kaniya, apan usahay si Emma o ang usa sa mga Whitmer mopuli sa pagsulat.¹⁸

Usahay, kon kapuyon na silang Joseph ug Oliver sa paghubad, moadto sila sa duol nga lim-aw ug maglabay-labay og bato tadlas sa ibabaw sa tubig.

Wala kaayoy panahon si Mary nga makarelaks sa iyang kaugalingon, ug ang dugang nga mga buhat ug kahago nga nahatag kaniya lisud agwantahon.

Usa ka adlaw, samtang didto siya duol sa kamalig diin ang mga baka didto gatasan, nakakita siya og ubanon nga tawo nga dunay knapsack nga gisab-it sa abaga. Ang kalit nga pagtumaw sa tawo nakapakurat niya, apan samtang nagkaduol kini, namulong kini kaniya sa buotan nga tingog nga nakapakalma niya.

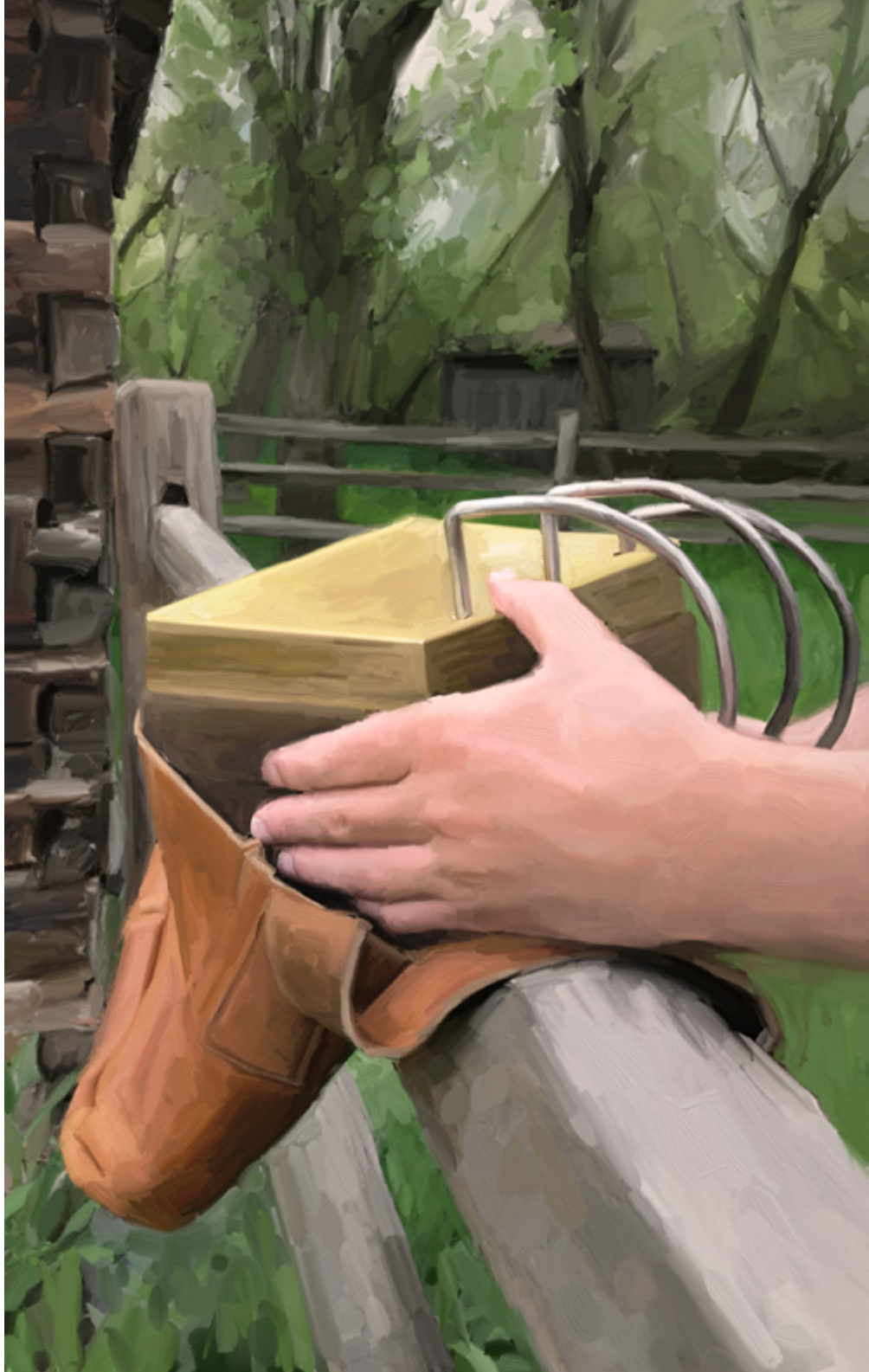
“Ang akong ngalan si Moroni,” miingon siya. “Gikapoy na ka og maayo tungod sa daghang ekstra nga buluhaton nga kinahanglan nimong himoon.” Iyang gitangtang ang iyang knapsack gikan sa iyang abaga, ug mitan-aw si Mary samtang gibadbad niya kini.¹⁹

“Matinud-anon ka kaayo ug maku-gihon sa imong mga buluhaton,” mipadayon siya. “Busa, angay lang nga makadawat ka og saksi aron ang imong pagtuo malig-on.”²⁰

Giablihan ni Moroni ang iyang knapsack ug gikuha ang bulawang mga palid. Gigunitan niya kini diha sa atubangan ni Mary ug gipakli ang mga pahina aron makakita si Mary sa mga sinulat nga diha niini. Human niya gipakli ang katapusang pahina, miawhag siya ni Mary nga magmapailubon ug magmatinud-anon samtang agwantahon pa niya og dugay-dugay ang dugang nga palas-anon. Misaad siya nga mapanalanginan si Mary niini.²¹

Ang tigulang nga lalaki nawala lang dayon, gibiyaan si Mary nga nag-inusara. Duna pa gihapon siyay mga buluhaton, apan wala na kini makahasol kaniya.²²

Sa umahan sa mga Whitmer, paspas nga naghubad si Joseph, apan dunay pipila ka lisud nga mga adlaw. Ang

iyang hunahuna motipas ngadto sa ubang mga butang, ug dili siya makatutok sa espirituhanong mga butang.²³ Ang gamay nga balay sa mga Whitmer kanunay nga busy ug daghan ang makabalda. Tungod sa ilang pagbalhin didto, nawagtang ang gamayng kapribado nga natagamtam nilang Joseph ug Emma sa Harmony.

Usa ka buntag, samtang nangandam siya sa paghubad,

- Hunyo 5, 1881, 1; Dickinson, *New Light on Mormonism*, 250; “The Book of Mormon,” *Chicago Tribune*, Dis. 17, 1885, 3; Joseph Smith History, 1838–56, volume A-1, 21, sa *JSP*, H1:306 (draft 2).
16. Lucy Mack Smith, History, 1844–45, book 8, [8]; Orson Pratt and Joseph F. Smith, Interview with David Whitmer, Sept. 7–8, 1878, [10], sa Joseph F. Smith to John Taylor and Council of the Twelve, Sept. 17, 1878, draft, Joseph F. Smith, Papers, Church History Library; Cook, *David Whitmer Interviews*, 26–27.
 17. Orson Pratt and Joseph F. Smith, Interview with David Whitmer, Sept. 7–8, 1878, [10], sa Joseph F. Smith to John Taylor and Council of the Twelve, Sept. 17, 1878, draft, Joseph F. Smith, Papers, Church History Library.
 18. James H. Hart, “About the Book of Mormon,” *Deseret Evening News*, Mar. 25, 1884, [2].
 19. Skousen, “Another Account of Mary Whitmer’s Viewing of the Golden Plates,” 40; [Andrew Jenson], “Eight Witnesses,” *Historical Record*, Okt. 1888, 621.
 20. Orson Pratt and Joseph F. Smith, Interview with David Whitmer, Sept. 7–8, 1878, [10], sa Joseph F. Smith to John Taylor and Council of the Twelve, Sept. 17, 1878, draft, Joseph F. Smith, Papers, Church History Library.
 21. Skousen, “Another Account of Mary Whitmer’s Viewing of the Golden Plates,” 40; [Andrew Jenson], “Eight Witnesses,” *Historical Record*, Okt. 1888, 621.
 22. [Andrew Jenson], “Eight Witnesses,” *Historical Record*, Okt. 1888, 621; Orson Pratt and Joseph F. Smith, Interview with David Whitmer, Sept. 7–8, 1878, [10], sa Joseph F. Smith to John Taylor and Council of the Twelve, Sept. 17, 1878, draft, Joseph F. Smith, Papers, Church History Library; Stevenson, Journal, Dis. 23, 1877.
 23. Whitmer, *Address to All Believers in Christ*, 30.
 24. “Letter from Elder W. H. Kelley,” *Saints’ Herald*, Mar. 1, 1882, 68; tan-awa usab sa Bushman, *Rough Stone Rolling*, 77.
 25. Joseph Smith History, 1838–56, volume A-1, 34, sa *JSP*, H1:352–54 (draft 2). **Mga Hilisgutan:** Book of Mormon Translation [Paghubad sa Basahon ni Mormon]; Gold Plates [Bulawang mga Palid]
 26. 2 Nephi 3:7–19.
 27. Joseph Smith History, circa Summer 1832, [5], sa *JSP*, H1:15; 2 Nephi 26:16; 27:15–21.
 28. Doktrina ug mga Pakigsaad 17 (Revelation, June 1829–E, sa josephsmithpapers.org).
 29. Lucy Mack Smith, History, 1844–45, book 8, [11].
 30. Joseph Smith History, 1838–56, volume A-1, 24–25, sa *JSP*, H1:316–18 (draft 2).
 31. “Letter from Elder W. H. Kelley,” *Saints’ Herald*, Mar. 1, 1882, 68; Joseph Smith History, 1838–56, volume A-1, 24–25, sa *JSP*, H1:316–20 (draft 2); “Ang Pagpamatuod sa Tulo ka mga Saksi,” sa Basahon ni Mormon, 1830 nga edisyon, [589]. **Hilisgutan:** Witnesses of the Book of Mormon [Mga Saksi sa Basahon ni Mormon]
 32. Joseph Smith History, 1838–56, volume A-1, 25, sa *JSP*, H1:320 (draft 2).
 33. Lucy Mack Smith, History, 1844–45, book 8, [11]; book 9, [1].
 34. Lucy Mack Smith, History, 1844–45, book 9, [1]; 2 Nephi 27:14.
 35. “Ang Pagpamatuod sa Walo ka mga Saksi,” sa Basahon ni Mormon, 1830 nga edisyon, [590]. **Hilisgutan:** Witnesses of the Book of Mormon [Mga Saksi sa Basahon ni Mormon]
 36. Lucy Mack Smith, History, 1844–45, book 9, [2].

ANG AKONG NOTEBOOK SA KOMPERENSYA

Abril 2018 nga Kinatibuk-ang Komperensya

ANG PRIESTHOOD BATOK SA MGA NAGHUPOT SA PRIESTHOOD

“Ang Melchizedek Priesthood dili kahim-

tang o titulo. Kini usa ka balaan nga gahum nga gitugyan aron magamit alang sa kaayuhan sa buhat sa Ginoo alang sa Iyang mga anak. Kinahanglan natong hinumduman kanunay nga ang mga lalaki kinsa naghupot sa priesthood *dili* mao ‘ang priesthood.’ Dili tukma nga moingon nga ‘ang priesthood ug ang mga babaye.’ Kinahanglan kitang mo-refer ngadto ‘sa *mga naghupot* sa priesthood ug sa mga babaye.’ ”

Si Presidente Dallin H. Oaks, Unang Magtatambag sa Unang Kapangulohan, “Ang mga Gahum sa Priesthood,” *Liahona*, Mayo 2018, 65.

Dugang Pagsusi

PAGPANGALAGAD

Sa kinatibuk-ang komperensya daghan sa atong mga lider naghigot mahitungod sa pagpangalagad. Samtang kamo magtuon sa labing bag-ong mga mensahe, tan-awa kon makita ba ninyo ang mga hiyas sa pagpangalagad. Aniyay pipila ka mga pakig-pulong aron kamo makasugod:

- Henry B. Eyring, “Ang Iyang Espiritu Magauban Kaninyo,” *Liahona*, Mayo 2018, 86–89.
- Henry B. Eyring, “Dinasig nga Pagpangalagad,” *Liahona*, Mayo 2018, 61–64.
- Jeffrey R. Holland, “Magpaduol ug Maglig-on Kanila,” *Liahona*, Mayo 2018, 101–3.
- Jean B. Bingham, “Pagpangalagad sama sa Gibuhay sa Manluluwas,” *Liahona*, Mayo 2018, 104–7.

ANG USA KA
PROPETA
DILI MOBARUG
TALIWALA NIMO
UG SA

MANLULUWAS.

HINOON,
mobarug siya
tupad ninyo
UG
motudlo sa dalan
paingon
SA

MANLULUWAS.

Si Elder Neil L. Andersen
sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles,
“Ang Propeta sa Ginoo,”
Liahona, Mayo 2018, 27.

Mga Tubag sa Mga Pangutana

MAKAHINULSOL BA GAYUD AKO SA AKONG MGA SALA UG MAPASAYLO?

“[Ang Manluluwas] mitugyan sa Iyang kinabuhi ug mikuha niini pag-usab.

“Gibuhay Niya kini alang sa tanan nga mituo Kaniya.

“Gibuhay Niya kini alang sa tanan nga wala motuo Kaniya.

“Gibuhay Niya kini bisan alang niadtong mibiay-biay, mipanamastamas, ug mipasipala sa Iyang ngalan. . . .

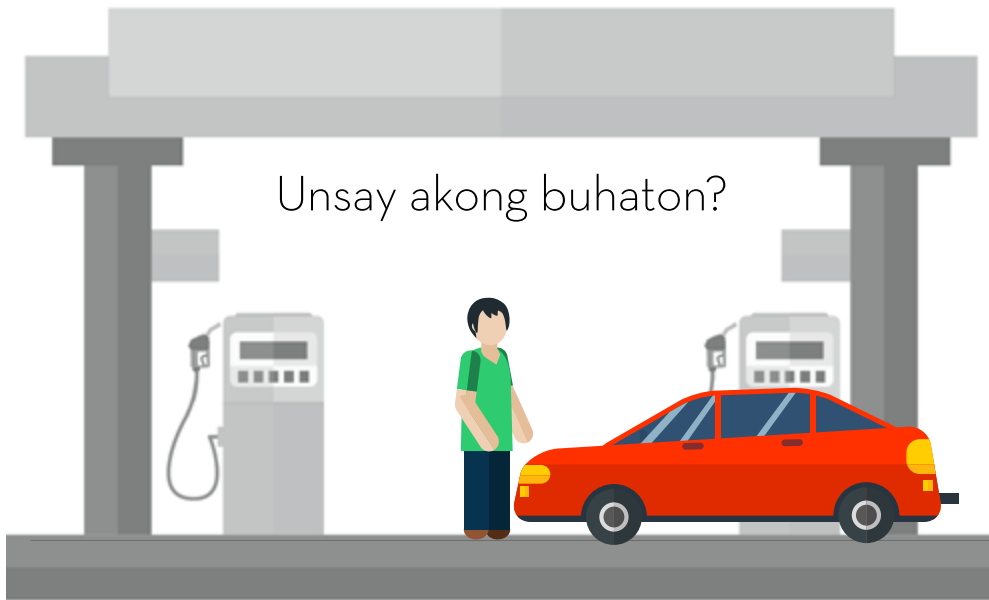
“Tungod ni Jesukristo, mobangon kita gikan kagulangan sa kamatayon. . . .

“Tungod ni Jesukristo, ang atong mga sala dili lamang mapapas; kini mahimong makalimtan.”

Elder Dieter F. Uchtdorf sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles,
“Tan-awa Ania ra ang Tawol!” *Liahona*, Mayo 2018, 108, 109.

Imbitasyon: Unsa ang inyong mga pangutana nga natubag pinaagi sa inyong nadungog sa komperensya? Ipakigbahin ang inyong kasi-natian sa atong Facebook page: facebook.com/liahona.

DETAILS GIKAN SA WHERE HAVE THEY TAKEN HIM? NI J. KIRK RICHARDS; LARAWAN SA NOTEBOOK UG YUTA GIKAN SA GETTY IMAGES

PAGSULAY SA MGA PAGTULUN-AN SA PROPETA

Natandog ko sa mensahe ni Presidente Nelson sa komperensya nga ang Dios gusto nga makigsulti nako ug mosulti nako unsay iyang gusto nga akong buhaton. Karong adlaw naghunahuna ko nga sulayan nako kana. Nag-am-po ko nga ako makatabang sa uban karong adlaw. Human sa paniudto kinahanglan nga tubilan nako ang sak-yanan. Misulod sa akong hunahuna nga kinahanglan kong mopalit og gasolina para sa laing tawo. Medyo nagduha-duha, naghunahuna ko, "Tan-awon nato." Nagsugod ko sa pagpagasolina. Usa ka minivan mi-parking tupad nako, ug usa ka babaye migawas uban sa iyang anak. Iyang gikuha ang iyang pitaka ug nag-ukay-ukay niini.

Hapit na ko makahuman sa pagtubil sa dihang nakadungog ko niya nga miingon nga medyo gikulbaan, "Excuse me." Milingi ko ug nakita ang iyang nawong nga mabalak-on.

Giingnan nako siya nga duna koy palitan og gasolina karong adlaw. "Ikaw ba?" Nasurprisa, nagsugod siya sa paghilak. "Adunay nagtan-aw nimo karong adlaw," miingon ko. Milakaw ko libut sa bomba sa gasolina ug misulod sa akong credit card. Dayon misakay ko sa akong sakyanan ug midrayb uban sa tumang kasiguroan nga adunay nagbantay usab nako. Salamat sa Dios sa propeta!"

—Jonathan Benson, ang istorya gipakigbahin sa *Liahona* sa Facebook page

Aduna ka bay kasinatian nga gusto nimong ipakigbahin? Isumiter ang imong istorya sa liahona.lds.org, o ipakigbahin kini sa atong sa Facebook page.

Palandunga kini...

UNSAY AKONG BUHATON KON AKONG NASAYRAN NGA USA NA LANG KA ADLAW ANG AKONG PAGPAKABUHI?

Tan-awa sa Elder Taylor G. Godoy sa Seventy, "Usa na Lang ka Adlaw," *Liahona*, Mayo 2018, 34–36.

Ipakigbahin ang inyong mga hunahuna sa *Liahona* sa Facebook page, o i-rekord ang inyong mga hunahuna sa inyong journal!

Mga Numero sa Komperensya!

103,221

KA MGA MISIONARYO ANG NAGSERBISYO KARON:

67,049 ka full-time
36,172 ka Church-service

ka bag-ong mga templo gipahibalo nga tukuron sa Salta, Argentina; Bengaluru, India; Managua, Nicaragua; Cagayan de Oro, Philippines; Utah, USA; Virginia, USA; ug usa ka siyudad nga tinuon pa sa Russia. Tan-awa ang mapa sa ibabaw.

ANG GAHUM SA HUGOT
NGA PAGTUO UG

mga Istorya sa Pamilya

Mas dali kitang makabarug sa pagsagubang og mga pagsulay kon pamilyar kita sa mga hagit nga gisagubang sa atong kaugalingong mga katigulangan.

Ni Adam C. Olson

Mga Magasin sa Simbahan

Kanunayng mibati si Rosalene Pacini og espesyal nga koneksyon sa iyang lola sa tuhod, nga si Elizabeth Xavier Tait, tungod sa puno sa pagtuo nga mga istorya nga gidak-an na ni Rosalene. Ang mga istorya ni Elizabeth bahin sa pagsalig sa Ginoo samtang mibiyaha siya gikan sa Bombay ngadto sa Liverpool paingon sa Zion, ingon man usab ang iyang paglahutay agi sa makapasakit sa dughan nga mga pagsulay, nakagni sa imahinasyon ni Rosalene isip usa ka batan-on.

Kadtong mga istorya dunay importante nga papel sa pagpangandam ni Rosalene nga mopalambo ug mosalig sa samang matang sa pagtuo sa dihang nagatubang siya og susamang mga hagit sa iyang kaugalingong kinabuhi.

MIBIYA SA PANIMALAY, NAWAD-AN OG PAMILYA

Si Elizabeth, mga 1850, Bombay, India

Si Elizabeth Xavier usa ka edukada kaayo nga batan-ong babaye kinsa nakatagamtam og haruhay nga kinabuhi isip kabahin sa usa ka adunahan, halangdon nga pamilya sa India. Pero ang kinabuhi nausab sa hilabihan niadtong 1850 sa dihang naminyo siya ni William Tait, usa ka regimental drill master sa British navy kinsa nabunyagan ni Elder Parley P. Pratt didto sa Scotland.

Ang pamilya ni Elizabeth supak gayud sa iyang bunyag. Ang kaguol sa dili maayong mga relasyon gisundan sa trahedy sa pagkamatay sa iyang unang anak nga lalaki tungod sa sakit nga kolera. Dayon, walo ka bulan nga mabdos pero nangandoy nga makauban ang mga Santos ug mahimong usa ka mahangturong pamilya, gipadala ni Elizabeth si William ug ang ilang ikaduhang anak nga lalaki aron mag-andam og panimalay alang sa ilang pamilya didto sa Zion.

Human matawo ang bata, nangamuyo ang pamilya ni Elizabeth nga isalikway niya ang iyang bana ug ang iyang relihiyon ug magpabilin kauban nila. Pero lig-on sa iyang determinasyon nga mosunod sa Manluluwas, gibiyaan niya ang iyang pamilya ug yutang natawhan hangtud sa hangtud, milayag paingon sa Liverpool, England.

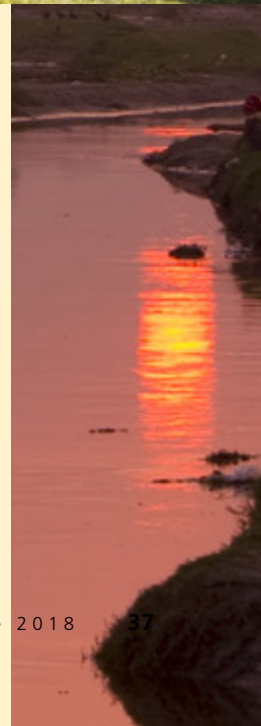
Si Rosalene, 2003, Colorado, USA

Nagdako si Rosalene isip kinamanghurang anak sa usa ka dako nga pamilya didto sa Enterprise, usa ka gamayng komunidad sa Habagatang Utah, USA. Duna siyay daghang oportunidad nga makasaksi sa gahum sa hugot nga pagtuo kang Jesukristo atol sa iyang katuigan diha sa panimalay ug sa iyang misyon. Human naminyo sa templo, gisugdan ni Rosalene ang usa ka biyahe nga mosulay o mopalig-on sa iyang pagpamatuod sa dihang ang iyang bana nagsugod og trabaho nga nakapalayo og maayo kaniya gikan sa panimalay.

Human makabalhin sa estado sa Colorado, nagtan-aw si Rosalene gikan sa layo samtang nakigbatok ang iyang inahan og kanser hangtud namatay pipila ka tuig human niana.

"Malipayon unta ko nga magpuyo sa akong lungsod nga natawhan duol sa akong mga ginikanan sa tibuok nakong kinabuhi," miingon siya. "Nakapaguol kini kanako sa dihang kinahanglan nakong makat-on sa akong kaugalingon ug mobalhin. Ang mawad-an sa akong mama sakit kaayo. Bisan karon, walay adlaw nga molabay nga wala ko mingawa niya.

"Kinahanglan kong motuo nga dunay mga adlaw sa dihang gimingaw og maayo si Elizabeth sa iyang panimalay. Pero mituo siya kang Jesukristo ug mitugot sa iyang gahum nga motrabaho diha sa iyang kinabuhi. Igo na kana aron makasugakod siya. Ang samang gahum nakatabang nako samtang misalig ko sa akong Langitnong Amahan alang sa kalig-on, maanaa man sa duol o wala ang akong pamilya dinhi sa yuta."

ANG KAHAPDOS SA KAMATAYON

Si Elizabeth, 1856, Liverpool, England

Sa taas nga biyahe sa dagat gikan sa India paingon sa England, ang masuso nga anak ni Elizabeth grabe gayud nga nasakit. Namatay siya ug gilubong didto sa Liverpool. Sa wala madugay miingon si Elizabeth nga ang pagkamatay sa iyang anak hilabihan ka sakit nga wala na siya masayud kon makapadayon pa ba siya. Naguol ug nag-inusara, pero gidasig ni Elder Franklin D. Richards sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles, kinsa nag-serbisyo isip presidente sa European Mission, milayag si Elizabeth paingon sa Boston, Massachusetts, USA.

Si Rosalene, 2006, New York, USA

Sa wala madugay human gibalhin sa mga Pacini ang ilang nagkadako nga pamilya ngadto sa New York, nag-bati og sayo si Rosalene. Gikonsiderar sa mga doktor ang pag-opera aron mapagawas ang bata tungod kay nagkaus-os ang pitik sa iyang kasingkasing. Pero sa dihang nahimo nang normal ang pitik sa iyang kasingkasing, mipauli ang pamilya nga nahuwasan.

Atol sa usa ka follow-up nga appointment pipila ka adlaw ang milabay, wala makabantay og pitik sa kasingkasing ang doktor. Ang ilang anak nga lalaki napagawas pipila ka oras ang milabay—nga patay nang daan.

“Ang pagkamatay sa akong anak sakit kaayo sa dug-han,” miingon si Rosalene. “Wala pa gayud ako mobati og sama kahaw-ang sukad human nila gikuha ang iyang gamayng lawas gikan sa akong mga bukton.”

Mibiyahe ang pamilya ngadto sa Utah aron ilubong siya tupad sa inahan ni Rosalene. Sulod sa mga semana nga milabay, si Rosalene dili makabiya ug makapadayon sa iyang kinabuhi.

“Siguro nasabtan nako og gamay kon nganong naghunahuna si Elizabeth kon makapadayon pa ba siya,” miingon si Rosalene. “Pero nahimo niya. Mahimo natong makita ang atong kaugalingon niana nga kahimtang sa usa ka higayon sa atong kinabuhi. Pero dili kita mahimong mohunong. Magpadayon kita pinaagi sa pagsalig sa atong Manluluwas labaw pa sa atong gibuhay sa una, ug sa katapusan atong makita ang mga milagro nga naglibut kanatong tanan.”

MAGPADAYON LANG (EVER ONWARD), NI JOSEPH BRICKEY

ANG MGA TINGTUGNAW SA KINABUHI

Si Elizabeth, 1856, Iowa, USA

Human makatabok sa kadagatan, nabantayan ni Elizabeth ang iyang kaugalingon diha sa usa ka bag-o gayud nga kultura. Mibiyahe siya pinaagi sa tren paingon sa Iowa, USA, ang katapusan sa padulangan sa tren nianang higayuna. Miabut pagka-Hulyo 1856, miapil si Elizabeth sa Willie handcart company.

Ang pag-antus sa Willie ug Martin handcart company narekord gayud og maayo. Ang mga pundok naulahi pagbiya nianang tuiga ug naabtan og sayo nga tingtugnaw didto sa Rocky Mountains. Nangaging ug kulang sa pagkaon, sobra sa 200 ang nangamatay.

Apil sa pundok sa tigluwas nga gipadala ni Presidente Brigham Young mao ang bana ni Elizabeth, nga si William. Ang managtiayon nagkita pag-usab diha sa lawom nga snow ug makapakaging nga hangin.

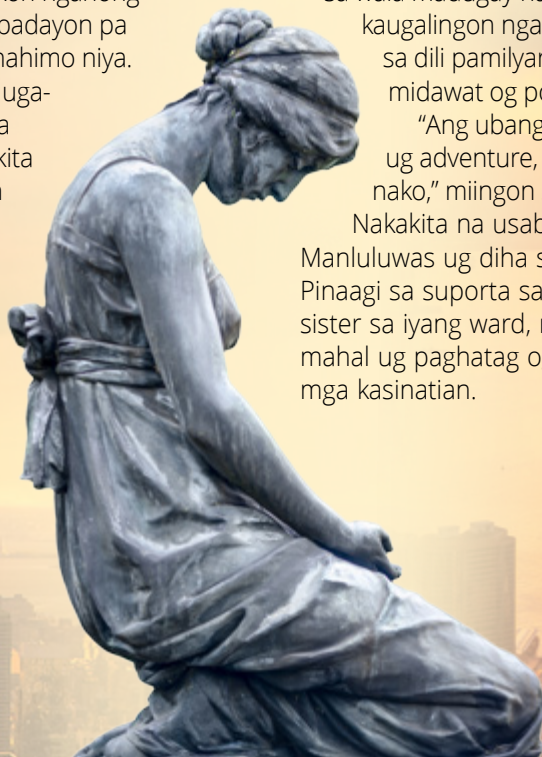
Human maullii didto sa Salt Lake City, gitapos sa managtiayon ang ilang biyahe didto sa Cedar City, pipila lamang ka milya kon asa nagsugod si Rosalene.

Si Rosalene, 2007, Hong Kong, China

Sama ni Elizabeth pipila ka henerasyon na ang milabay, sa wala madugay nabantayan ni Rosalene ang iyang kaugalingon nga mitabok sa kadagatan aron mopuyo sa dili pamilyar nga kultura sa dihang ang iyang bana midawat og posisyon didto sa Hong Kong.

“Ang ubang tawo milambo tungod sa kausaban ug adventure, pero morag sobra na kaayo kini alang nako,” miingon si Rosalene.

Nakakita na usab siya og kalig-on diha sa iyang Manluluwas ug diha sa plano sa Dios alang kaniya. Pinaagi sa suporta sa iyang pamilya ug minahal nga mga sister sa iyang ward, nakat-unan ra ni Rosalene ang pag-mahal ug paghatag og bili sa iyang bag-o nga palibut ug mga kasinatian.

NAAGIAN NA KINI SA UBAN KANIADTO

Samtang maningkamot kita nga mosunod kang Jesukristo, makaagi kitang tanan og mga pagsulay—ang kaugalingon natong mga kapatagan ug kadagatan nga tabukunon ug mapintas nga mga tingtugnaw nga sagubangunon. Pero naagian na kini sa uban kaniadto. Atong makit-an ang paglaum ug kalig-on diha sa ilang mga istorya bahin sa pagsalig sa Manluluwas.

Nahibalo si Rosalene nga morag anaa pa siya sa tunga-tunga sa iyang biyahe, pero kay nakakita sa kinatibuk-an sa istorya ni Elizabeth, dili niya kapugngan ang pagkonsiderar sa katapusan sa iyang kaugalingong istorya.

“Siguro duna koy pipila ka hiyas sama ni Elizabeth, siguro wala pud. Pero nanghinaut ko nga kon makita sa akong mga anak ang akong kinabuhi, makakita sila og mga pagkasusama—nga pareho kaming matitudanon hangtud sa katapusan ug gitugutan namo ang among mga pagsulay nga mopalambo kanamo aron mas mahisama sa atong Manluluwas.”

Kay nahibalo sa kalig-on nga iyang naangkon gikan niadtong nakasinati na niini kaniadto, gipaambit ni Rosalene kadtong mga istorya ngadto sa iyang mga anak.

“Kay nahibalo sa ilang mga istorya, nahibalo kita nga mihimo sila og lisud nga mga butang,” miingon si Rosalene. “Ug nahibalo kita sa rason ug sa tinguha. Karon ako nang turno nga ipadayon kana nga tradisyon sa pagtuo diha ni Jesukristo ug ang pagpahinungod ngadto sa Iyang ebanghelyo, ug ipaambit kini sa kaugalingon nakong mga anak.” ■

Ang mga istorya sa ilang mga katigulangan nakatabang sa paglig-on sa pagtuo ni Rosalene Pacini ug sa iyang pamilya.

MGA ISTORYA SA PAMILYA DIHA SA MGA KASULATAN

Ang mga pagtuon nagpakita nga ang mga anak Amahimong mas makabarug dayon sa mga hagit sa kinabuhi kon pamilyar sila sa mga istorya sa mga hagit nga giatubang sa kaugalingon nilang mga katigulangan.¹

Diha sa Basahon ni Mormon, nahibalo usab si Helaman sa gahum sa pagkonektar sa iyang mga anak ngadto sa mga istorya sa pamilya nga gipaambit pinaagi sa pagsulat ug pagsaysay og usab. Iyang giingnan ang iyang mga anak:

“Tan-awa, ako mihatag nganha kaninyo sa mga ngalan sa atong unang mga ginikanan kinsa miabut gikan sa yuta sa Jerusalem; ug kini ako mibuhat nga sa panahon nga kamo mahinumdom sa inyong mga ngalan kamo mahinumdom kanila; ug sa panahon nga kamo mahinumdom kanila kamo mahinumdom sa ilang mga buhat; ug kon kamo mahinumdom sa ilang mga buhat kamo masayud giunsa kini pagsulti, ug usab pagsulat, nga sila mga maayo.

“Busa, akong anak nga mga lalaki, ako manghinaut nga kamo magbuhat niana nga maayo, nga kini ikasulti alang kaninyo ug usab ikasulat, bisan ingon nga kini gikasulti ug gikasulat kabahin kanila” (Helaman 5:6–7).

MUBO NGA SULAT

1. Tan-awa sa Robyn Fivush, “Collective Stories in Families Teach Us About Ourselves,” *Psychology Today*, Feb. 2, 2017, psychologytoday.com/blog/the-stories-our-lives/201702.

KALIMTAN ANG KINABUHI NGA AKONG GIPLANOHAN

Sa dihang sais o siyete anyos pa ako, nahibalo ko nga gusto ko nga mahimong usa ka oceanographer. Nag-focus ko sa akong tumong, naningkamot og maayo, ug nakaeskwela sa maayo nga kolehiyo. Mikuha ko og pipila ka kurso sa zoology ug ganahan niini. Pero sa nagkadugay na ko sa akong pagtuon, nahingangha ko sa lawas sa tawo, ilabi na sa cellular level. Nakadesisyon ko nga mahimong usa ka pathologist.

Wala madugay nahimamat nako ang umaabut nako nga bana, ug nakadesisyon mi nga magminyo. Ang pagbaton og pamilya kanunay nga bahin sa akong plano, pero samtang nahibalo ko nga mahimo kong usa ka banggiitan nga doktor ug banggiitan nga inahan, akong gibati nga dili ko mahimong banggiitan sa duha sa samang panahon. Tungod kay ang pamilya mahinungdanon sa plano sa Ginoo bahin sa kaluwasan, nakadesisyon ko nga mahimo unang usa ka inahan. Naghunahuna ko nga sa higayon nga moeskwela na ang akong mga anak, makabalik ra ko mismo sa pag-eskwela.

Sa dihang ang kinamanghuran nakong anak misulod sa kindergarten, nagsugod ko sa proseso sa pag-apply alang sa usa ka PhD program sa nutritional studies sa University of Texas didto sa Austin. Sa dayon gyud unta nakong sumiter sa akong application, akong nahibaloan nga sa wala damha mabdos diay ko sa akong ikapito nga anak. Lapas na ko sa edad nga 40, ug sa higayon nga moeskwela na kining bataa, hapit na ko mag-50.

“Medyo ulahi na nga magsugod og bag-ong career nga nagkinahanglan og grabe nga pagtuon,” naghunahuna ko.

Samtang nahibalo ko nga mahimo kong usa ka banggiitan nga doktor ug banggiitan nga inahan, akong gibati nga dili ko mahimong banggiitan sa duha sa samang panahon.

Diha-diha dayon akong nakita nga tanang damgo sa akong kinabuhi nga career nahugno sa akong palibut. Samtang nagsugod na pagkawala ang akong kadasig, usa ka kasulatan ang misantup sa akong hunahuna ug sa akong kasingkasing: “Walay bisan kinsa nga may gugma nga labaw pa niini, nga ang usa ka tawo magahalad sa iyang kinabuhi sa pagpakamatay alang sa iyang mga higala” (Juan 15:13). Kanunay nakong gikonsiderar kini nga kasulatan nga nagpasabut sa usa ka tawo nga magpakamatay alang sa lain, pero karon nagpasabut kini og mas labaw pa.

Akong naamguhan nga ang labing dako nga gugma nga akong mapakita mao ang kalimtan ang kinabuhi nga akong giplanoan alang sa akong kaugalingon ug ihatag ang akong panahon ug kusog sa pagpadako sa akong mga anak. Akong gibati nga para nako, mao kini ang gusto sa Ginoo nga akong buhaton. Oo, makatabang unta ko og daghang tawo isip usa ka doktor, pero nahibalo usab ako nga ang labing dako nga epekto sa kahangturan nga akong mahimo anaa sa kinabuhi sa kaugalingon nakong mga anak. ■
Jeannette Cox, Texas, USA

ANG JET LAG UG ANG PULONG SA KAALAM

Pipila ka higayon sa usa ka tuig, gikinahanglan sa akong trabaho nga mobiyahe ko gikan sa Taiwan ngadto sa San Francisco, California, USA, alang sa training. Ang problema sa pagbiyahe tali niining duha ka dapit mao ang 15 ka oras nga dipe-rensya. Ang jet lag makapakatulog nako panahon sa adlaw, ug makapamata kini nako sa tibuok gabii.

Mga kaubanan gikan sa tibuok kalibutan motambong niining mga training. Gisultihan ko nila nga nasulbad nila ang jet lag pinaagi sa pag-inom og kape aron magpabilin silang magmata ug moinom og red wine aron tabangan sila nga makatulog.

Ang ubang mga kauban mitanyag nako niining mga ilimnon, pero matinahuron kong misulti nila nga miyembro ko sa Ang Simbahan ni Jesukristo sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw ug misaad sa Ginoo nga dili ko moinom og bino o kape. Ang uban mibinuang nako ug miingon nga kadtong mga sugo mas nakapalisud sa akong kinabuhi. Usahay, morag gibati nako nga gibugal-bugalan sa mga tawo diha sa dako ug lapad nga gambalay [building] sa damgo ni Lehi (tan-awa sa 1 Nephi 8:26-27).

Ang pagtuman sa Pulong sa Kaalam nagsugod nga morag laay nga palas-anon hangtud nga akong nabantayan akong kauban nga dunay duha ka tasang kape aron magpabilin nga

Hinoon, paglabay sa panahon, ang pagtuman sa Pulong sa Kaalam nagsugod nga morag laay nga palas-anon. Atol sa usa ka gabii nga wala makatulog, naamguhan nako nga nagkaluya ang akong pagtuo. Salamat na lang, kay ang akong asawa mipadala nako og mensahe nianang adlaw nga nagdasig kanako nga mapabilin ang akong pagtuo, mosalig sa Dios, ug motuman sa Iyang mga sugo bisan unsa pa man ang mga kahintang. Tungod sa iyang pagdasig, misugod ko sa pag-ampo alang sa panabang ug misugod sa pagtan-aw sa mga butang sa lahi nga paagi.

Sa usa ka biyahe, akong nabantayan ang usa ka kauban nga dunay duha ka tasa nga kape. Ako siyang gipangutana mahitungod sa ikaduhang tasa.

“Ang usa ka tasa dili na kaayo isug nga makapabilin nakong alerto,” mitubag siya.

Nasurprisa ko nga makabantay sa samang butang alang niadtong nanginom og bino. Nagkinahanglan sila nga moinom pa og dugang aron makatulog. Usahay, masobrahan pa gani sila sa pagkatulog tungod kay daghan ra kaayo sila og nainom.

Nagtan-aw sa akong mga kauban nga mas nagdepende na sa alkohol ug kape nakapaamgo nako kon unsa ka importante ang pagtuman sa mga sugo. Kon gipili pa nako nga mosupak sa Pulong sa Kaalam, anaa unta ko sa sama nila nga kahintang.

Ang akong jet lag wala pa gayud mawala sa hingpit, apan ang sitwasyon milambo. Usa ka buntag, nakamata ko human sa nindot kaayo nga paghikatulog sa gabii ug nakakita sa pagsubang sa adlaw. Samtang ang mga sidlak sa adlaw midan-ag agi sa bintana, nakaamgo ko nga pinaagi sa tabang sa Langitnong Amahan, masagubang ra nako ang bisan unsang pagsulay, bisan unsa pa ka dako o ka gamay. Kinahanglan lang nakong magpadayon sa pagtuman, ipabilin nga lig-on ang akong pagtuo, ug molahutay sa katapusan. ■

Andrew Lee,
New Taipei City,
Taiwan

HUMAN SA BAGYONG MARIA

Ang akong pamilya ug ako mibalhin ngadto sa isla sa Dominica didto sa Caribbean niadtong Agosto 2016. Dali kaming napamahal sa kanindot, kultura, ug mga tawo sa isla. Mitambong kami sa lokal nga branch ug daghan og nakat-unan gikan sa mga miyembro didto.

Pagka-Lunes, Septyembre 18, 2017, usa ka Kategoriya 5 nga bagyo, nga Maria, miigo sa among gamayng isla. Ang akong bana ug ako nagtan-aw samtang ang mga panimalay ug mga sakyanan nangalabay diha sa dalan pinaagi sa kusog nga unos. Ang kabangis sa Bagyong Maria direktang miagi sa isla, ug ang kadaut makagun-ob. Sa adlaw human sa unos, nanglakaw kami agi sa kadalanan ug nakabantay nga ang abunda ug mabulukon nga rainforest sa Dominica morag usa na karon ka napanas nga lugar.

Nianang sama nga buntag, milakaw kami ngadto sa mga panimalay sa among mga isigka miyembro sa branch. Duha lamang ka panimalay ang wala maguba ug mapuy-an pa. Unom sa

walo ka miyembro nga mga pamilya nga nagpuyo sa amihanang bahin sa isla ang nawad-an sa tanan. Otsenta porsyento sa mga panimalay ug mga building sa Dominica ang gideklarar nga dili na mapuy-an. Bisan pa man niini nga trahedyo, daghang pamilya ang mipahiyum gihapon. Sa dihang gipangumusta namo sila, mitubag sila, “Bulahan kami nga buhi pa.”

Tungod kay ang among pamilya mipatalinghug sa tambag sa propeta nga mahimong self-reliant, duna kami pundo nga pagkaon. Nakapakaon kami og daghang silingan, mga milyonaryo, ug mga miyembro sa among branch. Kada kaon, kasagaran mipakaon kami og 20 ka tawo. Samtang gigamit namo ang among pundo nga pagkaon aron sa pagserbisyo ug pag-atiman niadtong anaa sa among palibut, ang kaugalingon namong mga alantuson mas migaan.

Kini nga kasinatian nakapahinumdom nako kang Alma ug sa iyang katawhan, kansang “mga alantuson . . . gihimo nga magaan; oo, ang

Ginoo mipalig-on kanila nga sila makadaug sa ilang mga alantuson uban sa kasayon” (Mosiah 24:15).

Bisan tuod nga nagpuyo gihapon kami nga walay tubig, kuryente, ug inadlaw-adlaw nga mga kaharuhay, nalig-on kami nga makabuntog niini ug makadasig sa uban. Sa mga bulan sukad sa Bagyong Maria, akong naamguhan nga samtang importante nga mahimong andam sa temporal nga paagi, kinahanglan kita nga mahimong andam usab sa espirital nga paagi. Samtang magtuman ug magugmad kita sa atong mga pagpamatuod diha sa pagtuo kang Jesukristo, makabaton kita og lig-ong pundasyon nga dili mapakyas kon ang mga hangin ug mga unos sa kinabuhi mohampak palibut kanato. ■

Brianne Anderson, Virginia, USA

Niadtong Septyembre 2017, usa ka Kategoriya 5 nga bagyo ang miigo sa isla sa Dominica. Ang akong bana ug ako nagtan-aw samtang ang mga panimalay ug mga sakyanan nangalabay diha sa dalan pinaagi sa kusog nga unos.

“ANAK BA KO NIMO?”

Bisan tuod nga nakaadto ko sa simbahan sa pipila lang ka higayon, ang akong home teacher matinud-anong mibisita nako. Usa ka gabii nanawag siya ug mihangyo kon pwe-de ba kong mopaambit og pipila ka ideya mahitungod sa mahangturong mga pamilya sa sunod nga klase sa Mga Baruganan sa Ebanghelyo.

“Oo, ganahan ko,” miingon ko.

Wala lang kaayo ni nako hunahunaa og maayo hangtud pagkasunod nga buntag. Nianang higayuna nako naamguhan nga miuyon ko nga maghisgot mahitungod sa mahangturong mga pamilya ngadto sa usa ka grupo sa mga tawo nga tingali nasayud na tanan mahitungod niini. Ako walay ideya kon unsay akong isulti ngadto nila.

Sulod sa katuigan, nakahimo ko og mga pagpili nga nakapalayo kanako gikan sa ebanghelyo. Unsaon man kaha nako pagpaambit sa akong mga hunahuna mahitungod sa butang nga gani ako dili sigurado nga akong gituohan? Naglibug ko. Dayon ang mga pulong sa himno nga “Ako Anak sa Dios” (*Songbook sa mga Bata*, nu. 2) misantup sa akong hunahuna. Wala na ko makadungog niadtong

mga pulong sa daghang katuigan, pero nakasag-ulo pa gihapon ko niini. Dayon nakaamgo ko: Kinahanglan kong mangutana sa Dios kon ako tinuod ba gayud nga Iyang anak.

Nianang higayuna, naghan-ay ko og usab sa furniture sa akong kwarto, mao nga nagkagubot pa gihapon ang akong higdaanan sa tunga-tunga sa akong kwarto, miluhod ko tupad niini ug naghulat nga moabut ang mga pulong. Unsa man kaha ang posible nakong masulti ngadto sa Dios? Dili pa gani ko sigurado nga anaa Siya. Nianang gutloa, ang hilabihan nga tinguha sa akong kasingkasing nagdala niining yano nga mga pulong sa akong ngabil: “Dios, anaa ba gayud Ikaw diha? Ug kon anaa Ikaw diha, anak ba ko Nimo?”

Ang tubag daling miabut. Mora kadto og naghulat lang Siya nga mangutana ko. Akong gibati nga ang Dios miingon, “Oo, Camille, ania Ako, ug ikaw akong anak.”

Sa dihang gibuka nako ang akong mga mata, anaa pa gihapon ko sa nagkatag nga kwarto. Ang tanan sa akong palibut nagkagubot, pero akong gibati nga ang akong kinabuhi

napahimutang sa perpekto nga pagkahan-ay. Akong nasayran nga ako anak sa Dios, ug kana ra tanan ang mahinungdanon.

Sa klase pagka-Dominggo, igo ra nakong gisaysay ang akong istorya kon giunsa nako pagkasayud nga *ako* anak sa Dios. “Kon ako Iyang anak,” miingon ko, “nan mao usab ang tanan.”

Milungtad og tulo ka tuig ug tunga alang nako nga mahimo ang tanang positibo nga mga kausaban nga kinahanglan nakong buhaton, pero ang akong kinabuhi dili na gayud susama sa una. Sukad adtong adlaw, wala na gayud ako magduha-duha kon si kinsa ko. Ako nasayud nga ang Langitnong Amahan kanunay nga anaa. Gihigugma ko niya tungod kay ako Iyang anak. ■

Camille Nelson, Utah, USA

**Ni Elder
Kevin W. Pearson**
Sa Seventy

Ayaw Biyai ang Manluluwas

Nagpuyo kita sa usa ka gubot nga panahon. Pero ang pangutana dili kon sa unsang paagi nga ang Simbahan makalahutay; hinoon, kon unsaon ninyo ug nako nga makalahutay?

Pipila ka tuig na ang milabay, nakighimamat ko og higala alang sa paniudto. Wala namo makita ang usag usa sulod sa daghang katuigan. Panahon sa akong high school ug unang mga adlaw sa kolehiyo, usa siya sa akong pinakasuod nga higala. Usa siya sa pinakalig-on ug pinakamasaligon nga batan-ong lalaki nga akong nailhan.

Dungan mi nga mitambong og seminary, dungan nga nagdula og sports, dungan nga mieskwela sa unibersidad, dungan nga nangan-dam alang sa misyon, ug mibiya alang sa misyon pipila ka bulan lang ang gintang. Human sa among misyon, naminyo siya og puno sa talento ug talagsaong babaye gikan sa akong stake.

Sa paglabay sa katuigan, lain-lain na ang dagan sa among kinabuhi. Namalhin mi sa lain-laing mga siyudad ug sa katapusan wala nay balita sa usag usa. Nahinumdom pa gihapon ko kon unsa ang akong pagkakurat nga madungog nga siya ug ang iyang asawa mibiya sa Simbahan. Sa tanan niadtong akong nailhan sa akong pagkabatan-on, siya ang katapusan nga akong mahunahunaan nga mobiya sa Simbahan.

Atol sa paniudto among gihinumduman ang panaghigalaay nga importante kaayo namong duha. Nagkinataw-anay mi sa pipila ka kasinatan sa kayabag sa batan-on pa mi. Naghisgot mi mahitungod sa among mga pamilya ug misulay sa pagpaambit sa usag usa kon unsay nahitabo sa among kinabuhi.

Sa katapusan, nangutana ko sa klaro nga pangutana: “Tim, unsa may nahitabo? Grabe kaayo ang imong pagkakabig ug pagsalig! Nganong mibiya man ka sa Simbahan? Unsay nakaingon nga wala na man nimo tumana ang imong mga pakigsaad sa templo? Gibiyaan ba usab nimo ang Manluluwas? Misaad kita sa usag usa nga magmatinuoron ug magmatinud-anon kita hangtud sa katapusan sa atong kinabuhi!”

“Kevin,” mitubag siya, “Lahi na karon ang akong tan-aw sa mga

butang. Ang akong panglantaw bahin sa Simbahan ug sa mga pagtulun-an niini nausab. Wala ko masuko sa Simbahan—wala na lang ko magkinahanglan niini.”

Sa pagtapos namo sa among panag-istoryahanay, gipahayag nako ang akong gugma ug pasalamat alang sa panaghigalaay nga gihatagan gihapon nako og bili. Dayon, uban sa lawom nga pagbati, akong gipahayag ang akong pagpamatuod: “Tim, nasayud ko nga kining mga butanga tinuod. Ug nasayud ka usab nga tinuod kini. Kanunay

kang nasayud niini. Nawala lang nimo ang kaklaro nga diha nimo kaniadto. Apan maangkon nimo og usab ang kahayag ug panabut bahin sa Espiritu Santo nga diha nimo kaniadto. Palihug balik.”

Nagginaksanay mi samtang nanamilit, ug mihunghong siya, “Nakadayeg ko sa imong kombiksyon ug tinguha. Pero nganong sigurado man kaayo ka?”

Sa akong paglakaw palayo, namalandong ko og maayo sa mga pagpili nga among gihimo ug sa epekto niini sa among kinabuhi ug sa kinabuhi sa among mga anak ug mga apo.

Akong minahal nga batan-ong mga higala, palihug ayaw tuguti ang nahitabo sa akong higala nga si Tim nga mahitabo kaninyo. Ingon ba kamo ka lig-on, ka dili matarug, ug nakabig sama sa inyong nahunahunaan sa inyong kaugalingon? Kon makasugat kamo sa dili malikayan ug gikinahanglang mga hagit sa kinabuhi, asa man kamo modangup alang sa kalinaw ug panabut? Kon ang inyong kinabuhi nagmagul-anon, mag-ampo ba gihapon kamo sama sa naandan ug magpadayon?¹

Samtang ang mga pagtamay bahin sa Simbahan, sa kasaysayan niini, sa mga lider niini, ug sa mga pagtulun-an niini magkakusog, asa man mo mobarug? Samtang ang mga gituohan ug mga gipangbuhat sa nagkaanam kadautan nga kalibutan mosukwahi sa mga baruganan sa gipahiuli nga ebanghelyo, unsa may inyong buhaton?

“Buot Ba Usab Kamong Mobyia Kanako?”

Ang pipila sa labing epektibo nga mga hinagiban ni Satanas mao ang paglibog, paglingla, ug pagpaminus sa pagkasensitibo ngadto sa espirital nga butang. Ang matag usa mopaminus sa pagtuo, moali sa panabut, ug motuis sa panglantaw. Dungan kining maglangkob sa dakong hagit sa atong panahon. Gamiton kini ni Satanas dili lamang sa pagpaminus kang Joseph Smith, sa Basahon ni Mormon, sa doktrina sa Simbahan, ug sa mga lider sa Simbahan kondili sa pag-ataki usab sa Manluluwas ug sa plano sa Amahan. Nahitabo kini sukad pa sa una.

Kon ang dili malikayan nga kapintas sa

mga tintasyon ug kalisdanan magkaduol sa Kategoriya 5 nga mga kahimtang sa espirituwal nga mga unos, mosalig pa ba gihapon mo sa Dios ug maghupot sa kamatuoran? Ang makapahinuklog nga pangutana sa Manluluwas ngadto sa Napulog Duha magamit gihapon karon:

“Buot ba usab kamong mobiya kanako?”

“Si Simon Pedro mitubag kaniya, Ginoo, kang kinsa man kami moadto? Ikaw mao ang may mga pulong mahitungod sa kinabuhiing dayon.

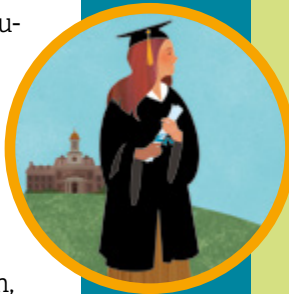
“Ug kami nagatuo ug among nasinati nga ikaw mao kanang Kristo, ang Anak sa buhi nga Dios” (Juan 6:67–69).

Nahinumdom ko bahin sa mahinungdanong pamahayag ni Presidente Heber C. Kimball (1801–68), Unang Magtatambag sa Unang Kapangulohan. Ang mga Santos luwas nga miabut didto sa Salt Lake Valley ug medyo nalipay sa ilang kaugalingon. Kay nakabuntog ug nakalahutay ug labihan ka daghan, medyo nagmapasigarbuhon sila ug nasobrahan sa pagsalig sa kaugalingon. Si Presidente Kimball namahayag:

“Sultihan ko kamo, nga daghan kaninyo ang makakita sa panahon nga makaangkon kamo sa tanang kalisud, pagsulay ug pagpanggukod nga inyong mabuntog, ug daghang oportunidad nga mapakita nga matinuoron kamo sa Dios ug sa iyang buhat. . . . Sa pagsagubang sa mga kalisdanan nga nagsingabut, gikinahanglan alang kaninyo nga makaangkon og kahibalo sa kamatuoran niini nga buhat alang sa inyong kaugalingon. . . . Kon wala pa ninyo maangkon ang pagpamatuod, pagpakabuhi nga matarung ug tawaga ang Ginoo ug ayaw og hunong hangtud nga maangkon ninyo kini. Kon dili ninyo kini buhaton dili kamo makasugakod.

“... Moabut ang panahon diin wala nay lalaki o babaye ang makahimo sa paglahutay sa hinulaman nga kahayag. Ang matag usa kinahanglan nga magiyahan pinaagi sa kahayag nga anaa sulod sa iyang kaugalingon. Kon wala kamo niini, unsaon man ninyo sa pagsugakod?”²

Nagpuyo kita sa usa ka gubot nga panahon. Pero ang pangutana dili kon sa unsang paagi nga ang Simbahan makalahutay; hinoon, kon unsaon ninyo ug nako nga makalahutay? “Ang Sumbanan sa Kamatuoran natukod; walay dili balaan nga kamot ang makapugong sa buhat sa paglambo.”³ Kon kamo ug ako mouswag ba uban niini mao lamang ang wala mahibaloi.

Unsaon Paglahutay sa Espirituhanong Paagi

Mosugyot ko og unom ka mahinungdanong mga butang nga kinahanglang buhaton sa matag usa kanato aron makalahutay sa espirituhanong paagi.

1 Higugmaa ug sunda og una ang Dios.

Ang paghigugma ug pagsunod sa Dios gikinahanglang mag-una sa paghigugma ug pagserbisyo sa uban. Ang pagkasunod-sunod importante. Si Nephi nagtudlo, “Kay ang Ginoong Dios naghatag og kahayag ngadto sa salabutan; kay siya namulong ngadto sa mga tawo sumala sa ilang pinulongan, ngadto sa ilang pagsabut” (2 Nephi 31:3). Ang Langitnong Amahan nahigugma kanato ug kanunayng andam nga mohatag kanato og panabut. Hinoon, kinahanglan gayud nato, nga unahon Siya diha sa atong kinabuhi.

2 **Paghimo og personal nga pag-ampo.** Ang pag-ampo gikinahanglan. Si Propeta Joseph Smith nagtudlo, “Ang labing maayong paagi nga maangkon ang kamatuoran ug kaalam dili ang pagpangita niini gikan sa mga libro [maapil unta niya ang “mga blog”], apan sa pagdangup ngadto sa Dios pinaagi sa pag-ampo, ug makaangkon og balaan nga panudlo.”⁴ Dili gayud maingon nga dili kamo takus nga mag-ampo! Kon ganahan mo og dugang nga mga tubag, pangutana og daghan. Kanunayng magtinguha ug mag-ampo alang sa impluwensiya sa Espiritu Santo (tan-awa sa Moroni 10:5). Mao kini ang kahayag nga gipadala sa Amahan nga makahatag og panabut.

3 “Pangita og kasayuran gani pinaagi sa pagtuon ug usab pinaagi sa hugot nga pagtuo” (D&P 109:7).

Ang pagkat-on usa ka balaan nga katungdanan. Ang mga tinugyanan magtinguha nga makakat-on; ang mga butang maghulat nga gamiton. Ang bantugang mga lider mao ang bantugang mga tigkat-on. Ang Simbahan nagkinahanglan og bantugang mga lider—kababayan-an ug kalalakin-an nga nagtinguha og kahibalo, mas lawom nga panabut ug pagkakabig (tan-awa sa D&P 93:36). Nagkinahanglan kini og pasalig ug pagpahinungod. Dili kamo makakita og lawom nga mga kamatuoran pinaagi sa pagtan-aw sa wiki o pinaagi sa pagsiksik sa mga blog. Hinumdumi, ang pagtuo mapalig-on pinaagi sa pagpaminaw sa pagpamatuod niadtong dunay pagtuo, dili pinaagi sa pagpaminaw sa mga pagduha-duha niadtong nawad-an niini.

4 Siksika ang mga kasulatan, ilabi na ang Basahon ni Mormon—kada adlaw! Ang Basahon ni Mormon piho nga gisulat aron sa pagpanalipod ug sa pagpreserbar kanato samtang manglimbasug kita sa mga kahimtang sa atong panahon. Kalabut niini nga gahum, mipamatuod si Nephi bahin sa gunitanan nga puthaw, “Ug ako miingon ngadto kanila nga mao kadto ang pulong sa Dios; ug si kinsa kadto nga mopatalinghug sa pulong sa Dios, ug hugot nga mogunit niini, dili gayud sila malaglag; ni ang mga pagtintal ug ang nagdilaab nga mga panâ sa kaaway makabuntog kanila ngadto sa pagkabuta, sa pagdala kanila sa kalaglagan” (1 Nephi 15:24). Kon mosugod kamo sa pagbati nga naglibug ug nawala, sugdi pagbalik sa unang pahina, ug isubsob ang inyong kaugalingon diha sa Basahon ni Mormon.

5 Pag-focus sa kinatibuk-ang panglantaw. Kabahin kamo sa dakong kalihokan dinhi sa yuta: ang pagpundok sa Israel ug pagpangandam alang sa Ikaduhang Pag-anhi ni Jesukristo. Ikaw dunay importante nga bahin nga pagabuhaton! Mianhi kamo sa yuta nga mapasaligon nga mahimong maisugon diha sa inyong pagpamatuod bahin sa Manluluwas. Mao kana ang inyong balaang pagkatawo. Pag-focus sa kinatibuk-ang panglantaw: Ang plano sa atong Langitnong Amahan sa kalipay. Kini ang panglantaw sa kamatuoran. Kini ang konteksto alang sa tanang pangutana, mga isyu, ug mga problema. “Kay ang Espiritu namulong sa kamatuoran ug dili mamakak. Busa, kini namulong sa mga butang ingon nga sila gayud mao, ug sa mga butang ingon nga sila gayud mahimo unya” (Jacob 4:13).

6 Labaw sa tanan, pagsalig diha ni Jesukristo. Siya gihapon “mao ang kahayag, ug ang kinabuhi sa kalibutan” (3 Nephi 11:11; tan-awa usab sa Juan 8:12). Kon mapalibutan ug mabug-atan kamo sa pagduha-duha, kalisdanan, ug tintasyon, salig Kaniya. Kon ang kinabuhi dili mao kon unsay inyong gilauman ug kadtong inyong gisaligan makapasagmuyo ug moluib kaninyo, padayon sa pagsalig sa hingpit diha Kaniya. Hinaut nga motubag kamo sama ni Nephi sa karan sa sama kalisud nga panahon: “Bisan pa niana, ako nasayud kang kinsa ako mosalig. . . O Ginoo, ako misalig kanimo, ug ako mosalig kanimo sa kahangturan” (2 Nephi 4:19, 34).

Bisan unsa pay inyong buhaton, ayaw biyai ang Manluluwas! Tungod sa Iyang Pag-ula, kita mga tinugyanan, gawasnon nga molihok ug dili pagaaghaton. Matag usa kanato mobarug sa atubangan sa Labawng Makagagahum nga Dios ug mohatag og subay sa kahayag ug kamatuoran nga atong gipili.

Mosaad ko kaninyo nga kon mosunod kamo niining mga baruganan ug magpabilin sa kamatuoran, ang inyong pagtuo dili gayud mapakyas. Hinaut nga ang Dios mopanalangin kaninyo kanunay sa pagpili nga motan-aw pinaagi sa panglantaw sa kamatuoran pinaagi sa gahum sa Espiritu Santo. ■

Gikan sa usa ka debosyonal nga pakigpulong, “The Lens of Truth [Ang Panglantaw sa Kamatuoran],” nga gihatag didto sa Brigham Young University–Idaho, niadtong Marso 7, 2017.

MUBO NGA MGA SULAT

1. Tan-awa sa “Ikaw Naghunahuna ba sa Pag-ampo [Did You Think to Pray]?” *Mga Himno ug mga Awit sa mga Bata*, nu. 48.
2. Sa Orson F. Whitney, *Life of Heber C. Kimball* (1945), 449–50.
3. Joseph Smith, sa *History of the Church*, 4:540.
4. Joseph Smith, sa *History of the Church*, 4:425.

Pagdiskubre sa Akong Pagkabalaan

Ni Daiane Korth da Silva

Sukad pa sa akong pagkabata, nanglimbasug ko sa akong gibug-aton ug sa pagdawat sa akong kaugalingon. Sa sinugdanan, ang mga angga nga akong nadawat tungod sa akong gibug-aton morag wala ray epekto, pero paglabay sa panahon, nagsugod ko sa pagtuo nga ang negatibong mga butang nga nasulti mahitungod sa akong panagway nagpasabut usab og negatibong mga butang mahitungod sa akong personalidad.

Isip tin-edyer, nagsugod ko sa pagkaamgo nga, bisan kon ganahan ko sa akong pisikal nga mga characteristic, ang matang sa akong lawas wala mohaum sa mga gilauman sa kalibutan. Ug ganahan ko sa akong hilum nga personalidad, pero dili usab kadto ang gilauman sa mga tawo gikan nako—ang mga magtutudlo gusto nga mosulti ko sa klase, ang mga lalaki mas ganahan og tabian nga mga babaye, ug pirme ko sultihan nga kinahanglan ko nga mahimong mas outgoing kay sa kon unsa gayud ako. Sa hinay-hinay, ang akong bili sa kaugalingon nagsugod sa pagkaminus.

Sa akong katuigan sa young adult naguol ko, dili komportable sa akong lawas, ug nangutana nganong wala ko himoa sa Ginoo nga matahum og gamay ug mas makapainteresado. Gisulayan nako ang dugang pag-diet kay sa unsay angay nakong himoon, ug kataw-anan lang, sa dihang naningkamot ko nga mas mogaan, mas nagkabug-at hinoon ko. Ang pagpabiling dalaga, hilumon, ug sobra sa timbang nga young adult morag dili kaayo maayo.

Mibati ko nga napilde ug nakadesisyon nga mao ako kon unsa ako, bisan kon wala gayud ako makuha og timbang nga gusto nako o mahimong mas tabian. Bisan kon mihunong ko sa pagkasuko og maayo sa akong kaugalingon, layo pa gihapon ko sa pagtan-aw sa akong kaugalingon isip usa ka matahum, importante nga anak sa Dios. Miundang na lang ko sa pagsulay nga makit-an ang akong bili.

Kahayag nga Akong Gikinahanglan

Usa ka adlaw dunay milagro nga nahitabo samtang nagbasa ko sa pakigpulong ni Sister Mary G. Cook, asawa ni Elder Quentin L. Cook sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles, gikan sa Septyembre 2016 nga tibuok kalibutan nga debosyonal alang sa mga young adult nga giulohan og “Find Joy in Everyday Life.” Akong nabasa: “Sa pag-anhi nato dinhi sa yuta, gidala nato ang atong balaang kinaiya isip mga anak sa Dios. Ang atong indibidwal nga bili nagagikan sa langit.” Akong gibati nga morag ang akong hunahuna sa katapusan nabuksan sa usa ka kahayag nga gikinahanglan kaayo nako pero akong gihunahuna nga dili gayud nako maangkon. Nakaamgo ko nga, sa una, mibati ko nga morag sayop nga ganahan ko sa akong kaugalingon tungod kay wala ko mohaum sa panglantaw sa kalibutan kon unsa gayud ang matahum, dunay bili nga babaye. Karon andam na ko nga moangkon nga ganahan ko sa akong hilumon

Human sa katuigan sa panglimbasug nga madawat ang akong kaugalingon, sa katapusan nakasinati ko og milagro nga nakatabang nga akong masabtan ang akong mahangturong bili.

ug yinabag nga personalidad, kalkag nga kulot nga buhok, brown nga mga mata, morag patatas nga ilong, dako nga pahiyum, ug bisan ang akong sobra sa gibug-aton nga lawas nga naghimo gihapon sa unsay gikinahanglan nako nga buhaton niini. Nagmapasalamaton ko nga nahimong nilalang sa Dios. Sa katapusan akong nasabtan nga wala Siya maglalang og mga sayop.

Human sa daghan kaayong katuigan sa emosyonal ug pisikal nga mga panglimbasug ug pag-antus, sa katapusan nakakat-on ko og kamatuoran nga alang sa daghan mahimong klaro na: ang akong indibidwal nga bili walay labut niining kalibutana! Gikan kini sa langit. Kanunay na kining anaa kanako, bisan kon wala ko maka-amgo niini. Wala kini desisyuni sa media, sa akong mga kaedad, o ni bisan kinsa pero sa Langitnong Amahan ug ni Jesukristo, ug nagtan-aw Sila nako nga bililhon kaayo nga ang Manluluwas namatay alang kanako.

Usa ka Pundasyon diha ni Kristo

Ang pagkahibalo gikan sa Espiritu mahitungod sa akong bili diha sa atubangan sa Dios nakapausab nako sa daghan kaayong paagi. Nahigugma na usab ako sa kinabuhi. Mas mapasalamaton ko sa dili maihap nakong mga panalangin. Mibati ko og dakong tinguha nga maningkamot pa gayud sa pagbuhat sa unsay matarung ug mas motuo sa akong kaugalingon ug sa akong mga damgo. Nakapahimo ni nako nga gusto nga mas mabination ug mapailubon sa mga tawo sa akong palibut ug mas nakapaduol nako ngadto sa Manluluwas.

Ang mga tingog sa kalibutan kanunayng nanawag ug naghusga, pero karon duna na koy lig-ong kahibalo bahin sa akong bili nga dili gayud nako gustong kalimtan. Kana nga

kahibalo nakahatag nako og kalinaw ug kalipay nga gusto nakong ipaambit sa tanan nga akong mahimamat. Pinaagi nianang debosyonal nga pakigpulong, akong nakat-unan nga bisan ang akong bili ug pagsalig sa kaugalingon magkinahanglan og lig-ong pundasyon diha ni Kristo aron “nga sa panahon nga ang yawa mopadala sa iyang mapintas nga mga hangin, oo, ang iyang mga panâ diha sa alimpulos, oo, sa diha nga ang tanan niya nga ulan nga yelo ug ang iyang mapintas nga unos mohampak diha kaninyo, kini walay gahum ibabaw kaninyo sa pagbitad kaninyo ngadto sa bung-aw sa pagkauyamot ug walay katapusan nga pagkaalaot,

tungod sa lig-on nga sukaranan diin kamo natukod nga mao ang tinuod nga tukuranan, usa ka tukuranan diin kon ang mga tawo magtukod dili sila mapukan” (Helaman 5:12).

Mapasalamaton ko sa Ginoo ug sa mahangturong bili nga Iyang nakita diha kanatong tanan. Mapasalamaton ko alang sa dinasig nga kababayan-an sama ni Sister Cook nga naningkamot nga mosunod sa ebanghelyo ug mopaambit sa kaalam niini. Mapasalamaton ko alang niining kinabuhi, alang sa milagro sa atong mga lawas ug mga hunahuna, ug alang sa kabalaan nga anaa sulod sa matag usa kanato. ■

Ang tagsulat nagpuyo sa New York, USA.

USA KA BA KA *Higala nga Sama sa Alpirel?*

Ni Marissa Widdison

Mga Magasin sa Simbahan

Sa dihang nawala si Abel, gipangutana sa Ginoo ang Siyang igsoon nga si Cain kon asa siya. “Ako ba ang magbalantay sa akong igsoon nga lalaki?” mitubag si Cain.

Sa laing pagkasulti, si Cain morag miingon, “Unsaon man nako pagkahibalo? Ang pagbantay niya dili nako trabaho.”

Si Jesukristo, sa laing bahin, nagtudlo kanato og lahi nga mensahe mahitungod sa pag-atiman sa uban. Miingon siya nga kinahanglan natong itratar ang laing tawo sa paagi nga gusto natong trataron, nga naglakip sa pagtabang sa usag usa, pag-atiman sa usag usa, ug pagbantay sa usag usa (tan-awa sa Lucas 6:31).

Dunay mga tawo sa imong palibut nga nanglimbasug og usa ka butang. Mahimong ikaw mismo nanglimbasug og lisud nga mga panahon. Bisan unsa pa ang kahimtang, makahimo ka og kalainan pinaagi sa pagpili nga mosunod kang Jesukristo.

MGA HIGALA NGA SAMA SA ALPIREL

Usa ka grupo sa managhigala nakakita og dili sagad nga paagi sa pagtabang sa usag usa. Nagagikan sila sa lain-laing mga kahimtang ug mga background sa pamilya, pero nagpakabana silang tanan sa usag usa ug gustong lig-unon ang ilang panaghigalaay.

Usa sa ilang mga higala dunay lisud kaayo nga kahimtang sa panimalay. Iya silang gisultihan nga usahay nangandoy siya nga mahanaw na lang pero gitago lang ang iyang mga pagbati sa likod sa usa ka pahiyum kay nabalaka siya nga hukman siya sa uban.

Ang iyang mga higala ganahan nga mahibalo siya nga luwas siya kauban nila ug nga ang kalibutan usa ka mas maayong dapit tungod kay anaa siya niini. Mao nga naghimo sila og usa ka plano: magsul-ob sila og alpirel. Kada usa nila nagsul-ob og alpirel diha sa ilang sinina kada adlaw aron sa pagpahinumdom nila, ug sa usag usa, nga mipasalig sila sa paghimo og usa ka luwas, sigurado, masaligan nga panaghigalaay—ug nga gusto sila nga ang usag usa magpabilin.

Mga katuigan na ang milabay, kining batan-ong babaye nakahinumdom gihapon sa iyang mga higala nga sama sa alpirel ug mapasalamaton alang sa seguridad nga iyang gibati kay nasayud nga nagpakabana sila kaniya.

Unsay imong mahimo aron mapakita sa imong mga higala nga anaa ikaw alang kanila?

UNSAY IMONG MAHIMO?

Dili, dili kinahanglan nga magsul-ob ka og alpirel aron sa pagsuporta sa imong mga higala. Pero mahimo nimong pangutan-on ang imong kaugalingon kon unsay imong mahimo aron mabantayan ang imong mga higala, mapalig-on kadtong kinsa tingali nanglimbasug, ug mahimong higala nga makaluwas alang ni bisan kinsa nga nagkinahanglan sa imong tabang.

“Kita, sa tanang tawo, kinahanglang mahimong mas maayo sa paghigugma sa mga tawo imbis nga mohukom nila. Kita, sa tanang tawo, kinahanglang

“Kita, sa tanang tawo, kinahanglang mahimong mas maayo sa paghigugma sa mga tawo imbis nga mohukom nila. Kita, sa tanang tawo, kinahanglang mas mopaapil sa uban.”

mas mopaapil sa uban,” miingon si Elder Dale G. Renlund sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles. “Pagbaton og kalooy, maghimo og kalainan’ (Judas 1:22)—kana ang kinahanglan natong buhaton.”¹

Busa unsa may *imong* mahimo aron matabangan kadtong anaa sa imong palibut? Anaa sa ubos ang pipila ka ideya aron madasig ang imong pagkamamugnaon.

- Pag-ampo ug pangayo og tabang sa Dios. Morag yano ra kini, pero mahimo kining usa ka

gamhanang himan. Ang Dios hingpit nga nakaila sa imong mga higala. Hingpit siya nga nakaila nimo ug makatabang nimo aron mahimong usa ka maloloy-on nga higala.

- Pagbantay sa mga timailhan nga ang imong mga higala mahimong nanglimbasug.
- Pangita og ginagmay, personal nga mga paagi sa pagserbisyo. Sama sa gisulti kausa ni Sister Linda K. Burton, kanhi Kinatibuk-ang Presidente sa Relief Society, “Paniid una, dayon serbisyo.”² Unsa ang imong nabantayan sa imong mga higala? Unsa ang ilang ganahan ug dili ganahan? Unsa ang ilang gikinahanglan? Dayon makatabang ka sa tawo sa usa ka talagsaon, personal nga paagi.
- Hinumdumi nga ang mahimong usa ka mahigugmaon, mosuporta nga higala *wala* magpasabut nga ikaw ang responsable alang sa mga aksyon sa uban. Dili usab ikaw ang responsable alang sa ilang kalipay.
- Paghunahuna og butang nga makalingaw nga imong mahimo uban sa imong mga higala, sama sa pagsul-ob og mga alpirel, aron sa pagpahinumdom sa usag usa nga mahimong mosuporta. Ang ubang mga kabatan-onan mihimo og kataw-anan nga mga medyas ug mipasalig nga mahimong “mga matinguhaon sa kaisug, kamabination, ug serbisyo.” Laing grupo ang nagbantay sa usag usa gamit ang mga kolor nga nagrepresentar kon unsay ilang gibati. Kon ang usa ka tawo mibati nga “purple” kaayo sa usa ka adlaw, pananglitan, ang

ubang mga higala nasayud nga kanang tawhana nagkinahanglan og dugang nga paghigugma.

- Ayaw limitahi ang imong mga higala! Gihimo ni Jesus nga mga higala ang mga tawo nga gitamay sa tibuok kalibutan. Kon motabang ka aron malakip ang uban—ilabi na niadtong naglisud sa pagbaton og mga higala—nagsunod ka sa Iyang ehemplo.

Ang kinabuhi usahay lisud. Pero lig-on ka, ug makaimpluwensya ka. Ang imong pagkamabination ug pagkamahunahunaon makapausab og kinabuhi sa usa ka tawo. Ang imong mga higala nagkinahanglan nimo! Tinguhaa ang giya sa Ginoo, ug Siya mosuporta nimo agi sa imong mga pagsulay ug motabang nimo nga mahimo ang kalibutan nga usa ka mas maayong dapit. ■

Ang tagsulat usa ka sakop sa komitiba sa Simbahan nga may kalabutan sa pagpugong sa paghikog.

MUBO NGA MGA SULAT

1. Interbyu uban ni Elder Renlund niadtong Ene. 23, 2018.
2. Linda K. Burton, “Paniid Una, Dayon Serbisyo,” *Liahona*, Nob. 2012, 78.

BASA PA OG DUGANG

Basaha ang “Mga Ambasador sa Paglaum” niini nga isyu aron mahibalo kon giunsa sa usa ka grupo sa mga kabatan-onan didto sa Utah pagdala og dugang paglaum ngadto sa ilang high school.

MGA
AMBASADOR
SA PAGLAUM:
**Pagtinaba-
ngay aron
Mapugngan
ang
Paghikog**

MAKALIG-ON KA SA IMONG MGA
HIGALA PINAAGI SA PAGPAKAYLAP SA
KAHAYAG UG PAGLAUM NI JESUKRISTO.

Ni Maryssa Dennis

Mga Magasin sa Simbahan

Sa mga diplomat, ang mga ambasadador nagrepresentar sa ilang nasud ngadto sa laing grupo sa mga tawo. Pero *ikaw* mahimong usa ka ambasadador bisan kon wala magkinahanglan og pasaporte! Sa kalibutan nga usahay morag dautan na kaayo, mahimo kang usa ka ambasadador sa paglaum ug kahayag. Pangutan-a lang si Jackson L. (wala, sa brown nga karsones), gikan sa Utah, USA, kinsa sakop sa HOPE Squad sa iyang eskwelahan—usa ka peer-to-peer nga programa aron mapugngan ang paghikog. Pinaagi sa usa ka organisasyon nga gitawag og Hope4Utah, nakakat-on siya sa pag-ila sa pasidaan nga mga timailhan, mahimong usa ka higala, ug magdala og paglaum ngadto sa iyang eskwelahan.

Nagkinahanglan kami KANINYO

“Ang pag-apil sa HOPE Squad nakapabuka gayud sa akong mga mata,” miingon si Jackson. “Dunay mga klasmeyt, mga higala, ug mga sakop sa inyong pamilya nga nanglimbasug.”

Nakat-unan ni Jackson nga bisan dili siya maoy responsable alang sa mga desisyon nga himoon sa iyang mga higala, dunay mga butang nga iyang mabuhay aron makatabang nila nga makalingkawas sa usa ka problema. Ang mga pagtuon nagpakita nga 7 sa 10 ka tinedyer kinsa nagmagul-anon o naghunahuna mahitungod sa paghikog mosulti ngadto sa usa ka higala sa dilli pa sila mosulti ngadto sa usa ka hamtong.¹ Nagpasabut kana nga anaa kamo sa usa ka makaimpluwensyang posisyon sa pagtabang sa inyong mga higala.

Sama sa giingon ni Sister Carol F. McConkie, kanhi Unang Magtatambag sa Kinatibukang Kapangulohan sa Young Women: “Duna kitay responsibilidad nga makigsaad nga magbantay sa usag usa, nga makigtambayayong sa lain ug molakaw og dungan niini nga dalan. Sa laing pagkasulti, ibutang ang cellphone ug pangita ug tan-awa kon si kinsa ang nagkinahanglan sa inyong tabang.”²

Dili kinahanglan nga kabahin kamo og usa ka pormal nga organisasyon aron makahimo og kalainan diha sa eskwelahan o uban sa inyong mga higala. Ania ang mga tips nga magamit bisan unsang panahona, bisan asa.

Unsay Buhaton

Aron mahimong usa ka ambasadur sa paglaum, sulayi sa **pag-ila, pagtabang, ug pagreport.**

1. **ILHA** ang pasidaan nga mga timailhan nga ang usa ka tawo nagkinahanglan og tabang.³ Pangitaa kadtong kinsa:

- Mibati og kaguol o kawalay paglaum.
- Milihok nga dili maghunahuna.
- Mipalayo sa mga higala ug mga kalihokan.
- Gipanghatag ang bililhong mga kabtangan.
- Nagsagubang og makapaguol nga mga sitwasyon sama sa namatyan, dagkong kausaban sa kinabuhi, bullying, ubp.
- Miusab sa mga naandang pagkatulog, pagkaon, o hygiene.
- Maghisgot o maghimo og mga plano nga maghikog—nga mosulti og mga butang sama sa, “Unta wala na lang ko matawo” o “Mas maayo ang kinabuhi sa tanan kon wala ko.”

2. **MOTABANG.** Ang pag-ugmad og relasyon uban sa laing mga tawo usa ka mahinungdanong bahin sa pagkahimong usa ka ambasadur. Pangita og higayon nga kamo ug ang inyong higala magkaistoryahanay nga walay gitago. Siguro mabalaka kamo nga ang paghisgot bahin sa pagpasakit sa kaugalingon o paghikog mas makapasamut hinoon, pero dili kana tinuod. Kon kamo dunay kaisug nga mosulti kon unsay angay nga isulti, sa tinuod lang gihatagan ninyo sila og paagi sa pagluwas sa ilang kaugalingon ug sa pagpahibalo kanila nga nagpakabana kamo.

“Ayaw kahadlok nga mangutana sa usa ka higala kon nanglimbasug ba sila,” miingon si Dr. Greg Hudnall, usa ka eksperto sa pagpugong sa paghikog ug founder sa Hope4Utah. “Diretsuha pag-istorya,

“Alang niadtong nanglimbasug sa kahulugan sa ilang bili sa kaugalingon, o nanglimbasug gani nga makakita og katuyoan nga mabuhi, gusto kong personal nga mohatag sa akong pasalig nga kamo gihigugma sa Dios. . . . Nakaila Siya sa inyong pagkatawo. Nahibalo Siya sa inyong mga panglimbasug. Ug ang atong Manluluwas anaa aron mosuporta ninyo. Mahimo ninyong mabati kanang gahum sa inyong kinabuhi samtang magtinguha kamo sa Espiritu Santo. . . . Tambagan ko kamo nga motabang ug mahimong andam nga makig-istorya niadtong inyong gisaligan, tungod kay sa pagpakig-istorya mahitungod niining mga butanga, naghimo lamang kamo sa pagpaambit sa inyong alantuson ngadto sa tawo nga inyong gihigugma ug sa tawo nga nahigugma kaninyo. Usa kini ka proseso sa pag-ayo.”

Si Sister Carol F. McConkie, kanhi Unang Magtatambag sa Kinatibuk-ang Kapanguloan sa Young Women

pero ayaw paglektyur o paghukom.” Misugyot siya sa paggamit sa “Ako” nga mensahe, nga makita nga nagpakabana ug nabalaka imbis nga naglektyur. Pananglitan: “Nakabantay ko sa klase karon nga nanglimbasug ka. Naghunahuna lang ko kon OK ra ba ka. Naghunahuna ka ba nga pasakitan ang imong kaugalingon?”

Pag-ampo nga ang Espiritu motabang kaninyo nga mahibalo kon unsa ang isulti. Kon ang inyong mga higala nanglimbasug sa mga hunahuna sa paghikog o sa ubang bug-at nga mga hagit sama sa depresyon o kabalaka, ayaw lang sila sultihing mohunong sa pagbati niana! Si Elder Dale G. Renlund sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles nagtudlo, “Ang paagi sa atong pagpakig-istorya sa usa ka tawo kinsa himsug ug siguro nagsagubang og temporaryo nga panahon sa kagulan lahi kay sa atong pagpakig-istorya sa usa ka tawo nga dunay sakit sa utok.” Misugyot siya sa pagsulti og sama sa, “Wala ka mag-inusara. Ania kami aron motabang nimo. Motabang mi nimo sa pagsulbad niini.”

Ug hinumdumi nga maminaw gayud imbis nga magplano kon unsay sunod ninyong isulti. Sama sa giingon ni Elder Renlund, “Ang pagpaistorya sa usa ka tawo ug pagpasabut kon unsay ilang gibati, ug pag-awhag kanila nga mosulti, tingali mas importante pa kay sa paghatag og tambag.”⁴

3. **MOREPORT.** Kon mahibalo kamo nga ang inyong higala nanglimbasug, mahimong matintal kamo nga inyo na lang iluom kining mga kabalaka. Ang inyong higala mahimo pa gani nga mohangyo ninyo nga dili mosulti ni bisan kinsa. Pero ang mga ambasadador mosulti gyud! Tanyag sa pag-uban kanila aron makigsulti sa usa ka masaligan nga hamtong, sama sa ginikanan, tigtambag sa eskwelahan, o lider sa simbahan. I-refer sila sa inyong national suicide help line o crisis text line. Kon mohulga sila nga pasakitan ang ilang kaugalingon o ang uban, dad-a sila sa ospital o tawag og mga emergency service, ug ubani sila hangtud nga makadawat sila og propesyonal nga tabang. Kon

KON NANGLIMBASUG KAMO

Ayaw paghunong! Importante ug gihigugma kamo. Ang kalibutan usa ka mas maayo nga dapit tungod kay ania kamo dinhi, ug ang inyong kinabuhi angayan lamang nga luwason. Pakigsulti sa usa ka masaligan nga hamtong alang sa tabang—usa ka ginikanan, doktor, tigtambag sa eskwelahan, o lider sa Simbahan. Kon anaa kamo sa problema, tawaga ang inyong national suicide help line (pangitaa ubos sa “Resources”). Makatabang kaninyo si Jesukristo nga makita ang kahayag ug paglaum kon ang tanan ninyong gibati mao ang kangitngit ug kaguol.

MGA KAPANGUHAAN

- befrienders.org
- suicide.org/international-suicide-hotlines.html
- iasp.info
- suicide.lds.org

wala sila sa hinanaling peligro, pangita og mga paagi nga maapil o masuportahan sila. “Paghimo og mga oportunidad nga mahimo silang kabahin sa usa ka butang,” miingon si Dr. Hudnall, “Sulayi sila sa pagdapit sa pagbuhat og butang nga aktibo uban ninyo, sama sa pagdagan, pagbisikleta, o paglangoy.” Ang pisikal nga mga kalihokan maayo tungod kay ang paglihok makatabang sa pagpalambo sa buot.

Ayaw Pakaubsa ang Inyong Impluwensya

Hunahunaa sulod sa usa ka minuto kon unsa ka lahi ang kalibutan kon ang matag tawo dunay mosuporta nga higala. Dili nato maluwas ang tibuok kalibutan, pero mahimo kitang usa ka higala niadtong nagkinahanglan og usa.

Si Sister McConkie miawhag kanato nga mahimong “andam nga makighigala sa daghan pa nga mga tawo” ug “modawat sa uban, bisan kon lahi sila kay kaninyo.” Iyang gipasabut nga ang pagpakighigala sa usa ka tawo mahimong makahimo og kalainan tali nila nga magpadayon uban sa paglaum o sa pagbuhat og butang nga makadaut, sama sa paghikog. “Himoa nga kamo mao ang kalainan,” miawhag siya. “Aduna kamo nianang dugang nga kapasidad alang sa kaayohan.”

Pinaagi sa pagtabang, nagsunod kamo sa ehemplo sa labing importante nga tinubdan sa paglaum: si Jesukristo.

“Ang among HOPE Squad adviser nagsulti namo nga kami ‘mga ambasadador sa paglaum,’” miingon si Jackson. “Ganahan ko niana, tungod kay dili lamang kami mga ambasadador sa paglaum pero mga ambasadador usab ni Jesukristo. Labaw sa tanan, Siya mao ang atong paglaum.”

Kon mopakita kita og gugma nga sama kang Kristo ngadto sa uban, makatabang kita kanila nga makakita og paglaum ug pagkaayo.

“Nasayud ko nga kon ania pa sa yuta si Jesukristo, motabang Siya sa uban sama sa atong gibuhat,” miingon si Jackson. “Nakahatag kini kanako og kahupayan nga mahibalo nga nagbuhat ko sama sa unsay Iyang buhaton.” ■

USA KA BA KA HIGALA NGA SAMA SA ALPIREL?

Basaha ang miaging artikulo aron makita kon kini naghulagway ba kaninyo!

“Kon mosulay kita nga makasagubang sa sunod adlaw, ug dayon sa sunod adlaw, ug dayon sa sunod adlaw, ... motabang ang Ginoo kanato niana. Ania kining partikular nga bersikulo nga gihatag ni Isaias nga talagsaon. Miingon siya, ‘Kon kamo gikapoy siya’—ang Manluluwas—‘nagmata buntag ngadto sa buntag’ [2 Nephi 7:4]. Anaa Siya kada adlaw. ... Mao nga kon ang labing maayo ninyong mabuhat mao ang pagbangon gikan sa higdaanan sa buntag, hibalo lang nga anaa Siya didto uban kaninyo. ... Ikonsiderar kini nga usa ka kalampusan, ug padayon lang. Kon mao lamang kana ang labing maayo nga mahitabo nianang adlawa, padayon lang.”

Elder Dale G. Renlund sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles

MUBO NGA MGA SULAT

1. Tan-awa sa “What Are Hope Squads?” Hope4Utah, hope4utah.com/hope-squad.
2. Interbyu uban ni Sister McConkie niadtong Ene. 19, 2018.
3. Tan-awa sa “The Warning Signs of Suicide,” Befrienders Worldwide, befrienders.org/warning-signs, ug “Suicide: What to Do When Someone Is Suicidal,” Mayo Clinic, mayoclinic.org/diseases-conditions/suicide/in-depth/suicide/art-20044707.
4. Interbyu uban ni Elder Renlund niadtong Ene. 23, 2018.

NAWALA SA FORBIDDEN

Ni Sarah Keenan

Didto ko sa tunga-tunga sa Forbidden City sa Beijing, China. Pipila lang ka minuto ang milabay, gilibutan ko sa mga higala ug mga magtutudlo, pero kalit lang nga nag-inusara sa hingpit.

Dali nakong nasabtan ang peligro nga nahimutangan nako. Usa ka nag-inusarang 15- anyos nga Amerikana klaro kaayo nga mao ra sulod sa naghuot nga palace museum. Miadto ko sa China uban sa mga klasmeyt sa high school sa usa ka biyahe nga gi-isponsoran sa eskwelahan, ug ang among mga magtutudlo ug mga giya mipasidaan namo og kadaghan mahitungod sa posible nga mga peligro sa pag-tour sa langyaw nga nasud kon dili kami magbantay.

Naglakaw-lakaw ko palibut sa dapit, nakigduot agi sa naghuot nga mga turista—Chinese ug mga langyaw—ug nagkinto aron sulayan ang pagpangita sa pareho nako nga nagpula ug nagputi og sinina nga gisul-ob sa matag sakop sa among grupo. Pero wala koy nakit-an. Siguro, ang akong grupo mibiya nga wala ko ug wala koy ideya kon unsa nga direksyon sila miadto. Milingkod ko ug mitan-aw sa mga entrada ug mga gawasanan. Milabay ang diyes minutos, dayon 30, dayon 45. Walay usa gikan sa akong grupo ang mipakita.

CITY

Dunay tawo nga mibira sa akong kamot. Mihangad ko aron makita ang usa ka mubo nga babaye nga medyo kuyaw og mga mata ug tag-as og mga kuko. Iyang gibira ang akong kamot. “Sunod nako,” miingon siya sa putol-putol nga Iningles. “Gwapa, sunod nako.”

Naglain ang akong pamati sa akong tiyan. “Palayo nako,” misinggit ko, nga mibira og balik sa akong kamot. Una pa niya kini mabira og balik, midagan ko paingon sa gawasanan ug misulod sa laing bahin sa siyudad.

Midagan ko og taud-taud hangtud nga nasaag na hinoon ko og maayo kay sa una. Milingkod ko sa duol nga hagdanan, layo sa mga grupo sa mga tawo, ug misugod sa paghilak. Nakahibalo ko og pipila ka pulong nga Chinese pero sigurado nga dili paigo aron makaadto sa mga direksyon balik sa among hotel, sa laing bahin sa dako nga siyudad sa Beijing. Ug niining puntoha, dili pa gani ko sigurado kon asa dapita ang gawasanan.

Samtang naghilak, nagsugod ko sa pag-ampo. Angkunon nako nga yabag ko nga mabiya sa grupo, bisan sulod sa mubo ra nga panahon, ug nangamuyo ko sa Langitnong Amahan nga tabangan ko nga makakita og paagi balik ngadto sa akong grupo.

Mibarug ko ug milakaw og balik sa naandang direksyon kon asa ko gikan. Wala dayon ko makadawat og pagpadayag—ug dili sigurado kon unsa kaha kana nga matang sa pagpadayag bisan kon ako *na* kining nadawat. Mibati na ko sa Espiritu sa una, usa ka init nga pagbati human makaserbisyo

**Mibati na ko sa
Espiritu sa una, pero
wala pa gayud ako
mobati og pihong
butang—sigurado nga
dili mga direksyon
kon asa moadto.**

sa usa ka tawo o makadungog og pakigpulong diha sa simbahan, pero wala pa gayud ako mobati og pihong butang, sigurado nga dili mga direksyon kon asa moadto. Nagsugod ko sa pagpadayon og lakaw nga dili sigurado, nga nagpadayon sa pag-ampo diha sa akong kasingkasing.

Sa katapusan nakaabut ko og usa ka interseksyon sa dalan. Nagsugod ko nga moadto sa tuo sa dihang nakadungog ko og tingog nga mihunghong, “Hunong.”

Hinay kaayo ang tingog nga hapit nako kini hingpit nga mabaliwala isip usa sa kaugalingon nakong mga hunahuna. Pero aduna kini kasiguroan nga sigurado nga wala nako mabati nianang higayuna. “Lingkod niana nga lingkuranan,” miingon ang tingog. Mihangad ko ug nakakita og lingkuranan diha sa tunga-tunga sa nagsanga nga dalan. Miduol ko ug milingkod. Tulo lang ka minuto human niana, usa ka pamilyar nga puti ug pula nga sinina ang mitungha diha sa pundok sa mga tawo ug miwara-wara paingon nako. Mao kadto ang among tour guide nianang adlaw.

Nakalukso ko sa lingkuranan nga akong gilingkuran. Nalipay kaayo ko nga hapit gani nako gaksa kana nga babaye.

“Nangita mi nimo sulod sa usa ka oras!” miingon siya. “Diin man ka?”

Samtang gigiyahan ko niya balik ngadto sa akong grupo, akong gipasabut niya kon diin ko miadto, sugod sa akong pagkabulag gikan sa grupo

ug natapos sa akong desisyon nga molingkod imbis nga moadto sa tuo sa interseksyon diha sa dalan.

“Swerte kaayo ka,” miingon siya. “Kon miadto pa ka sa tuo nianang likuanan, maadto unta ka sa lahi nga direksyon gikan sa grupo. Dako kaayo ang siyudad, dili unta ka nako makit-an.”

Mibiya ko sa China pipila ka semana human niana, nakahimo nga wala na masaag pag-usab atol sa biyahe, pero naghunahuna ko og balik sa daghang higayon sa gutlo sa dihang nakadungog ko sa tingog sa Espiritu nga mihunghong nako. Dili kadto ang matang sa pag-aghat nga akong nadawat sa una, pero mao kadto ang nahibaloan sa Ginoo nga akong gikinahanglan aron makalikay nga maadto sa sayop nga dalan. Ako usab nga naila kon unsa unta kadto kadali nga ibaliwala kini kon wala pa ko maminaw.

Sukad nianang adlaw, nakadungog ko sa Espiritu sa daghang higayon sa lain-lain nga paagi, nga nagpasidaan nako sa parehong pisikal ug espiritwal nga peligro. Usahay nakita nako ang mga sangputanan sa pagsunod o dili pagsunod niana nga tingog sama sa akong gibuhay nianang unang adlaw didto sa Forbidden City. Mas daghan pa, wala ko makakita sa mga resulta. Pero akong nakat-unan nga kon magpaubos ko sa akong kaugalingon ug andam nga maminaw, motabang nako ang Ginoo nga makaila sa mga pag-aghat sa Espiritu ug mogiya Siya nako og balik ngadto sa dapit kon asa ko angay nga maanaa. Pinaagi Kaniya, dili gayud ako mag-inusara. ■
Ang tagsulat nagpuyo sa Utah, USA.

PAGPADAYAG

ngadto ni Propeta Joseph Smith— ug nganha Kanimō

Ni Ryan Carr

Mga Magasin sa Simbahan

Hunahunaa ang tanang talagsaong mga butang nga nahimo ni Joseph Smith: paghubad sa Basahon ni Mormon, pag-organisar sa Simbahan, pagdawat sa priesthood, pagtukod og mga templo, pagtudlo sa gipahiuli nga ebanghelyo, pagpadala sa mga misyonaryo. Ug mas nahimo pa kining talagsaon kay iyang nabuhat kadtong mga butanga sa ingon ka batan-on nga edad.

Giunsa man niya pagkasayud kon unsaon pagbuhat kadtong mga butanga? Swerte lang, dili na siya kinahanglang motag-an—gigiyahan siya pinaagi sa pagpadayag. Pinaagi niining mga pagpadayag, nga daghan niini anaa na sa Doktrina ug mga Pakigsaad, gitudloan siya sa Ginoo sa doktrina, gigiyahan siya sa pag-organisar sa Simbahan, ug gitubag ang importante nga mga pangutana. Ania ang pipila lang ka mga ehemplo.

Mga Pangutana nga Gitubag pinaagi sa Pagpadayag

- Kinsa ang dunay awtoridad sa pagbunyag? Niadtong Mayo 15, 1829, nag-ampo sila si Joseph Smith ug Oliver Cowdery mahitungod sa bunyag. Mipakita si Juan Bautista ug mihatag kanila sa Aaronic Priesthood ug misugo kanila nga bunyagan ang usag usa. (Tan-awa sa D&P 13.)
- OK ra ba nga mogamit og tabako? Ang pag-usap ug pagpanabako sagad nga gibuhat sa panahon ni Joseph Smith. Niadtong 1833 nag-ampo siya alang sa giya bahin sa hilisgutan ug

nakadawat og pagpadayag nga nailhan isip ang Pulong sa Kalam, nga namahayag nga “ang tabako dili alang sa lawas” (tan-awa sa D&P 89).

- Nganong magpahigayon man kita og buhat sa templo alang sa patay? Ubos sa pagpangulo ni Propeta Joseph Smith, gitukod sa mga miyembro sa Simbahan ang Kirtland Temple ug dayon ang Nauvoo Temple, diin makapahigayon sila og mga bunyag ug ubang mga ordinansa sa templo. Doktrina ug mga Pakigsaad 128 mipasabut nga “kita kon wala sila [ang mga patay] dili mahimo nga hingpit; ni sila kon wala kita mahimo nga hingpit” (bersikulo 18).

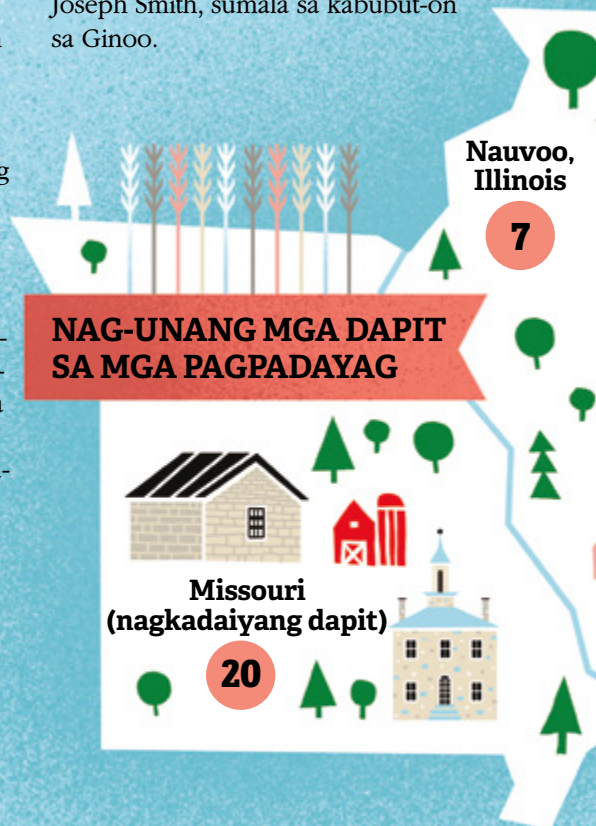
Ikaw usab makabaton sa giya sa Ginoo sa imong kinabuhi ug motubag sa imong mga pangutana pinaagi sa personal nga pagpadayag. Usahay kadtong mga tubag moabut gikan sa mga kasulatan o gikan sa inspirasyon nga imong mabati sa imong kasingkasing ug hunahuna. Ug usahay magpadayon ka pinaagi sa pagtuo, nga wala gayud masayud kon unsay resulta apan naninguha sa imong pinakamaayo nga mahimong masulundon.

Kasagaran magkinahanglan kini og igong panahon aron makita ang inspirasyon ug giya nga imong gikinahanglan. Sama ni Propeta Joseph, mahibaloan nimo ang kabubut-on sa Ginoo “pagtulun-an ngadto sa lain nga pagtulun-an, lagda ngadto sa lain nga lagda” (D&P 98:12). Sama sa gibuhat sa Propeta, sugdi pinaagi sa

pag-ampo. Pangayo sa Langitnong Amahan og inspirasyon gikan sa Espiritu Santo. Siksika ang mga kasulatan ug ang mga pagtulun-an sa moderong mga propeta. Himoa ang imong desisyon ug dayon pangutana kon husto ba kini (tan-awa sa D&P 9).

Pagkat-on paglabay sa Panahon

Tan-awa kini nga mapa, ug imong makita kon asa si Joseph Smith sa dihang nadawat niya kining mga pagpadayag gikan sa Ginoo. Ang mga pagpadayag miabut kon kanus-a ug asa kini gikinahanglan ni Joseph Smith, sumala sa kabubut-on sa Ginoo.

Ang Doktrina ug mga Pakigsaad nagpakita kon sa unsang paagi nga ang pagpadayag migiya ni Propeta Joseph Smith ug naghatag og sumbanan kon sa unsang paagi nga ang inspirasyon makagiya sa imong kinabuhi.

Nakadawat si Joseph og 46 ka pagpadayag didto sa Kirtland, Ohio, apan dili siya kinahanglang magpabilin didto aron padayong magiyahan sa Ginoo. Nakadawat usab siya og mga pagpadayag didto sa Pennsylvania, New York, Missouri, ug Illinois.

Kining mga pagpadayag miabut sulod sa daghang katuigan. Dili ba mas nindot unta kon gipadayag pa sa Ginoo ang tanang kinahanglang mahibaloan ni Joseph Smith mahitungod sa priesthood, pananglitan, sa usa ka pagpadayag? Hinoon, gihatagan

sa Ginoo ang Propeta og mga pagpadayag mahitungod sa priesthood niadtong 1829, 1830, 1832, 1835, 1841, ug uban pa (tan-awa, pananglitan, sa D&P 13; 20; 84; 107; 124).

Ang imong kahibalo bahin sa ebanghelyo molambo usab paglabay sa panahon. Samtang magkat-on ka sa ebanghelyo uban sa tabang sa Espiritu Santo—pinaagi sa mga kasulatan, kinatibuk-ang komperensya,

mga miting sa Simbahan, seminary, ug uban pa—ang imong panabut molambo paglabay sa panahon, sama sa gibuhat ni Joseph Smith. ■

Gidaghanon sa mga pagpadayag sa Doktrina ug mga Pakigsaad nga nadawat ni Joseph Smith sa usa ka partikular nga dapit

MGA NAKAB-OT SA BATANG EDAD

“Si Joseph Smith] 14 anyos atol sa Unang Panan-awon ug 17 atol sa unang pagbisita ni anghel Moroni. 21 anyos siya sa dihang iyang nadawat ang bulawan nga mga palid ug 23 anyos lang sa dihang nahuman niya paghubad ang Basahon ni Mormon (wala kaabut og 60 ka adlaw nga pagtrabaho). Sobra sa katunga sa mga pagpadayag sa atong Doktrina ug mga Pakigsaad gihatag pinaagi sa Propeta samtang nag-edad siya og 25 o mas bata pa.”

Presidente Dallin H. Oaks, Unang Magtatambag sa Unang Kapangulohan, “Joseph, the Man and the Prophet,” *Ensign*, Mayo 1996, 71.

Ang inyong
kabubut-
on angay
lang nga
panalipdan.

Ang Gubat alang sa Inyong Kabubut-on

Ni David Dickson

Mga Magasin sa Simbahan

Ang pagtuman sa mga sugo sa Dios nagdala og kagawasan. Ngadto sa tawo nga wala maka-angkon og pagpamatuod bahin niana nga kamatuoran, ang maong pamahayag mahimong makapalibug. Kay, kon ang usa sa inyong mga silingan modul ug mohatag kaninyo og usa ka lista sa mga butang nga angayan ninyong buhaton (o dili mabuhay), morag *makapaminus* kana sa personal nga kagawasan.

Hinooon, ang pagtuman sa mga sugo sa Dios tinuod gayud nga makapahimo ninyong gawasnon—gawasnon gikan sa negatibong mga sangputanan sa sala ug gawasnon sa pagtagamtam sa mga panalangin nga moabut tungod sa pagkamatarung.

Apan, ang pagsupak sa mga sugo sa Dios, moresulta sa pagkaulipon. Usa ka paagi sa paghunahuna bahin sa pagkaulipon mao ang pagkawala sa kabubut-on. Lisud ang paghimo og daghang kapilian alang sa inyong kinabuhi kon anaa kamo sa pagkaulipon.

Nasayud kita gikan sa mga kasulatan nga si Satanas “nagtinguha sa paglaglag sa kabubut-on sa tawo” (Moises 4:3) didto sa premortal nga kinabuhi. Nasayud usab kita nga wala siya makadaug niana nga gubat ug nga *kamo* anaa sa nagmadaugon nga habig!

Ang makalipat nga bahin mao nga si Satanas nagpadayon gihapon sa pagkuha sa inyong kabubut-on. Pero ayaw kahadlok. Madaug usab ninyo kini nga gubat.

PAGPAKABUHI DIHA SA PAGKAULIPON

Diha sa Basahon ni Mormon, si Jesus nagtudlo, “Kamo kinahanglan magbantay ug mag-ampo sa kanunay, tingali unya og kamo matintal sa yawa, ug kamo mabihag ug mahimo nga ulipon kaniya” (3 Nephi 18:15).

Ang maulipon sa yawa makalilisang paminawon! Pero kon maghunahuna kamo sa maong kapalaran, lagmit ba kamong maghunahuna kasagaran kalabut sa katapusang paghukom? Sa pagkatinuod dunay lain pang matang niini nga pagkaulipon. Ug kasagaran medyo maliputon kini.

Si Elder Quentin L. Cook sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles nagtudlo, “Ang mga tawo mahigut o maulipon dili lamang ngadto sa makadaut, makaadik nga drugas apan ngadto usab sa makadaut, makaadik nga mga pilosopiya nga makaguba sa matarung nga pagpuyo” (“Mga Lamentaciones ni Jeremias: Pagbantay sa Pagkaulipon,” Okt. 2013 nga kinatibuk-ang komperensya).

Ang maulipon sa makaadik nga mga butang sama sa drugas o nicotine sayon ra masabtan. Pero unsa kaha kon maulipon sa gawi sa pagpamakak? Pinaagi lamang sa usa ka pagpamakak, sayon ra nga malit-ag sa kaugalingon ninyong binuhatan.

Unsa kaha kon maulipon sa pagkadaling masuko o usa ka gawi sa pagpanglibak?

O sa yano ra nga *dili paghimo* sa inadlaw nga mga buhat sa pagkamatarung (pag-ampo, pagtuon sa kasulatan, ubp.) nga gipangayo sa Dios gikan kanato? Moresulta ba usab kana sa pagkawala sa kabubut-on?

Oo, moresulta kini. Ania ang usa ka paagi sa paghunahuna niana. Unsa ang

mahitabo sa mga atleta o mga musikero kon hingpit silang mohunog sa pagpraktis? Tubag: sa dili madugay mawad-an sila sa abilidad nga modula sa ilang pinakamaayo. Samtang morag dili kana sama sa pagkawala sa kabubut-on, tinuod gayud kana. Ang atleta o musikero nga mapakyas sa pagtrabaho sa ilang kahanas dili na makahimo og daghang kapilian kon unsaon paggamit niana nga kahanas. Pinaagi sa pagpaminus sa ilang mga abilidad, mas minus na karon ang ilang mahimo kay sa kaniadto. Ang ilang mga opsyon makuhaan.

Sa samang paagi, sa tinuod lang dili kamo makahimo sa inyong pinakamaayo kon wala ang pakig-uban sa Espiritu Santo. Nagkinahanglan kamo sa Iyang tabang kada adlaw gayud. Usa kini sa labing mahinungdanong mga gasa nga inyong malau-man nga madawat niining kinabuhia, ug ang inadlaw nga matarung nga pagpuyo mao ang paagi sa pag-angkon niana nga gasa.

PAGPANGITA SA TINUOD NGA KAGAWASAN

Si Apostol Pablo nagtudlo, “Busa kinahanglan managbarug kamo nga malig-on, ug ayaw na kamo pagpasan- ngon pag-usab sa yugo sa pagkaulipon” (Mga Taga-Galacia 5:1). Diha sa Basahon ni Mormon, si Haring Benjamin nagtudlo, “Ug ubos niini nga ngalan kamo mahimo nga gawasnon, ug wala nay lain nga ngalan diin kamo mahimo nga gawasnon. Wala nay lain nga ngalan nga gikahatag diin ang kaluwasan moabut; busa, ako manghinaut nga kamo kinahanglan modala diha kaninyo sa ngalan ni Kristo” (Mosiah 5:8).

Ang tinuod nga kagawasan nagagikan sa pagsunod kang Kristo. Busa pilia nga mahimong gawasnon! ■

ATONG LUNA

ANG HUSTO NGA TUBAG NGA GIISIP NGA SAYOP

SA DIHANG MI-ENROL ko sa klase sa philosophy sa high school, medyo nabalaka ang akong papa. Sa philosophy, ang tanan kwestyunon, lakip na ang pagka-anaay Dios. Ang akong magtutudlo nagtudlo namo og mga butang nga misupak sa relihiyon ug milimud sa pagka-anaay Dios.

Usa ka eksamin sa philosophy nangutana, “Nganong mianhi man kita sa yuta?” Ang tubag nga ako untang ihatag mao nga aron hingpit nga makab-ot ang potensyal sa tawo ug moangkon sa atong dapit diha sa sirkulo sa kinabuhi. Wala nako gisulat kana nga tubag tungod kay dili kana maoy akong gituohan.

Hinoon, akong gisulat, “Mianhi kita sa yuta aron pagasulayan ug makabalik aron makapuyo uban sa atong Langitnong Amahan sa kahannguran kauban ang atong mga pamilya.”

“Ang mahimong matinuoron sa atong kaugalingon nagpasabut nga mahimong ehemplo sa matarung nga pagpuyo sa tanang sitwasyon ug mga kahimtang.”

Presidente Gordon B. Hinckley (1910–2008), “Stand True and Faithful,” *Ensign*, Mayo 1996, 92.

Pagkahuman niana, ang magtutudlo mitawag nako ug nangutana kon nakahibalo ba ko sa husto nga tubag sa pangutana. Giingnan nako siya nga nakahibalo ko pero dili ko mosulat og butang nga akong nahibaloan nga dili tinuod.

Gipangutana ko niya kon relihiyoso ba ko ug sa unsa nga simbahan ko nahisakop. Giingnan nako siya nga miyembro ko sa Ang Simbahan ni Jesukristo sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw. Giingnan ko niya nga wala pa siya makaila og bisan kinsa nga relihiyoso nga estudyante nga maisugong mibarug sa iyang mga gituohan ug misulat sa maong tubag.

“Wala ka nako hatagi sa kinadak-ang grado tungod kay ang imong tubag dili maoy husto,” miingon siya. “Pero hatagan ka nako og mga puntos tungod sa kaisug nga mosulat sa unsay imong gituohan.”

Malipayon ko tungod kay mitubag ko sumala sa akong mga kombiksyon ug mga kamatuoran sa ebanghelyo nga akong nahibaloan ug gipaningkamutan nga masunod. ■

Benjamin M., Chile

Unsaon nako sa pagbarug alang sa kamatuoran?

1. Desisyuni karon kon unsaon nimo pagtubag kon ang imong pagtuo kwestyunon (tan-awa sa 1 Pedro 3:15).
2. Pag-ampo alang sa kaisug nga mobuhat ug masayud kon unsay isulti (tan-awa sa Deuteronomio 31:6; D&P 100:5–7).
3. Pagtuon sa mga kasulatan ug sa mga pulong sa modernong mga propeta aron malig-on ang imong pagtuo (tan-awa sa D&P 88:118).
4. Hatag kanunay sa imong pagpamatuod, diha sa panimalay ug sa simbahan, aron mapraktis og pagpaambit sa unsay imong gituohan (tan-awa sa D&P 58:6).

KAHAYAG SA TEMPLO

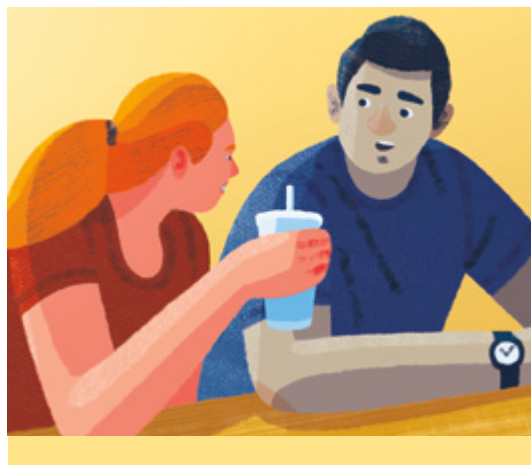
PIPIKA KA TING-INIT ANG MILABAY, ang mga batan-ong lalaki sa akong ward nag-mountain biking. Medyo gikuyawan ko tungod kay primero to nako. Ang akong higala nga si Jacob usa ka eksperyado nga biker, mao nga nagplano ko nga magpaduol niya.

Human makapahulay og kadiyot didto sa ibabaw, misugod mi sa paglugsong sa bukid. Mas hinay ko kay sa uban diha sa grupo ug naulahi, ilabi na human ko natumba sa pipila ka higayon sa likuon kaayong mga dapit. Mihunong si Jacob aron tabangan ko matag higayon nga matumba ko, ug gisulayan namo nga makapas sa grupo.

Sa pagsawop sa adlaw, klaro na nga nasaag mi. Sobra na sa tunga sa oras sukad namo nakita ang among grupo, ug nagkangitngit na nga dili na kaayo namo maklaro ang agianan. Nag-ampo ko, nangayo sa Langitnong Amahan og tabang ug kaisug nga magpadayon. Dayon si Jacob ug ako nakahukom nga magpadayon sa pagbisikleta sa usa ka partikular nga direksyon. Samtang miliko mi sa usa ka eskina, among nakita ang labing hayag ug maabi-abihong talan-awon—ang Draper Utah Temple! Ang suga nga naggikan sa templo midan-ag sa among agianan, ug nakahimo mi sa pag-uli nga luwas ngadto sa among mga lider ug mga higala.

Matag higayon nga makita nako ang templo, mapahinumduman ko sa kalinaw ug tabang nga gihatag didto ngari namo. Matag higayon nga mobati ko nga nawala diha sa kangitngit sa kalibutan, mahimo kong motan-aw sa templo alang sa kahayag nga akong gikinahanglan. ■

Joel G., Utah, USA

PAGBATON OG BAG-ONG HIGALA

NAGLINGKOD KO SA lamesa sa kan-anan uban sa akong mga higala sa dihang nakabantay ko og usa ka bag-ong batang lalaki—si Michael. Nakahukom siya nga molingkod uban sa mas magulang nga mga batang lalaki, kinsa nagsugod sa pagbugal-bugal niya. Dayon akong nahibaloan nga si Michael dunay autism.

Gipangutana nako si Michael kon gusto ba niya nga molingkod tupad nako ug sa akong mga higala. Mibalibad siya, tingali nahadlok na sa mga tawo nga bugal-bugalan na usab siya.

Pagkasunod adlaw, gipaila-ila nako siya sa akong mga higala. Akong makita nga nalipay siya nga wala ko mohunong sa pagtimbaya niya. Daghan kaayo siya og maistorya. Alegre kaayo siya!

Kada adlaw, akong masulti nga si Michael nagkaanam na ka malipayon nga tawo. Naghinam-hinam siya nga makigdungan og paniudto sa iyang mga higala. Ang paglingkod uban ni Michael sa tingpaniudto nakamugna sa wala madugay og usa ka makahuluganong panaghigalaay. Wala lamang kini makatabang ni Michael, pero nakatabang usab kini nako.

Ang pagbati nga makaserbisyo sa uban usa sa labing talagsaong pagbati dinhi sa kalibutan. ■

Laura P., Illinois, USA

ANG KINABUHI
MAHIMONG MAPUNO SA

**PAGTUO,
KALIPAY,
KAMAYA,
PAGLAUM,
ug GUGMA**

KON MOPAKITA KITA OG
GAMAYNG MATANG SA
TINUOD NGA
PAGTUO DIHA
NI KRISTO.

Presidente M. Russell Ballard,
Akting nga Presidente sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles,
"Bililhong mga Gasa gikan sa Dios," Abril 2018 nga kinatibuk-ang komperensya

Mga Propeta: Usa ka Timailhan sa Gugma sa Dios

Ni Elder Ulisses Soares

Sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles

Gusto nakong ipamatuod ninyo nga si Presidente Russell M. Nelson mao ang propeta sa Dios dinhi sa yuta. Wala pa ko kakita og tawo nga labaw kama-bination ug kamapinangaon kay kaniya. Bisan og akong gibati ang kakulang alang niini nga sagradong tawag nga moserbisyo isip sakop sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles, ang iyang mga pulong ug ang iyang malumo nga pagtan-aw kanako dihang gihatag niya kini nga responsibilidad naghatag kanako og pagbati nga gigakos sa gugma sa Manluluwas.

Dili ba panalangin man ang pagkaadunay mga propeta, manalagna, ug tigpadayag dinhi sa yuta niining mga adlawa diin kita nagpuyo, kinsa nagtinguhang mahibalo sa kabubut-on sa Ginoo ug pagsunod niini? Makahupay ang pagkahibalo nga wala kita mag-inusara sa kalibutan, bisan sa mga hagit nga atong giatubang sa kinabuhi. Ang pagkaadunay mga propeta usa ka timaan sa gugma sa Dios alang sa Iyang mga anak. Ipahibalo nila ang mga saad ug ang tinuod nga kinaiyahan sa Dios ug kang Jesukristo ngadto sa Ilang katawhan.

Gikan sa kinauyukan sa akong kasingkasing, mopamatuod ko nga ang mga propeta mamulong pinaagi sa gahum sa Balaang Espiritu.

Mopamatuod sila kang Kristo ug sa Iyang balaan nga misyon dinhi sa yuta. Nagrepresentar sila sa hunahuna ug kasingkasing sa Ginoo ug gitawag nga morepresentar Kaniya ug motudlo kanato unsa ang angay natong buhaton aron makabalik pagpuyo sa presensya sa Dios ug sa Iyang Anak, si Jesukristo. Bulahan kita samtang atong gamiton ang atong pagtuo ug mosunod sa ilang mga pagtulun-an. Pinaagi sa pagsunod kanila, mas sadya ang atong kinabuhi ug minus ang kakomplikado, ang atong mga kalisdanan ug mga suliran mas gaan pas-anon, ug mamugna nato ang espiritwal nga taming libut kanato nga mosalipud kanato sa mga pag-atake sa kaaway sa atong panahon.

Ligdong ko nga mopamatuod nga si Jesukristo nabanhaw, Siya buhi, ug Siya ang nagdumala sa Iyang Simbahan dinhi sa yuta pinaagi sa Iyang mga propeta, manalagna, ug tigpadayag. Mopamatuod ko nga Siya ang Manluluwas ug Manunubos sa kalibutan ug pinaagi Kaniya maluwas kita ug mahimaya sa presensya sa atong minahal nga Dios. Gihigugma nako Siya; Ako siyang gisimba. Sundon nako Siya ug buhaton ang Iyang kabubut-on ug magmahisama Kaniya. ■

Gikan sa pakigpulong sa Abril 2018 nga kinatibuk-ang komperensya.

Natawo sa **São Paulo, Brazil**, niadtong Oktubre 2, 1958.

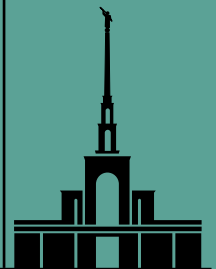
Ang iyang pamilya mipasakop sa Simbahan sa diha nga 6 anyos pa siya.

Miserbisyo og full-time nga misyon sa **Brazil Rio de Janeiro Mission**

Mieskwela sa **São Paulo Pontifical Catholic University** (bachelor's degree sa accounting ug economics, master's sa business administration).

Naminyo kang Rosana Fernandes sa **São Paulo Brazil Temple** niadtong Oktubre 1982. Sila adunay 3 ka anak ug 3 ka apo.

Gawas sa iyang lumad nga Portuguese, makaistorya siya og English, French, ug Spanish.

Gipaluyohan isip **Apostol** niadtong Marso 31, 2018.

Pag-amuma ug Pagpaambit

Malo e
lelei!

Ako si Lui,
ug mapadan-ag
nako ang akong
kahayag pinaagi sa
pagpaambit ngadto
sa uban sa unsay
anaa nako.

Usa ka Dakong Isla ug usa
ka Dakong Pamilya
Nagpuyo ko sa usa ka dakong
isla sa Tonga. Ako dunay unom
ka mga igsoong babaye ug
upat ka mga igsoong lalaki, ug
nagpuyo ko duol sa Nuku'alofa
Tonga Temple.

1

3

Pagpaambit sa Among Pagkaon

Nagtanom ang akong papa og mga lagutmon, mao nga daghan kami og makaon. Pero daghang biyuda (mga babaye kansang mga bana nangamatay na) ug ubang mga pamilya walay kaugalingon nilang mga lagutmon. Mao nga ang akong mga ginikanan magdala kanila og pipila sa unsay anaa namo. Ganahan kong mokuyog aron motabang!

2

Ganahan og Science

Duna kami daghang nindot nga mga tanom ug mga hayop sa among isla. Grade four ko sa Ocean of Light Primary School, ug ang science mao ang akong paboritong subject.

4

Motabang pinaagi sa mga Bunot

Ang mga biyuda nga among bisitahan naggamit og mga bunot sa lubi aron isugnod sa pagluto sa ilang pagkaon. Kon magdala na kami og pagkaon ngadto nila, kanunay nakong pahinumduman ang akong mga ginikanan nga magdala usab og mga bunot sa lubi. Motabang ko sa pagkarga sa mga bunot diha sa van ug sa pagdiskarga niini kon moabut na kami sa mga balay sa mga biyuda.

UNSAON NGA IKAW MOHAYAG?

- Pagdala og pagkaon ngadto sa tawo nga nagkinahanglan niini.
- Hatag og pagkaon ngadto sa punduhanan og pagkaon sa komunidad.
- Hatag og sinina ngadto sa kapuy-an sa mga walay pinuy-anan.

PADAD-I KAMI OG BITOON!

Mihangyo si Jesus kanato nga “[atong] pasigaon ang [atong] kahayag sa atubangan sa mga tawo” (Mateo 5:16). Unsaon nimo sa pagpadan-ag ang imong kahayag? Pag-email namo og litrato sa imong bitoon uban sa imong istorya, litrato, ug pagtugot sa ginikanan sa liahona@ldschurch.org.

Mga Panalangin sa Pagtabang

Gihatagan ko og dagkong mga panalangin sa Langitnong Amahan sa dihang mitabang ko sa uban—dili mga panalangin sa kwarta pero mga panalangin sa kaalam ug kahibalo. Kanunay kong ganahan nga motabang ug mopaambit ngadto sa uban sa unsay anaa nako.

Usa ka Natubag nga Pag-ampo

Ni Megan Armknecht

Gibase sa tinuod nga istorya

Si Grace usa ka 11 anyos nga batang babaye nga nagpuyo didto sa Holland atol sa Ikaduhang Gubat sa Kalibutan. Ang iyang amahan gidakop isip piniriso sa gubat [prisoner of war].

Human gidakop si Papa, si Mama ang nag-atiman ni Grace, sa iyang duha ka igsoong lalaki, ug duha sa ilang mga ig-agaw. Dunay daghang ba-ba nga pakan-unon ug walay igong pagkaon alang sa tanan. Ang ilang pamilya nakadawat lamang og gamayng harina, mga utanon, ug mga patatas.

Usa ka adlaw mibagting ang doorbell. Misunod si Grace kang Mama aron makita kon si kinsa kadto. Sa dihang giablihan ni Mama ang pultahan, didto sa may pultahan nagbarug ang usa ka batan-ong opisyal sa Nazi. Ang kasingkasing ni Grace misugod sa pagpitik og paspas, ug gipugngan niya ang iyang pagginhawa. Unsa may iyang gusto?

“Pila man ka tawo ang nagpuyo niining balaya?” nangutana siya sa paos nga tingog.

“Ako, akong tulo ka anak, ug akong duha ka pag-umangkong lalaki,” miingon si Mama.

“Wala ang imong bana dinhi?” nangutana ang opisyal.

“Wala,” mitubag si Mama. “Gidakop siya.”

Gilibut og tan-aw sa opisyal ang balay. “Duna ka bay radyo? Dili mi gustong maminaw mo sa mga programa gikan sa among mga kaaway sa England ug Amerika.”

Gikuha ni Mama ang radyo ug gihatag kini sa opisyal.

“Dako kini nga balay,” miingon siya, nga milibut na usab og tan-aw. “Dako ra kaayo alang sa pipila lang ka tawo nga nagpuyo dinhi. Kinahanglan mong mobiya

ugma. Kami na ang magdumala niining balaya.” Dali siyang mitalikod ug milakaw.

Dili makatuo si Grace sa unsay iyang nadungog. Gitan-aw niya ang mga mata ni Mama nga misiga sa kakurat. Dayon gisira ni Mama ang pultahan ug midiretso ngadto sa likod sa balay.

Hinay-hinay nga misunod si Grace sa luyo, nga paspas nga mipitik ang iyang kasingkasing. Mobalik ba gyud ang sundalo ug kuhaon ang ilang balay, sama sa pagkuha niya sa ilang radyo? Unsa man ang ilang buhaton? Asa man sila moadto? Unsaon man pagkahibalo ni Papa kon asa sila pangitaon pag-usab?

Mihunong si Grace sa gawas sa pultahan ni Mama ug mili-li sa sulod. Nagluhod si Mama, nga nag-ampo. Hilum nga mibalik si Grace ngadto sa sala hangtud nakabalik si Mama.

“Oh, Mama, unsa may atong buhaton?”

nangutana si Grace.

Nanghupaw si Mama. “Ang ato ra gayung mabuhat mao ang pag-ampo ug pagsalig sa Ginoo nga Iya kitang protektahan.”

Ang batan-ong opisyal sa Nazi wala mobalik pagkasunod adlaw o sa sunod. Wala na gayud siya mobalik! Napabilin ni Grace ug sa iyang pamilya ang ilang balay.

Nasayud si Grace nga ang Dios mitabang sa iyang pamilya. Bisan kon ang gubat wala pa mahuman, nagbantay pa gihapon Siya kanila.

May sumpay pa . . . ■

Ang tagsulat nagpuyo sa New Jersey, USA.

“Ang Manluluwas miingon, ‘Dili ko kamo pagabiyaan nga daw mga ilo: Ako mobalik ra kaninyo’ [Juan 14:18]. Kini ang Iyang saad kaninyo. Nasayud ko nga kini nga saad tinuod. Nasayud ko nga Siya buhi.”

Ni Elder Neil L. Andersen

Sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles

“Espirituhanong mga Alimpulos,” Liahona, Mayo 2014, 21.

Ni Elder
Joaquin E. Costa
Sa Seventy

KASIGUROAN gikan sa UNOS

“Bisan kinsa nga mamati kanako magapuyo sa kasigurohan, ug magamalinawon nga walay kahadlok sa kadautan” (Mga Proverbio 1:33).

Nagdako ko sa Argentina. Dili ko miyembro sa Simbahan sa dihang batan-on pa ko. Pero ang akong pamilya nagtinir og Biblia diha sa aparador. Dako kadto ug dunay nindot nga mga hulagway. Dili kami kanunayng magbasa og dungan niini. Pero ganahan kong motan-aw sa mga pahina niini ug motan-aw sa mga hulagway ug mga istorya.

Ang akong paborito mao ang istorya ni Noe. Ganahan kong motan-aw ni Noe, sa baha, ug sa mga hayop. Ganahan ko kon sa unsang paagi nga napabilin ni Noe ang arka ug ang iyang pamilya nga luwas gikan sa unos.

Sa wala madugay nabunyagan ko sa Simbahan, naminyo, ug nakabaton og kaugalingon nakong pamilya. Usa ka gabii sa family home evening, naghigot akong asawa, si Renee, kon sa unsang paagi nga ang arka ni Noe ug ang atong panimalay magkapareho sa

daghang paagi. Ang kada usa naghatag og kasiguroan gikan sa makahahadlok nga mga unos sa kalibutan.

Nakakat-on ko og butang mahitungod ni Noe. Nadawat niya ang priesthood sa dihang 10 anyos pa lang siya. Sa pagdako niya, nakita niya ang pagkadautan sa kalibutan. Pero nagpabilin siya nga takus. Gihimo niya ang arka aron maluwas ang iyang pamilya. Gitabangan sila sa Langitnong Amahan nga mahimong luwas.

Usahay makakita kita og makahahadlok nga mga butang nga nahitabo sa kalibutan. Pero makakita kita og kasiguroan gikan sa unos. Makapangandam kita sama sa gihimo ni Noe. Makapili kita nga motuman sa Dios. Mahimo nato ang atong mga panimalay nga usa ka espiritwal nga luwas nga dapit.

Kon kita dunay hugot nga pagtuo sa Langitnong Amahan, dili kita angayang mahadlok. Tungod Niya, mahimo kitang mobati og kalinaw, bisan unsa pa nga mga unos nga moabut kanato. ■

Reading Club

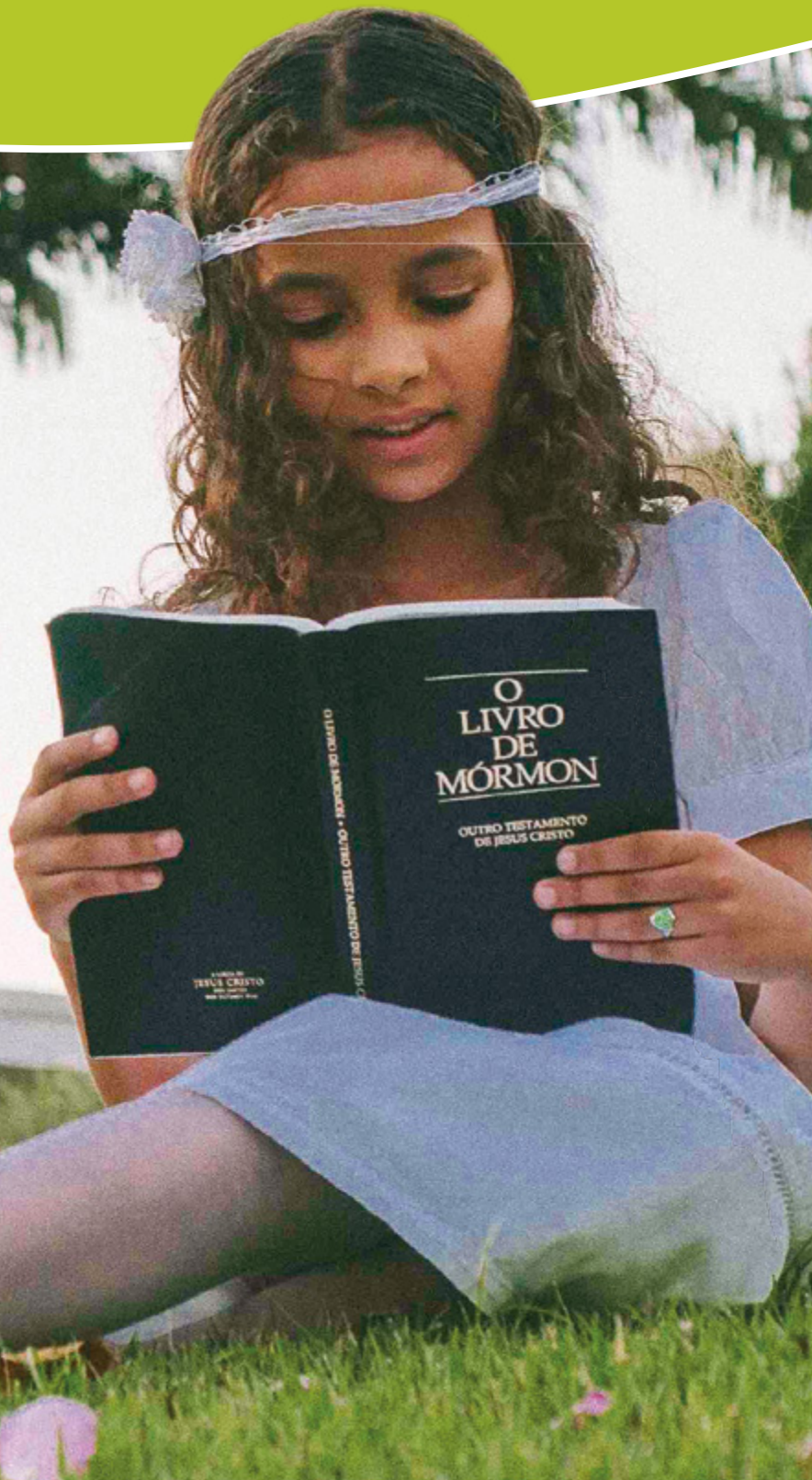
sa Basahon ni Mormon

APIL PINAAGI SA PAGBASA SA BASAHON NI MORMON!

Pwede ra nga magbasa ka sa imong kaugalingon, kauban sa imong pamilya, o kauban sa higala. Dayon padad-i kami sa imong litrato nga nagbasa sa Basahon ni Mormon ug sultihi kami mahitungod sa butang nga imong nakat-unan o sa paborito nimong istorya gikan sa Basahon ni Mormon. Ipadala kini sa liahona.lds.org (i-klik ang "Submit an Article").

Kasulatan niining bulana: **Mosiah 2:17**

“Kon kamo anaa sa pag-alagad sa inyong mga isigkatawo kamo anaa lamang sa pag-alagad sa inyong Dios.”

Ganahan ko sa Basahon ni Mormon tungod kay tinuod kini nga basahon. Kasulatan kini gikan sa Dios, ug mituo ako niini.

Joel S., nag-edad og 8, Maharashtra, India

Ganahan ko sa istorya bahin sa panan-awon ni Lehi tungod kay nakapalipay kini

kanako. Nagtudlo kini kanako sa paghimo og maayong mga pagpili aron makaabut ko ngadto sa kahoy sa kinabuhi. Ang kahoy sa kinabuhi usa ka simbolo alang sa kinabuhi uban sa Langitnong Amahan, ni Jesukristo, ug sa tanang tawo nga akong gimahal.

Sadie S., nag-edad og 9, Lusaka, Zambia

Nahuman nako ang pangbata nga bersyon sa Basahon ni Mormon sa wala pa ang akong bunyag. Sa katapusan sa basahon, ang akong

mama mihangyo nako sa pag-ampo mahitun-
ngod sa Basahon ni Mormon. Gibati na nako sa dihang nagbasa ko nga ang mga pulong tinuod.

Sean I., nag-edad og 7, Somerset, England

Ang mga bata sa Primary niini nga ward sa **Ile-de-France, France**, gihagit sa pagbasa sa Basahon ni Mormon kada adlaw. Nakadawat sila og certificate tungod sa pagkab-ot sa ilang tumong!

Ganahan kami sa Basahon ni Mormon tungod

kay nakakat-on kami mahitungod sa ebanghelyo ug ilabi na ni Jesukristo. Mapasalamaton kaayo kami sa Dios alang sa Basahon ni Mormon tungod kay nakat-unan namo nga si Jesukristo mao ang atong Manluluwas, ug nakatabang gayud kana og dako sa kinabuhi.

Allfie ug Anna B., nag-edad og 6 ug 8, Maharashtra, India

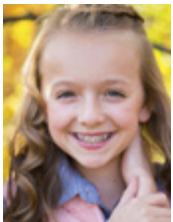
Ang Basahon ni Mormon mao ang akong paborito nga basahon. Ganahan ko sa ehemplo ni Nephi. Siya ang akong superhe-

ro sa Basahon ni Mormon. Masulundon kaayo siya sa mga sugo sa Dios. Ganahan ko nga mahisama kaniya.

Jhetro F., nag-edad og 10, Iloilo, Philippines

Mga Pag-ampo sa Likod sa Entablado

Ni Emily B., nag-edad og 12, Utah, USA

Usa sa akong paborito nga buhaton mao ang Irish nga sayaw. Naningkamot ko og maayo sa pagpraktis sa akong choreography diha sa panimalay aron andam ko nga mopasundayag. Nagpraktis gyud ko og maayo, pero kon anaa ko sa likod sa entablado nga hapit na mopasundayag, kasagaran grabe gyud ang akong kakulba. Sa matag kompetisyon, ang akong mama ug ako mangita og hilum nga dapit aron mag-ampo. Usahay sa likod kini sa kurtina o sa usa ka kwarto sa kilid sa entablado. Nasayud ko nga dili igsapayan sa Langitnong Amahan kon asa kita, basta duna lang kitay hugot nga pagtuo diha Kaniya.

Sa katapusan nakong pasundayag, ang akong mama wala makakuyog nako aron mag-ampo. Naghulat siya diha sa audience. Gikuyawan gyud ko kaayo pero nakahukom nga dili igsapayan kon kuyog siya nako o dili. Mipalayo ko sa akong mga higala ug nag-ampo. Nangayo ko nga mahimong luwas samtang nagsayaw ko ug nga mabuhat nako ang akong pinakamaayo. Nindot kaayo ang akong nabuhat nianang adlaw, ug nahinumdom ko sa gibati nako nga kalinaw samtang naglakaw ko sa entablado.

Kanunay kitang makasalig sa Langitnong Amahan. Bisan asa pa kita o kanus-a pa kini, kanunay Siya nga maminaw. ■

Christian B., nag-edad og 7, North Holland, Netherlands

Sa sayong bahin niining tuiga ang akong higala nga kauban sa pagbasa ug pagsulat miabut sa klase nga mibati og kaguol. Aduna siyay pipila ka sayop sa iyang buluhaton sa math. Miingon siya, “Wala koy pulos.”

Nabalaka ko sa akong higala, mao nga ako siyang gisultihan mahitungod kang Jesus ug unsa Niya kita kamahal. Giingnan nako siya nga nagpasabut kana nga dili kita ingon nga walay pulos! Dayon mikanta ko og “Ako Anak sa Dios” ngadto niya. Ganahan siya niini ug nangutana nako kon asa nako nakat-unan kining mga butanga. Akong gipasabut nga ang akong pamilya

magsimba kada semana ug nga daghan ko og nakat-unan mahitungod kang Jesus diha sa Primary.

Nianang gabhiona gisultihan niya ang iyang mama mahitungod sa among giistoryahan. Gihangyo niya ang iyang mama kon pwede ba silang mosimba kauban sa akong pamilya. Miingon ang iyang mama nga oo!

Mitupad nako og lingkod ang akong higala diha sa sakrament miting niana gayud nga Dominggo! Karon mokuyog siya nako og simba hapit kada semana. Siya ug ang iyang mga ginikanan nagkat-on pa og dugang mahitungod sa ebanghelyo ni Jesukristo gikan sa mga misyonaryo ug sa ubang mga pamilya sa among ward.

Malipayon kaayo ko nga nakasunod ko sa ehemplo sa Manluluwas ug nakahupay sa usa ka magul-anon nga higala. Makadesisyon man ang iyang pamilya nga mag-pabunyang o dili, ang pinakamaayong bahin mao nga nasayud siya nga gihigugma siya sa Dios ug ni Jesus, bisan unsa pa man! ■

Bisan Unsa Pa Man!

Si Elijah ug ang Biyuda

Ni Kim Webb Reid

Usa ka propeta nga ginganlan og Elijah mipasidaan sa katawhan nga dunay mahitabo nga kagutom. Dili moulan, ug dili motubo ang mga tanom. Atol sa kagutom, miinom og tubig si Elijah gikan sa sapa. Ang Dios mipadala og mga langgam aron dad-an siya og pagkaon. Apan ninghubas ang sapa. Gisultihan sa Dios si Elijah nga pangitaon ang usa ka babaye sa lungsod, ug siya mopakaon kaniya.

Nakit-an ni Elijah ang babaye nga nangahoy aron isugnod. Nangayo si Elijah kaniya og makaon. Miingon ang babaye nga duna lamang siyay gamay nga harina ug lana nga nahabilin aron makaon niya ug sa iyang anak nga lalaki.

Misaad ang propeta nga kon mopaambit siya sa iyang pagkaon ngadto niya, dili siya mahutdan. Ang biyuda dunay hugot nga pagtuo kang propeta Elijah ug mipaambit sa iyang pagkaon.

Kada adlaw, dunay igo nga pagkaon nga ilang makaon. Usa kadto ka milagro! Dayon ang anak nga lalaki sa biyuda nasakit ug namatay, apan gibuhi siya pagbalik ni Elijah. Napanalanginan ang babaye tungod sa pagpaminaw sa propeta.

Mapanalangin ko kon maminaw ko sa propeta. ■

Gikan sa 1 Mga Hari 17.

Makasulti Ko sa Tinuod

PAGHULAGWAY: RINAAGINI, ACRYL STOTT

Ni Elder Mark E. Petersen (1900–84)
Sa Korum sa Napulog
Duha ka mga Apostoles

GIGIYAHAN PINAAGI SA BUHI NGA MGA PROPETA

Ang Dios kanunayng makig-istorya sa mga tawo pinaagi sa buhi nga mga propeta.

Pahinumdom sa editor: Niadtong Hulyo 1972, si Joseph Fielding Smith, ang ika-10 nga Presidente sa Simbahan, namatay. Si Presidente Harold B. Lee gipaluyohan sa Oktubre 1972 nga kinatibukang komperensya isip ang bag-ong Presidente sa Simbahan. Kimi nga kinutlo nagagikan sa pakigpulong ni Elder Mark E. Petersen niana nga komperensya.

Ang usa ka bag-o nga propeta sa Dios . . . usa diha sa nagsunod nga dinasig nga kalalakin-an nga bala-anong gitawag aron mangalagad karon ug magdala og bag-ong pagpadayag gikan sa langit ngadto sa matag lalaki, babaye, ug bata kinsa maminaw.

Ang pagtudlo sa [usa ka] bag-o nga propeta mahinungdanon sa matag tawo kinsa mituo sa Dios, ug ilabi na sa matag tumutuo diha ni Ginoong Jesukristo. . . .

Kanunay kon ang Ginoong dunay katawhan sa yuta kinsa Iyang giila isip Iyang kaugalingon, gipangulohan Niya sila pinaagi sa buhi nga mga propeta kang kinsa gihatag Niya ang giya gikan sa langit. . . .

Ang susama nga nagsunod nga dinasig nga kalalakin-an karon naestablisar na sa modernong panahon. Natuman kini isip resulta sa Pagpahiuli sa ebanghelyo ni Ginoong Jesukristo pinaagi sa Iyang manalagna sa ulahing mga adlaw, si Joseph Smith . . .

Sukwahi sa sagad nga gituohan, ang Ginoong usa ka Dios nga makig-istorya, usa ka Dios sa pagpadayag. Siya usa ka Dios sa kahayag ug salabutan, sa kahibalo ug kasayuran. Dili Siya makig-sabut diha sa kangitngit, ni Siya moluwas ni bisan kinsa diha sa pagkawalay alamag. Ang Iyang tibuok nga plano sa kaluwasan nagbase sa pakig-istorya uban sa nalamdagan nga katawhan.

Kinsa man ang makasimba sa intelihente nga paagi kon magpabilin diha sa pagkawalay alamag?

Kinsa man ang makabaton og

makahuluganong pagtuo kon walay kahibalo bahin sa Dios?

Ug kang kinsa man moabut kining kahibalo kon dili gikan sa Dios Mismo? . . .

Ang mga tawhanong nilalang hinay nga makakat-on sa mga paagi sa Ginoong, ug ilabi na hinay sila nga molihok sa pagdawat sa kamatuoran nga bisan tuod nga andam Siya nga makig-istorya kanila, ang Iyang pamaagi sa pagbuhat sa ingon mao ang pinaagi sa dinasig nga buhing kalalakin-an kinsa Iyang gisangunan isip mga propeta.

Usa kini ka sumbanan uban Kaniya. Kini ang Iyang pamaagi sa pagbuhat sa mga butang, ug wala Niya kini usba. Siya sama gihapon kaniadto, karon, ug sa kahangturan, ug mao usab ang Iyang mga pamaagi. . . .

Sa maligdong nga paagi kami mopamatuod nga ang komunikasyon tali sa langit ug sa yuta naestablisar na pag-usab sa atong panahon. Mopahayag kami nga ang Dios wala magpalayo sa kalibutan.

Siya dili patay. Siya buhi.

Siya dili buta. Siya makakita.

Siya dili bungol. Siya maminaw.

Siya dili amang. Siya moistorya, sa maayo nga paagi, ngadto sa iyang buhi nga mga propeta ug pinaagi kanila ngadto sa tibuok kalibutan.

Niining paagiha nakig-istorya ang Dios kaninyo karon. ■

Gikan sa "Another Prophet Now Has Come!" Ensign, Ene. 1973, 116–18. Ang punctuation gi-standardize.

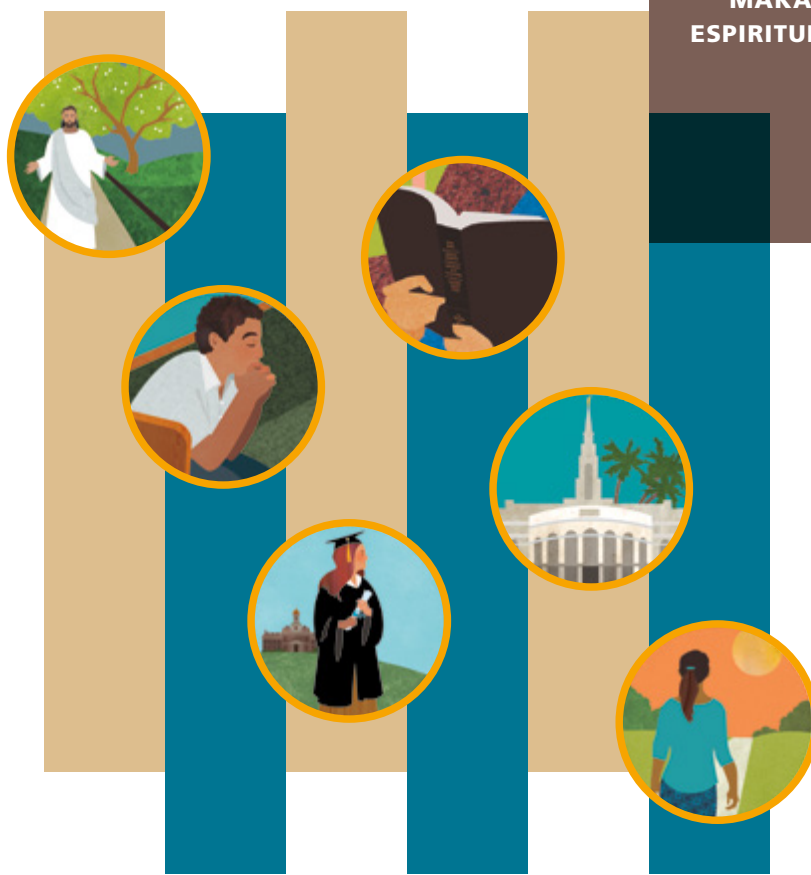

**SALIG KAMO: AKO KINI;
AYAW KAMO KALISANG,
NI LOZANO MORENO**

Sa dihang miabut ang kagabhion, nagbarug si Jesus nga nag-inusara didto sa mamala ug nakita ang sakayan nga nagdala sa Iyang mga disipulo diha sa tunga-tunga sa dagat. Songsongon ang hangin, ug naningkamot sila samtang nagbugsay. Si Jesus miadto kanila pinaagi sa paglakaw ibabaw sa tubig. Sa ilang pagkakita Kaniya, nangahadlok sila.

"Apan diha-diha kanila misulti si Jesus nga nag-ingon, Salig kamo: ako kini; ayaw kamo kalisang.

"Ug siya misaka sa sakayan ngadto kanila; ug ang hangin milunay: ug sila nahibulong sa hilabihan gayud." (Tan-awa sa Marcos 6:47-51.)

MGA YOUNG ADULT

**UNOM KA SUGYOT ARON
MAKALAHUTAY SA
ESPIRITUHANONG PAAGI**

44

KABATAN-ONAN
**MAGTINABANGAY
ARON
MAPUGNGAN ANG
PAGHIKOG**

50, 52

TEMA ALANG SA
MGA LEKSYON SA
KABATAN-ONAN

**MGA SUGO:
SA UNSANG PAAGI
KINI MAKAHIMO
KANATO NGA
GAWASNON**

60

ANG SIMBAHAN NI
JESUKRISTO
SA MGA SANTOS
SA ULAHING MGA ADLAW

CEBUANO